

INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY ORAZ SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W WADOWICACH W 2020 ROKU

**Materiały opracowane przez Powiatowy Urząd Pracy
w Wadowicach**

KWIECIEŃ 2021 R.

Przy publikacji danych w całości lub w części prosimy o podanie źródła.

Spis treści

Uwagi metodologiczne	6
Wstęp	7

CZĘŚĆ I. CHARAKTERYSTYKA POWIATU WADOWICKIEGO

Uwarunkowania rozwoju powiatu wadowickiego	9
1. Ogólna charakterystyka powiatu wadowickiego	9
2. Ludność	11
3. Gospodarka regionu	16

CZĘŚĆ II. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W WADOWICACH

Organizacja i zarządzanie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach	21
1. Struktura organizacyjna	21
2. Zatrudnienie i rozwój zawodowy pracowników	22
3. Zamówienia publiczne	24
4. Realizacja planu finansowego przeznaczanego na administrowanie Urzędu ze środków budżetu powiatu.....	25
5. Realizacja zadań w ramach środków FP przyznanych na finansowanie zadań fakultatywnych	27

CZĘŚĆ III. RYNEK PRACY

Diagnoza sytuacji na lokalnym rynku pracy	31
1. Stopa bezrobocia	31
2. Poziom bezrobocia rejestrowanego.....	33
3. Bilans bezrobotnych	35
4. Zróżnicowanie terytorialne - bezrobocie w gminach powiatu wadowickiego	41
5. Struktura bezrobotnych	43
5.1. Kobiety i mężczyźni na rynku pracy	44
5.2. Bezrobotni według wieku	46
5.3. Bezrobotni według wykształcenia	47
5.4. Bezrobotni według stażu pracy	49
5.5. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	51
5.6. Sytuacja osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	53
5.6.1. Długotrwale bezrobotni	54
5.6.2. Bezrobotni do 30 roku życia	56
5.6.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	58
5.6.4. Bezrobotni niepełnosprawni	59
6. Poszukujący pracy	60

CZĘŚĆ IV. WSPARCIE DLA BEZROBOTNYCH I PRACODAWCOW

I. Usługi rynku pracy	62
1. Pośrednictwo pracy	62
1.1. Indywidualny Plan Działania	62
1.2. Kontakty z bezrobotnymi i pracodawcami	63
1.3. Ofert pracy	65
1.4. Giełdy pracy	70
1.5. Targi Pracy	71
1.6. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES	72
1.7. Prognozowanie zapotrzebowania na zawody – Barometr zawodów	74
2. Zatrudnianie cudzoziemców	77
2.1. Zatrudnianie cudzoziemców w oparciu o oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi	78

2.2.	Zezwolenia na pracę sezonową – typ S	79
2.3.	Informacja starosty nt. możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi – test rynku pracy	80
3.	Poradnictwo zawodowe	83
4.	Pozostałe wydarzenia bezinwestycyjne	87
4.1.	Zajęcia dla uczniów	87
4.2.	Tydzień z Małopolskimi Urzędami Pracy	88
4.3.	Warsztaty dla uczniów	90
4.4.	Światowy Tydzień Przedsiębiorczości	90
5.	Organizacja szkoleń	92
II.	Instrumenty rynku pracy	93
1.	Zatrudnienie subsydiowane	94
1.1.	Prace interwencyjne	95
1.2.	Roboty publiczne	96
1.3.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	97
1.4.	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	98
1.5.	Staże	100
III.	Programy realizowane w roku 2020	102
1.	Małopolski Program Regionalny „Firma+1”	102
2.	Małopolski Program Regionalny „Konserwator”	102
3.	Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi	103
IV.	Efektywność aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	103
V.	Projekty pozakonkursowe współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	106
1.	Projekty współfinansowane z EFS w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 (PO WER)	107
1.1.	Projekt <i>Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)</i>	108
1.2.	Projekt <i>Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)</i>	108
1.3.	Efektywność projektów PO WER	110
2.	Projekty współfinansowane z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014 – 2020 (RPO WM)	111
2.1.	Projekt <i>Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)</i>	111
2.2.	Projekt <i>Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)</i>	112
2.3.	Efektywność projektów RPO WM	114
VI.	Realizacja zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	115
VII.	Wsparcie finansowe dla przedsiębiorców w ramach Tarczy Antykryzysowej	117
1.	Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy / działalności statutowej organizacji pozarządowej	119
2.	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców	121
3.	Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej	122
4.	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników organizacji pozarządowych	123
5.	Jednorazowa dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej	125
VIII.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – PFRON	128
IX.	Informacja o działalności administracyjnej Powiatowego Urzędu Pracy	128
1.	Formalna obsługa bezrobotnych i poszukujących pracy oraz współpraca instytucjonalna z innymi jednostkami	129
2.	Informacje dotyczące świadczeń wypłacanych przez PUP w Wadowicach	138
2.1.	Zasiłki dla bezrobotnych	138
2.2.	Stypendia	139

2.3. Dodatki aktywizacyjne	140
2.4. Świadczenia integracyjne	140
2.5. Składka zdrowotna opłacana za osoby bez prawa do zasiłku lub stypendium	141
3. Egzekucja i windykacja należności	142
3.1. Postępowanie administracyjne	142
3.2. Postępowanie cywilnoprawne	142
4. Propagowanie idei partnerstwa lokalnego – porozumienia o współpracy	144
5. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy	145
PODSUMOWANIE	147

Uwagi metodologiczne

Podstawę prawną do sporządzania sprawozdawczości o rynku pracy stanowi ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. *o statystyce publicznej* (Dz. U. z 2020, poz. 443 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 października 2019 r. *w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2366 z późn. zm.).

Niniejsza informacja o sytuacji na rynku pracy oraz działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach w 2020 r. została opracowana na podstawie sprawozdań statystycznych i finansowych przekazywanych do Głównego Urzędu Statystycznego oraz przy wykorzystaniu informacji pochodzących z rejestrów prowadzonych w Urzędzie.

Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (jednolity tekst Dz. U. 2020 r., poz. 1409 ze zm.).

Sprawozdanie zostało przygotowane w oparciu o zadania przypisane samorządowi powiatu wadowickiego, a realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, do których należy m.in.: pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy, prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, inicjowanie i wdrażanie instrumentów rynku pracy, inicjowanie, organizowanie i finansowanie projektów lokalnych i innych działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych oraz współdziałanie z instytucjami rynku pracy, w tym z Powiatową Radą Rynku Pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach jest jednostką organizacyjną samorządu powiatu, nieposiadającą osobowości prawnej, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej, która zajmuje się instytucjonalną obsługą lokalnego rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zasięgiem swojego działania obejmuje 10 gmin: trzy gminy miejsko – wiejskie tj. Wadowice, Andrychów i Kalwaria Zebrzydowska oraz siedem gmin wiejskich tj. Brzeźnica, Lanckorona, Mucharz, Spytkowice, Stryszów, Tomice i Wieprz. Z uwagi na rozległy obszar wykonywania zadań z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy Urząd posiada Filię w Andrychowie. Filia jest wyodrębnioną organizacyjnie częścią PUP realizującą ustawowe zadania komórek organizacyjnych na obszarze gminy Andrychów oraz gminy Wieprz.

Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* dalej zwana „ustawą” oraz akty wykonawcze do ustawy, a także inne akty prawne o charakterze ogólnym i szczególnym, odnoszące się pośrednio lub bezpośrednio zarówno do rynku pracy, jak i do kompetencji i obowiązków jednostek administracji państwowej i samorządowej.

Polityka rynku pracy nakierowana jest głównie na rozwiązywanie problemów strukturalnych rynku pracy i poprawiania skuteczności jego funkcjonowania. W codziennej pracy trudno jest jednak pogodzić interesy wszystkich partnerów rynku pracy. Z jednej strony bezrobotni chcą znaleźć odpowiednią pracę z godziwym wynagrodzeniem, z drugiej strony pracodawcy chcą pozyskać wykwalifikowanych pracowników, którzy zgodzą się pracować za najniższą pensję.

Urząd w swoim działaniu nastawiony jest przede wszystkim na pomoc osobom bezrobotnym w podjęciu zatrudnienia poprzez zastosowanie usług rynku pracy: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkoleń oraz instrumentów rynku pracy wspierających podstawowe usługi takie jak m.in. staże, finansowanie dodatków aktywizacyjnych, prace społecznie użyteczne, bony zatrudnieniowe oraz bony stażowe dla bezrobotnych do 30 roku życia. Urząd podejmuje również działania promujące ideę samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych udzielając jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Zadaniem Urzędu jest też pomoc pracodawcom w tworzeniu nowych miejsc pracy dla osób biernych zawodowo. Zadanie to realizowane jest poprzez refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2020 roku realizując:

- 1) zadania na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych,
- 2) pakiet rozwiązań, które ograniczą negatywne skutki pandemii i wywołanej przez nią recesji dla polskich pracowników i przedsiębiorstw, oraz
- 3) zadania związane z bieżącym utrzymaniem jednostki,

wykorzystywał różne źródła finansowania tj.:

- środki budżetu j.s.t.,
- środki Funduszu Pracy na zadania fakultatywne,
- środki Funduszu Pracy na zadania aktywne przyznane algorytmem, w tym na realizację: zadań podstawowych; Programu Regionalnego „Konserwator”, Programu Regionalnego „Firma +1”,
- środki Funduszu Pracy na realizację Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020,
- środki Funduszu Pracy przyznane z rezerwy ministra na realizację Programu program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi,
- środki Funduszu Pracy przyznane z rezerwy ministra na finansowanie zadań określonych w art. 15zzb - 15zze, art. 15zze², art. 15zze⁴ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*,
- środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- środki PFRON.

CZĘŚĆ I. CHARAKTERYSTYKA POWIATU WADOWICKIEGO

Uwarunkowania rozwoju powiatu wadowickiego.

1. Ogólna charakterystyka powiatu wadowickiego.

Powiat wadowicki zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części województwa małopolskiego i obejmuje obszar w dorzeczu Skawy. Zajmuje powierzchnię 645,88 km², co stanowi w przybliżeniu 4,3% całej powierzchni województwa i klasyfikuje go na jedenastej pozycji wśród powiatów województwa małopolskiego. Graniczy on z siedmioma powiatami:

- od północy z powiatem chrzanowskim,
- od wschodu z powiatem krakowskim i myślenickim,
- od południa z powiatem suskim,
- od południowego - zachodu z powiatem żywieckim (województwo śląskie),
- od zachodu z powiatem oświęcimskim i bielskim (województwo śląskie).

Powiat wadowicki tworzy dziesięć gmin:

- trzy gminy miejsko-wiejskie: Andrychów, Kalwaria Zebrzydowska i Wadowice,
- siedem gmin wiejskich: Brzeźnica, Lanckorona, Mucharz, Spytkowice, Stryszów, Tomice i Wieprz.

Rysunek 1. Mapa administracyjna powiatu wadowickiego

Powiat wadowicki położony jest pomiędzy dwoma aglomeracjami – krakowską i górnośląską. Jego sieć komunikacyjną, poza drogami gminnymi oraz powiatowymi, tworzą trzy drogi krajowe: nr 28 – Zator – Medyka, nr 44 – Gliwice – Kraków i nr 52 – Bielsko-Biała – Głogoczów oraz dwie

drogi wojewódzkie: nr 781 – Chrzanów – Łękawica i nr 953 – Skawina – Kalwaria Zebrzydowska. Przez powiat przebiegają także trzy linie kolejowe: nr 94 relacji Kraków Płaszów – Oświęcim, nr 97 relacji Skawina – Żywiec, nr 103 relacji Trzebinia – Wadowice (ruch towarowy) oraz nr 117 relacji Kalwaria Zebrzydowska Lanckorona – Bielsko-Biała.

Za istotną barierę ograniczającą dalszy rozwój gospodarczy powiatu uznać należy **niewystarczający stopień rozwoju infrastruktury drogowej**. Dojazd do szeregu przysiółków wsi podgórskich jest znacznie utrudniony, a późną jesienią i zimą praktycznie niemożliwy. Ten stan znacząco pogarsza warunki prowadzenia działalności gospodarczej przez istniejące firmy, zwłaszcza przemysłowe, a także zniechęca potencjalnych inwestorów zainteresowanych rozwijaniem działalności w powiecie wadowickim. Na terenie powiatu brak jest autostrad i dróg szybkiego ruchu, w tym kontekście realizacja planowanej od lat inwestycji w postaci budowy tzw. Beskidzkiej Drogi Integracyjnej wydaje się mieć kluczowe znaczenie dla dalszego rozwoju gospodarczego powiatu i jego ściślejszego powiązania z Krakowem jako głównym centrum gospodarczym Małopolski.

Powiat wadowicki jest terenem obfitującym w atrakcje turystyczne o charakterze przyrodniczym, kulturowym i religijnym. Turystyka krajoobrazowa opiera się o walory przyrodnicze Beskidu Małego i Średniego, gdzie funkcjonują piesze, rowerowe i konne szlaki turystyczne, schroniska turystyczne oraz wyciągi narciarskie. Na przeważającej części powiatu dominuje czyste, nieskażone środowisko, a ze względu na występowanie na tym obszarze wielu chronionych gatunków flory i fauny, część tych terenów została objęta programem „Natura 2000”. Na terenie powiatu wadowickiego znajdują się również liczne zabytki architektury świeckiej (np. zamek w Spytkowicach wybudowany w pierwszej połowie XVI wieku, ruiny zamku na Lanckorońskiej Górze oraz ruiny średniowiecznego zamku, tzw. „Włodkowa Góra”, dwór z czasów napoleońskich w Stryszowie, w którym mieści się oddział Muzeum Państwowego Sztuki na Wawelu), a także wiele innych dworców, pałaców oraz obiektów architektury sakralnej. Powiat stał się miejscem pielgrzymek i turystyki kultowej głównie ze względu na misteria męki Pańskiej w zabytkowym kompleksie sanktuarium w **Kalwarii Zebrzydowskiej** (obiekt w roku 1999 został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO). Drugim ważnym ośrodkiem turystycznym są **Wadowice** – miasto rodzinne św. Jana Pawła II. Na rynku miasta wznosi się XVIII-wieczna bazylika Mniejsza Ofiarowania Najświętszej Marii Panny, z prezbiterium pochodzącym z XV wieku. Najważniejszym punktem na turystycznej mapie miasta jest budynek domu rodzinnego Karola Wojtyły, późniejszego papieża, w którym znajduje się biograficzne muzeum.

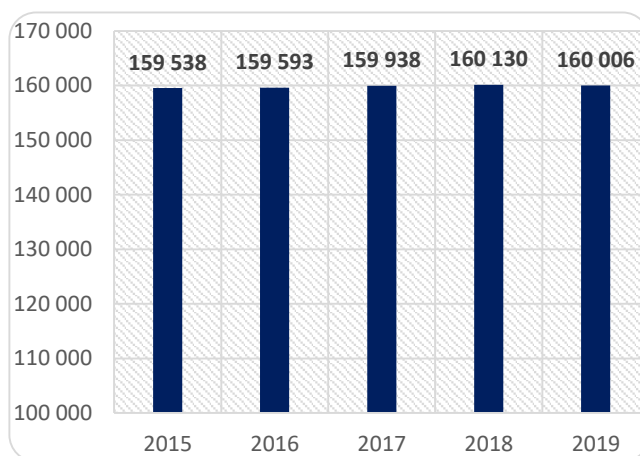
Istotną formą turystyki, rozwijającą się na terenie powiatu jest **agroturystyka** i towarzysząca jej produkcja zdrowej żywności. Na wyróżnienie zasługuje intensywnie rozwijana **turystyka rekreacyjno-rozrywkowa** w gminie Andrychów, która wykorzystuje walory przyrodnicze

wynikające z położenia w Parku Krajobrazowym Beskidu Małego. Powstało tu kilka ośrodków hotelowych. Ważną grupą docelową dla inwestorów branży turystycznej w gminie Andrychów są rodziny z dziećmi oraz młodzież. To pod kątem tej właśnie grupy w Inwałdzie powstał kompleks kilku parków rozrywki. Znajduje się tu m.in. Park Dinozaurów i Rozrywki „DINOLAND”. Ofertę parku uzupełniają: Ogród Jana Pawła II „Mini ZOO Kucyk” z licznymi dodatkowymi atrakcjami.

2. Ludność.

Zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w końcu 2019 roku powiat wadowicki zamieszkiwało **160.006 osób**, a na 1 km² przypada średnio 248 mieszkańców. Pod względem liczby ludności powiat wadowicki zajmuje 7 miejsce w województwie. W latach 2002 – 2019 liczba mieszkańców powiatu wzrosła o 4,5%, liczba ludności województwa o 5,4%, natomiast liczba ludności w kraju wzrosła jedynie o 0,68%. Analizując jednak strukturę mieszkańców powiatu wadowickiego na przestrzeni ostatnich 5 lat, należy stwierdzić, że nie zachodzą tutaj znaczące zmiany w zakresie ogólnej liczby mieszkańców, co obrazuje wykres 1.

Wykres 1. Liczba ludności powiatu wadowickiego w latach 2015 – 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powiat wadowicki posiada typową strukturę płciową. Na koniec 2019 roku na terenie powiatu mieszkało 81.479 kobiet i 78.527 mężczyzn. Na każdych 100 mężczyzn przypadały 104 kobiety, natomiast w województwie na 100 mężczyzn przypadało 106 kobiet. W powiecie wadowickim kobiety stanowią 50,9% populacji, a w województwie małopolskim – 51,5%. Zdecydowana większość mieszkańców powiatu wadowickiego zamieszkuje obszary wiejskie – 73%. Na 1 km² przypada średnio 248 osób, natomiast w całym województwie małopolskim na 1 km² przypadają 223 osoby. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba ludności gmin powiatu wadowickiego w końcu 2019 roku

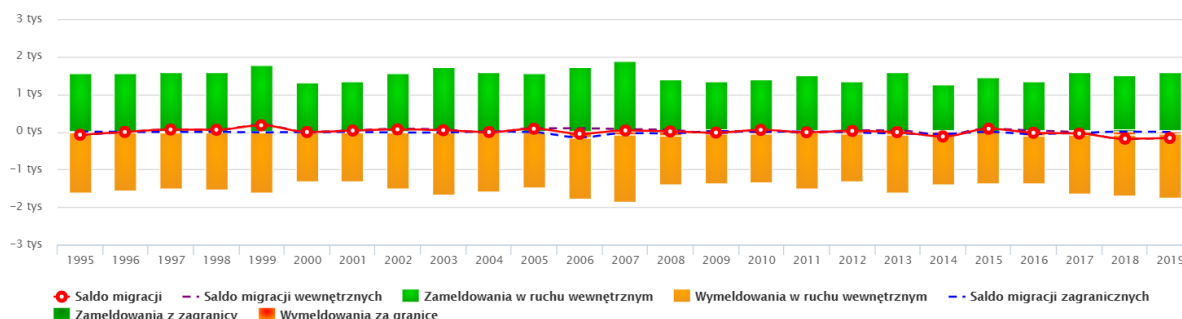
Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców		Gęstość zaludnienia (osób/km ²)	% udział kobiet w gminie	% udział kobiet w powiecie
	Ogółem	w tym kobiety			
gmina Andrychów	43 477	22 118	437	50,87	13,82
gmina Brzeźnica	10 426	5 320	153	51,03	3,32
gmina Kalwaria Zebrzyd.	20 012	10 131	266	50,62	6,33
gmina Lanckorona	6 245	3 208	153	51,37	2,00
gmina Mucharz	4 122	2 062	109	50,02	1,29
gmina Spytkowice	10 365	5 312	205	51,25	3,32
gmina Stryszów	6 865	3 454	149	50,31	2,16
gmina Tomice	8 174	4 181	193	51,15	2,61
gmina Wadowice	37 888	19 533	337	51,55	12,21
gmina Wieprz	12 432	6 160	164	49,55	3,85
powiat wadowicki	160 006	81 479	248	---	50,92

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największa liczba mieszkańców zamieszkuje w gminie Andrychów – 27,17% ogólnej liczby mieszkańców powiatu wadowickiego. Najmniej osób mieszka w gminie Mucharz – 2,58% ogólnej liczby mieszkańców powiatu. Również w gminie Andrychów występuje **największa gęstość zaludnienia**. Maksymalne poziomy zaludnienia w tej gminie występują zarówno na obszarze miejskim, jak i wiejskim. Natomiast najmniej zaludnionym obszarem terenu powiatu wadowickiego jest gmina Mucharz, w której w badanym okresie zamieszkiwało 109 mieszkańców w przeliczeniu na jeden kilometr kwadratowy.

Czynnikami wpływającymi na spadek lub przyrost ludności są m.in. **migracje na pobyt stały**, zarówno wewnętrzne – rozpatrywane w skali kraju, województwa i powiatu – jak i zagraniczne.

Wykres 2. Migracje na pobyt stały w powiecie wadowickim

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wadowicki

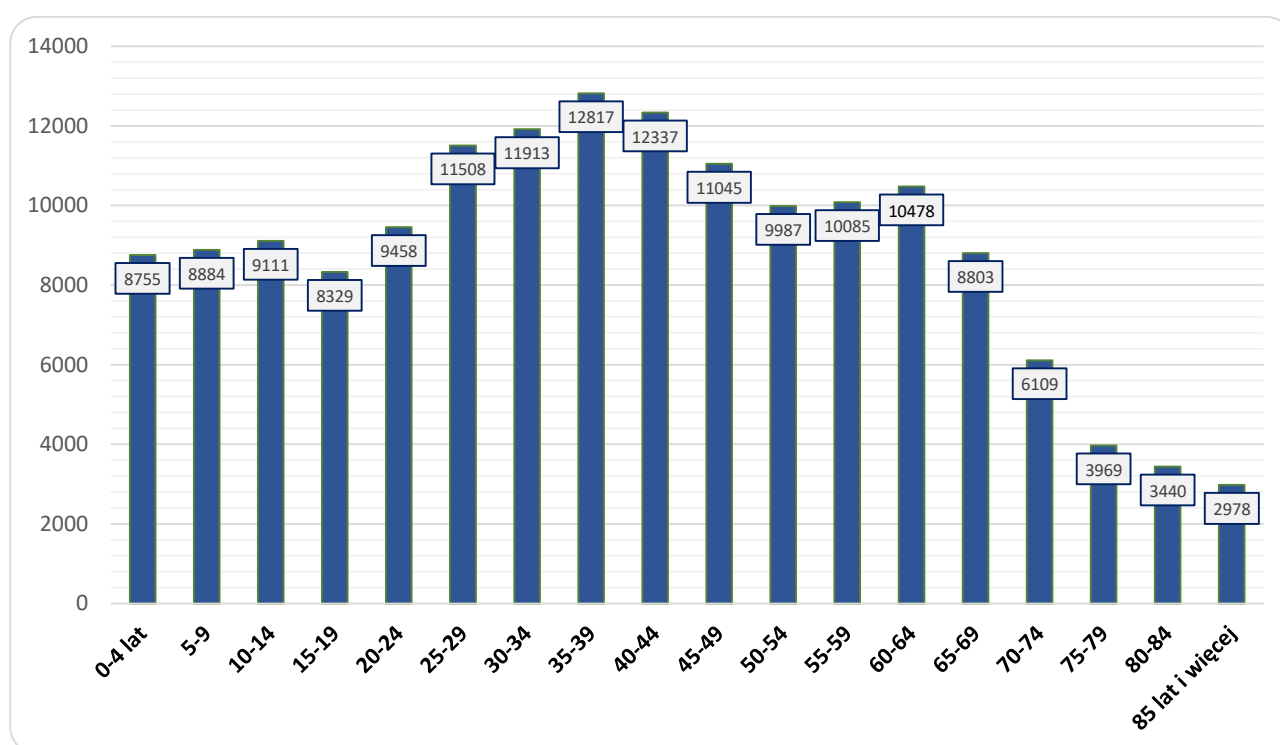
W powiecie wadowickim w ostatnich latach notowano ujemne saldo migracji. Oznacza to, że więcej osób opuszczało teren powiatu niż do niego napływało (w 2019 roku ubyły 163 osoby).

Szczególnie ujemne saldo migracji odnotowano w gminach: Andrychów, Wadowice, Spytkowice i Kalwaria Zebrzydowska.

Aby zatrzymać niekorzystny trend należy podjąć działania zmierzające do zatrzymania migracji zarobkowych, szczególnie ludzi młodych, poprzez tworzenie lepszych warunków na wewnętrznym rynku pracy.

Przekrój wiekowy ludności zamieszkującej powiat wadowicki jest bardzo zbliżony do struktury wiekowej mieszkańców województwa małopolskiego. Zarówno w powiecie jak i w województwie największy udział liczbowy mają osoby w **wieku 35 – 39 lat**.

Wykres 3. Wiek mieszkańców powiatu wadowickiego wg stanu na koniec 2019 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Niestety w ostatnich latach można dostrzec tendencje charakteryzującą się stałym spadkiem liczby mieszkańców powiatu wadowickiego w wieku produkcyjnym. Odnotowuje się stale rosnący udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, co potwierdza **problem starzenia się populacji mieszkańców** powiatu wadowickiego. Zmiany w strukturze demograficznej ludności związane ze starzeniem się społeczeństwa przyczynią się w przyszłości do coraz większego obciążenia osób w wieku produkcyjnym, które będą musiały utrzymywać powiększającą się stale liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym.

Osoby w wieku przedprodukcyjnym, a więc poniżej 18 roku życia to 31.655 mieszkańców powiatu wadowickiego, natomiast osoby w wieku produkcyjnym – 97 651 osób. Przy czym przez ludność

w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. W grupie poprodukcyjnej kobiety stanowią aż 67,32% . W województwie małopolskim 60,6% mieszkańców jest w wieku produkcyjnym, 19% w wieku przedprodukcyjnym i aż 20,4% w wieku poprodukcyjnym.

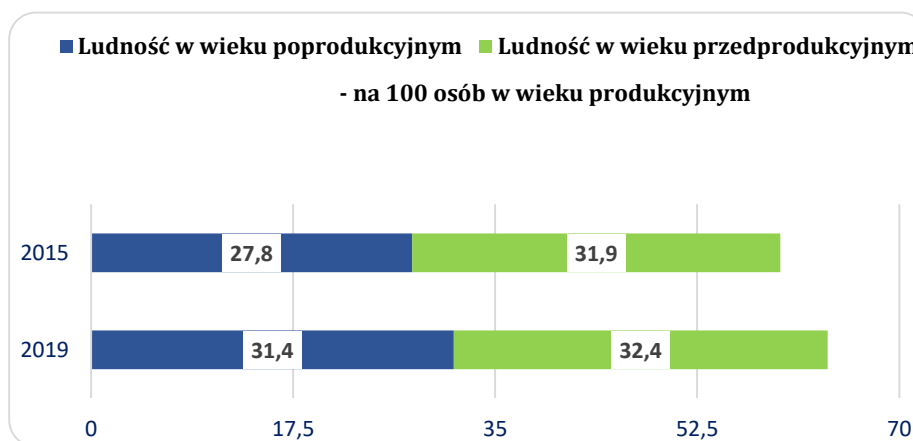
Tabela 2. Produkcyjne grupy wieku w powiecie wadowickim

Produkcyjne grupy wieku			2015	2016	2017	2018	2019
wiek	przedprodukcyjny	%	19,95	19,79	19,78	19,76	19,78
	produkcyjny	%	62,63	62,32	61,93	61,53	61,03
	poprodukcyjny	%	17,42	17,89	18,29	18,71	19,19
	nieprodukcyjny	%	37,37	37,68	38,07	38,47	38,97

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wadowicki

Jednym z przydatnych wskaźników demograficznych określających przyszłe tendencje demograficzne jest **wskaźnik obciążenia demograficznego**, przedstawiający ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wartość tego wskaźnika stopniowo wzrastała, osiągając w 2019 roku wartość 63,8 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik obciążenia demograficznego w powiecie wadowickim przedstawia wykres 4.

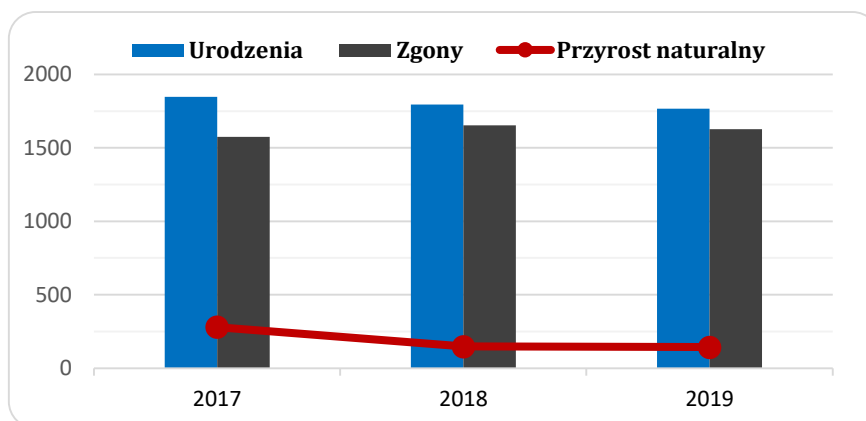
Wykres 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego w powiecie wadowickim w latach 2015 i 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Analizując strukturę ludności powiatu wadowickiego przez pryzmat **przyrostu naturalnego**, zauważamy pozytywne tendencje. W ostatnich latach przyrost naturalny jest dodatni i obecnie wynosi 143. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 0,89 na 1000 mieszkańców powiatu wadowickiego. **Współczynnik dynamiki demograficznej**, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,09 i jest porównywalny do średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

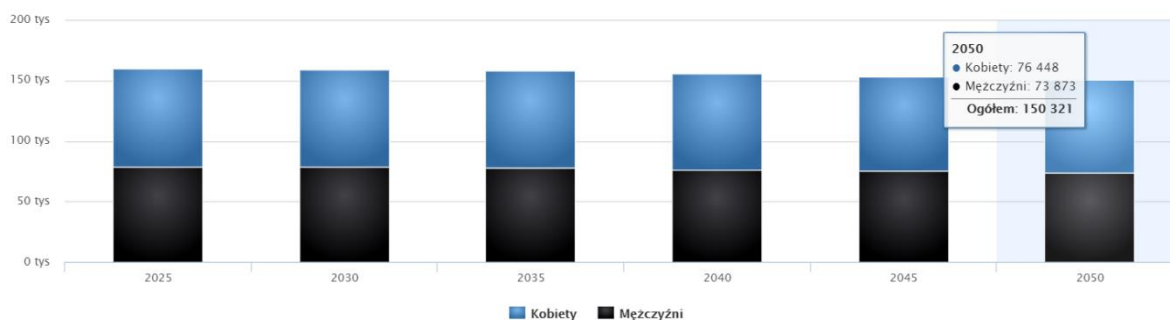
Wykres 5. Przyrost naturalny w powiecie wadowickim w latach 2017-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Długotrwała prognoza demograficzna powiatu wadowickiego jest jednak niekorzystna. Szacuje się bowiem, że liczba ludności będzie ulegała regresji. W 2035 roku powiat wadowicki będzie liczył o 2057 osób mniej niż w 2019 roku, natomiast w roku 2050 liczba mieszkańców ma się zmniejszyć z 160.006 do 150.321 osób. Przewidywany jest jedynie stały wzrost ludności w wieku emerytalnym.

Wykres 6. Prognozowana populacja ludności – powiat wadowicki w latach 2025 - 2050

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wadowicki

Aktualna sytuacja demograficzna powiatu wadowickiego pod względem struktury wieku ludności na rynku pracy jest korzystna i sprzyja rozwojowi gospodarczemu. Należy mieć jednak świadomość, że z upływem czasu będzie się ona pogarszać poprzez systematycznie spadającą liczbę osób gotowych do podejmowania pracy oraz mniejszą ilość osób młodych, rozpoczynających dopiero karierę zawodową. W przyszłości stopniowe zmniejszanie się grupy osób w wieku produkcyjnym oraz notowanie ujemnego salda migracji będzie niekorzystnie wpływać na lokalny rynek pracy.

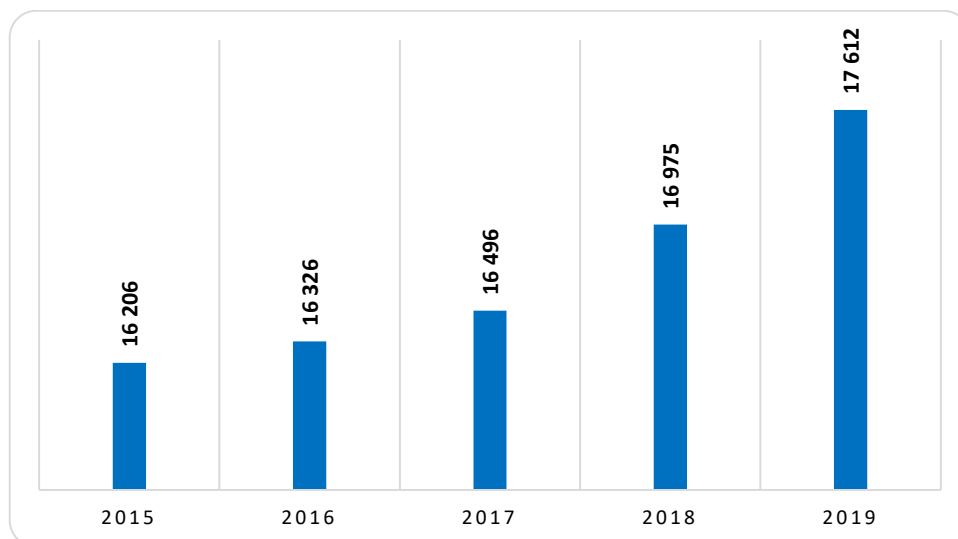
3. Gospodarka regionu.

Szczególnie ważnym dla diagnozy lokalnego rynku pracy jest dostrzeżenie jego specyfiki gospodarczej. W powiecie wadowickim w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było **17.612 podmiotów gospodarki narodowej**, których rola jest nie do przecenienia, ponieważ tworzą i oferują wolne miejsca pracy, co z kolei przedkłada się na sytuację gospodarczo-ekonomiczną naszego regionu.

Analizując dane dotyczące form własności podmiotów zlokalizowanych na terenie powiatu wadowickiego należy stwierdzić, iż zdecydowana większość to firmy działające w sektorze prywatnym, które stanowią 97,8% ogółu. Sektor ten zdominowany jest przez osoby fizyczne samodzielnie prowadzące działalność gospodarczą (14.108). Działalność prowadzona jest też w formie spółek cywilnych (1288) oraz spółek prawa handlowego (927).

Na przestrzeni ostatnich lat możemy dostrzec tendencje wzrostową podmiotów gospodarczych w powiecie wadowickim. W skali całego 2019 roku ich liczba wzrosła o 637. Na koniec roku 2019 roku podmioty gospodarcze powiatu wadowickiego stanowiły 4,3% ogółu firm zarejestrowanych w całym województwie małopolskim. Utrzymanie tendencji wzrostowej w tym zakresie jest jednym z priorytetów lokalnej polityki rynku pracy. W tym celu konieczne jest podjęcie wspólnych działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości. Poniższy wykres przedstawia jak kształtowała się liczba podmiotów gospodarczych w ostatnich latach.

Wykres 7. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie w latach 2015 – 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2019 roku **wpisano** do rejestru REGON **1425 nowych podmiotów**, tj. więcej o 0,64% niż na przestrzeni 2018 roku. Wśród nowo zarejestrowanych było m.in. 1255 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 76 spółek handlowych i 49 spółek cywilnych.

W ciągu omawianego roku **wykreślono** z rejestru **704 podmioty** z terenu powiatu wadowickiego, tj. mniej o 20,1% niż w 2018 roku, w tym 637 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 29 spółek handlowych i 13 spółek cywilnych.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku podmiotów gospodarki narodowej z **zawieszoną działalnością** odnotowano **1430**, w tym 1389 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 29 spółek handlowych (19 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością) i 10 spółek osobowych.

Liczbę podmiotów zarejestrowanych, wyrejestrowanych z rejestru REGON oraz z zawieszoną działalnością w ostatnich latach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Podmioty gospodarcze zarejestrowane, wyrejestrowane z rejestru REGON oraz z zawieszoną działalnością w latach 2015 – 2019

Podmioty gospodarcze	2015	2016	2017	2018	2019
nowo zarejestrowane	1 241	1 181	1 218	1 416	1 425
wyrejestrowane	1 157	1 051	1 034	881	704
zawieszona działalność	1 239	1 170	1 112	1 167	1 430

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując podmioty gospodarcze według wag i klas wielkości zatrudnienia możemy stwierdzić, iż absolutną dominację w powiecie wadowickim stanowią **mikroprzedsiębiorstwa**. Liczba firm najmniejszych, zatrudniających **do 9 pracowników** to **16.965**, co stanowi **96,32%** wszystkich podmiotów działających w 2019 roku. Przeszło dziewięć na dziesięć firm zatrudnia do 9 pracowników. Pozostałe podmioty gospodarcze stanowią przedsiębiorstwa **małe, średnie i duże**.

Na terenie powiatu wadowickiego największą liczbą podmiotów gospodarczych zatrudniających powyżej 9 pracowników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców według wag i klas ich wielkości mogą pochwalić się gminy: Wadowice, Kalwaria Zebrzydowska, Andrychów. W ostatnich latach wśród tych gmin ww. wskaźnik przyjmuje wartości wyższe niż można zaobserwować na terenie całego powiatu. W przypadku gmin: Wadowice i Kalwaria Zebrzydowska współczynnik ten kształtuje się powyżej wartości opisujących obszary kraju i województwa. Szczegółowe dane zwiera poniższa tabela.

Tabela 4. Podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 9 pracowników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie powiatu wadowickiego w latach 2018 – 2019

Obszar	2018	2019
Polska	7,4	7,2
Małopolska	7,0	6,8
Powiat wadowicki	6,4	6,3
Gmina Andrychów	6,9	6,7
G. Kalwaria Zebrzydowska	9,1	9,1
Gmina Wadowice	9,1	9,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W powiecie wadowickim zarejestrowanych jest **14 dużych przedsiębiorstw**, których działanie dla rynku pracy jest znaczące. Liczba tego typu przedsiębiorstw plasuje powiat wadowicki w czołówce powiatów województwa małopolskiego.

Liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w ostatnich latach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących* w latach 2014 – 2019 w systemie REGON

Liczba zatrudnionych	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	16 139	16 206	16 326	16 496	16 975	17 612
0-9	15 481	15 545	15 662	15 825	16 328	16 965
10-49	528	532	535	537	514	517
50-249	114	113	112	119	118	116
250- 999	16	16	16	15	15	14
1000 i więcej	-	-	1	-	-	-

* bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie powiatu wadowickiego największa liczba podmiotów gospodarczych koncentruje się na terenie gminy: **Wadowice, Andrychów, Kalwaria Zebrzydowska**, które skupiają odpowiednio: **27,38%, 26,06% i 16,37%**, co stanowi **69,81%** wszystkich firm zarejestrowanych w powiecie. Szczegółowe dane zawiera tabela 6.

Tabela 6. Podmioty gospodarcze z terenu powiatu wadowickiego zarejestrowane w rejestrze REGON wg gmin w latach 2015 - 2019

OBSZAR	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat wadowicki	16 206	16 326	16 496	16 975	17 612
Gminy					
Andrychów	4 358	4 351	4 363	4 435	4 589
Brzeźnica	804	810	837	886	947
Kalwaria Zebrzydowska	2 634	2 727	2 729	2 814	2 883
Lanckorona	561	577	593	611	644
Mucharz	340	330	335	348	372
Spytkowice	766	760	775	797	830
Stryszów	564	572	607	628	660
Tomice	786	808	822	839	881
Wadowice	4 522	4 519	4 553	4 678	4 823
Wieprz	871	872	882	942	983

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Działalność dominująca wśród ogólnie prowadzonych firm związana jest z **handlem i naprawami (24,62%)**. W dalszej kolejności znajdują się podmioty zajmujące się działalnością związaną z **przetwórstwem przemysłowym (20,3%)** i **budownictwem (15,89%)**. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na zjawisko różnicowania się działalności przemysłowej powiatu i rozwijania się nowych, nieobecnych dotąd branż. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji polskiej klasyfikacji działalności (PKD) na koniec 2019 roku

Rodzaj prowadzonej działalności	Liczba podmiotów	% udział
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	337	1,91
Przemysł	3 575	20,30
Budownictwo	2 799	15,89
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli itd.	4 336	24,62
Transport i gospodarka magazynowa	750	4,26
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	479	2,72
Informacje i komunikacje	334	1,90
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	327	1,86
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	340	1,93
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 250	7,10
Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej administrowanie	421	2,39
Administracja publiczna i ochrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie	103	0,58
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	323	1,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rynek pracy na terenie powiatu wadowickiego w przeważającej większości daje zatrudnienie w sektorach gospodarki związanych z **usługami oraz przemysłem**. Posiada bardzo dobrze rozwiniętą grupę firm rodzinnych małych i średniej wielkości, często posiadających wieloletnie tradycje, przekazywane z pokolenia na pokolenie. Bez wątpienia odgrywają one istotną rolę w zakresie sytuacji na lokalnym rynku pracy, jednak z punktu widzenia możliwości generowania miejsc pracy szczególnie ważne są przedsiębiorstwa duże, zatrudniające powyżej 250 pracowników. Największym pracodawcą na terenie powiatu wadowickiego nadal jest wywodząca się z Wadowic prywatna polska firma z branży spożywczej – **Maspex**, która jest jednocześnie jedną z największych w Europie Środkowo-Wschodniej i zatrudnienia we wszystkich swoich zakładach do 7,5 tysięcy osób. Wśród pozostałych firm pod względem zatrudnienia na uwagę zasługują: **TXM S.A.**, gdzie pracuje ok. 800 osób oraz **ZPC Skawa S. A.**, która oferuje wysokiej jakości wyroby cukiernicze i zatrudnia ok. 740 osób. Podobnie jak w innych powiatach, jednym z największych pracodawców jest szpital powiatowy – **Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wadowicach** zatrudniający ponad 600 osób.

Analizując wadowicki rynek pracy na tle województwa małopolskiego pod kątem nowych **inwestycji zagranicznych**, należy stwierdzić, że charakteryzuje się on niską liczbą miejsc pracy. Nadzieję na zmianę tego stanu rzeczy można wiązać z funkcjonowaniem **Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej - podstrefy Andrychów**. Gmina rozpoczęła już sprzedaż wydzielonych działek przedsiębiorcom, którzy na preferencyjnych warunkach mają stworzyć tu ponad pół tysiąca nowych miejsc pracy. Specjalna Strefa Ekonomiczna (SSE) jest jednym z szeroko rozpowszechnionych narzędzi dystrybucji pomocy publicznej w zakresie polityki proinwestycyjnej w ramach Krakowskiego Parku Technologicznego (KPT).

CZĘŚĆ II. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W WADOWICACH

Organizacja i zarządzanie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach.

1. Struktura organizacyjna.

Organizacja pracy musi uwzględniać nieustanne zmiany przepisów prawa oraz bieżące potrzeby i uwarunkowania na lokalnym rynku pracy. Obecnie, zasady wewnętrznej organizacji oraz strukturę i zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach określa Regulamin Organizacyjny przyjęty uchwałą Nr 210/19 Zarządu Powiatu w Wadowicach z dnia 18.07.2019 r.

W PUP funkcjonują następujące komórki organizacyjne:

- 1) Centrum Aktywizacji Zawodowej, w skład którego wchodzi:
 - Dział Instrumentów Rynku Pracy,
 - Dział Usług Rynku Pracy.
- 2) Dział Organizacji i Promocji,
- 3) Dział Finansowo – Księgowy,
- 4) Dział Ewidencji i Świadczeń,
- 5) Referat Ewidencji i Świadczeń,
- 6) Samodzielne stanowisko ds. prawnych.

W celu koncentracji na indywidualnych potrzebach klientów Urzędu oraz podejmowania dla nich odpowiednio dobranych działań i form pomocy – na podstawie art. 9b ust.1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku* – od 1 stycznia 2010 roku w strukturach powiatowych urzędów pracy funkcjonują wyodrębnione komórki organizacyjne zwane **Centrum Aktywizacji Zawodowej [CAZ]**.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach CAZ realizuje zadania w zakresie usług oraz instrumentów rynku pracy przy pomocy wchodzących w jej skład komórek organizacyjnych.

Usługi Rynku Pracy to pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, organizacja szkoleń (kadra: pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, specjaliści ds. rozwoju zawodowego).

Instrumenty Rynku Pracy to organizacja programów rynku pracy, takich jak: staże, bony stażowe, prace interwencyjne, bony na zatrudnienie, roboty publiczne, zwrot kosztów dojazdów, bony na zasiedlenie, prace społecznie użyteczne, dotacje dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy oraz dotacje dla osób bezrobotnych (kadra: pośrednicy pracy, specjaliści ds. programów, specjaliści ds. aktywizacji zawodowej).

CAZ nie posiada wyodrębnionego kierownictwa. Za realizację zadań CAZ odpowiadają kierownicy komórek organizacyjnych wchodzących w jego skład.

2. Zatrudnienie i rozwój zawodowy pracowników.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach na dzień 31 grudnia 2020 roku na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 57 osób (w placówce w Wadowicach – 45 pracowników, a w Filii PUP w Andrychowie – 12 pracowników). Było to o **8 etatów mniej** niż na koniec 2019 roku. Wśród zatrudnionych zdecydowaną przewagę stanowiły kobiety – 87,7%, natomiast mężczyźni 12,3 %.

Na umowę zlecenia wg stanu na koniec roku zatrudniona była 1 osoba do obsługi węzła ciepłowniczo-gazowego.

Usprawiedliwione długotrwałe nieobecności związane z rodzicielstwem (6 pracowników korzystało m.in. ze zwolnień lekarskich, urlopów macierzyńskich, rodzicielskich, urlopów wychowawczych, a 4 osoby korzystały z dodatkowego zasiłku opiekuńczego w czasie zamknięcia przedszkoli i szkół z powodu pandemii koronawirusa) oraz realizacja nowych zadań jakie nałożyła na urzędy pracy specustawa dotyczących wsparcia firm i pracowników w walce ze skutkami pandemii, powodowały konieczność stosowania zastępstw oraz podziału wśród pozostałych pracowników obowiązków wynikających z zakresu zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. Ze środków przyznanych na obsługę i realizację zadań w ramach Tarczy Antykryzysowej w miesiącu maju dodatkowo zatrudniono 1 osobę na umowę zlecenie, a w lipcu 1 osobę na umowę o pracę do obsługi wniosków wpływających od przedsiębiorców.

Minimalna liczba pracowników świadczących usługi rynku pracy i pełniących funkcję doradcy klienta ustalana jest co najmniej raz w roku w terminie do dnia 30 września na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w *sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy*. Na koniec 2020 r. funkcję doradcy klienta pełniło 23 pracowników Centrum Aktywizacji Zawodowej.

Urząd zobowiązany jest do wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych gdyż nie osiąga wskaźnika (6%) uprawniającego do zwolnienia z tych wpłat.

Dużym atutem pracowników Urzędu jest posiadanie przez ok. 67% ogółu zatrudnionych wykształcenia wyższego, pozostali pracownicy ukończyli szkoły policealne, średnie zawodowe lub średnie ogólnokształcące, oraz fakt, że ok. 86% załogi ma za sobą ponad 10 letnie doświadczenie zawodowe w administracji publicznej. Dodatkowo, praca w administracji wymaga bogatej wiedzy i znajomości tematu w zakresie różnorodnych zagadnień, dlatego istnieje zapotrzebowanie na specjalistyczne szkolenia. Dzięki szkoleniom pracownicy PUP są zawsze na bieżąco z ciągle zmieniającymi się ustawami i rozporządzeniami wykonawczymi, przekłada się to na wysoki profesjonalizm w wykonywaniu zadań, a co za tym idzie zadowolenie pracodawców, osób bezrobotnych jak i innych klientów Urzędu.

W celu poprawy wyników pracy oraz umożliwienia zdobycia wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych do właściwej realizacji zadań oraz podniesienia jakości i standardów pracy w 2020 roku **30 pracowników uczestniczyło w szkoleniach.**

Źródłem finansowania wynagrodzeń i nagród pracowników Urzędu w 2020 roku były środki:

- budżetu powiatu,
- Funduszu Pracy na zadania fakultatywne,
- Funduszu Pracy przekazywane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na wynagrodzenie pracowników kluczowych (art. 108 ust. 1h ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*),
- Funduszu Pracy przekazywane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na finansowanie kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy, w szczególności pełniących funkcje doradców klienta oraz zajmujących stanowiska kierownicze (art. 108 ust. 1i ustawy),
- Funduszu Pracy przekazywane przez Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na finansowanie kosztów nagród specjalnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od nagród specjalnych dla pracowników urzędu (art. 109 ust. 7k ustawy),
- środki z rezerwy ministra na finansowanie kosztów obsługi zadań określonych w art. 15zzb – 15zze, art. 15zze² oraz art. 15zze⁴ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.*

W roku 2020 Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach otrzymał od ministra właściwego ds. pracy dodatkowe środki finansowe z przeznaczeniem na:

- finansowanie kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników PUP, w szczególności pełniących funkcje doradców klienta oraz zajmujących stanowiska kierownicze,
- nagrody specjalne dla pracowników.

Przyznanie ww. środków przez ministra właściwego ds. pracy uzależnione było od uzyskania odpowiednio wysokich wskaźników efektywności oraz działań podjętych na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Uzyskanie środków na nagrody specjalne Ministra zależne było od uzyskania przez Urząd odpowiednio wysokiej liczby punktów. Decyzją Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii środki na finansowanie kosztów nagród specjalnych zostały przyznane tym powiatowym urzędом pracy, które uzyskały łączną liczbę punktów na poziomie 630,5 lub wyższym. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach uzyskał w rankingu 855,5 punktów i zajął 33 lokatę wśród 150 nagrodzonych pup-ów.

O uzyskanych wskaźnikach efektywności więcej na stronach: 103-109.

3. Zamówienia publiczne.

Zamówienia publiczne to element finansów publicznych obejmujący szczegółowe rozwiązania dotyczące procedur wydatkowania środków publicznych (sposobów wyłonienia wykonawców oraz zasad zawierania umów). Powiatowy Urząd Pracy jako jednostka finansów publicznych jest zobowiązany do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, które to na gruncie prawa polskiego zostały sprecyzowane w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

Mając na uwadze podwyższony próg, od którego należy stosować procedury określone ww. ustawie, w 2020 roku w tut. Urzędzie nie przeprowadzono postępowań, których szacowana wartość zamówienia przekroczyła 30 000 euro. W 2020 r. średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych wynosił **4,2693 zł co po przeliczeniu 30 tys. euro daje wartość 128.079,00 zł netto – tj. bez podatku od towarów i usług.**

Realizacja postępowań, których szacowana wartość zamówienia nie przekroczyła 30 000 euro odbywała się na podstawie „Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro” wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora PUP.

4. Realizacja planu finansowego przeznaczonego na administrowanie Urzędu ze środków budżetu powiatu.

Wydatki budżetowe ponoszone przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach związane były głównie z zapewnieniem bieżącej pracy Urzędu oraz realizacją zadań statutowych jednostki budżetowej, na podstawie zawartych umów realizowanych przez pracowników Działu Organizacji i Promocji. Wśród zawartych umów wyróżnić można umowy okresowe (np. obsługę prawną, naprawy oraz okresowe konserwacje kserokopiarek, drukarek i urządzeń biurowych itp.).

Do 31 grudnia 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zawarł umowy z:

- 1) Poczta Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na realizację usług pocztowych dla dwóch lokalizacji tj. Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach ul. Mickiewicza 27 oraz Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Andrychowie ul. Starowiejska 22b.
- 2) Osobami fizycznymi będącymi właścicielami działki położonej w Andrychowie o nr 551/36, na wynajem lokalu użytkowego z przeznaczeniem na garaż samochodu osobowego.
- 3) Firmą Produkcyjno – Usługowo – Handlową „ARKON” z siedzibą w Wadowicach na usługę ochrony mienia i osób w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach oraz Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Andrychowie.
- 4) Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Andrychowie na transport, odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz nieczystości płynnych z Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach Filia w Andrychowie.
- 5) Centrum BHP AMBIT s.c. z siedzibą w Tomicach na świadczenie usługi prowadzenia kompleksowej obsługi w zakresie stosowania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 6) Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej NEUROMED Sp. z o.o. z siedzibą w Andrychowie na wykonywanie badań lekarskich dla pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach.
- 7) Osobą fizyczną na obsługę węzła ciepłowniczo – gazowego, wykonywanie drobnych prac naprawczych i konserwatorskich w budynku oraz utrzymywanie czystości terenu wokół budynku Urzędu.
- 8) Kancelarią Radcy Prawnego z siedzibą w Wadowicach na świadczenie obsługi prawnej.

- 9) Firmą DŹWIG – SERWIS z siedzibą w Szczyrku, na prowadzenie konserwacji oraz utrzymania w sprawności technicznej urządzenia do przemieszczania osób niepełnosprawnych (windy).
- 10) Firmą Produkcyjno – Usługowo – Handlową „ARKON” z siedzibą w Wadowicach, na konserwację i naprawę elektronicznych urządzeń i systemów alarmowych sygnalizujących zagrożenie chronionego mienia w miejscu ich zainstalowania.
- 11) Firmą Woda Polska s.c. z siedzibą w Krynicy - Zdrój na dostawę naturalnej niskozmineralizowanej i niskosodowej wody górskiej do siedziby Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie.
- 12) Firmą Ksero – Grafix sp.jawna z siedzibą w Andrychowie na wykonywanie napraw oraz okresowych konserwacji kserokopiarek, drukarek i urządzeń biurowych.
- 13) Wadowickim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Wadowicach na świadczenie usług w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków z nieruchomości Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach.
- 14) Firmą Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na zakup licencji na korzystanie z serwisu on-line o nazwie: „LEX Administracja Select”.
- 15) Firmą Meble BAX z siedzibą w Wadowicach na dostarczenie, wniesienie i zamontowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie elementów zabezpieczających stanowiska pracy.
- 16) Osobą fizyczną na wykonywanie czynności związanych z realizacją zadań w ramach Tarczy antykryzysowej.
- 17) Firmą Lobby Meble s.c. z siedzibą w Krakowie na dostawę wraz z wniesieniem fabrycznie nowych szaf aktowych z drzwiami żaluzjowymi.
- 18) Firmą serwis komputerowy IT z siedzibą w Wadowicach na zakup zestawów komputerowych oraz drukarki.
- 19) Firmą Blackline s.c z siedzibą w Szczecinie na dostawę materiałów eksploatacyjnych do drukarek komputerowych.
- 20) Firmą TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie na zakup energii elektrycznej do obiektów zamawiających uczestniczących w grupie zakupowej Małopolski Zachodniej.
- 21) Firmą PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na dostarczanie paliwa gazowego.

- 22) Firmą Meble BAX z siedzibą w Wadowicach na dostarczenie, wniesienie i zamontowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach osłon akustycznych oddzielających stanowiska pracy.
- 23) Firmą „WEKTOR” Artykuły Biurowe Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie na dostawę materiałów biurowych.
- 24) Firmą Robican s.c. z siedzibą w Poznaniu na dostawę kserokopiarek laserowych monochromatycznych.

Łączne wydatki Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach poniesione z budżetu PUP wg stanu na dzień 31.12.2020 r. wyniosły **4.072.682,26 zł** tj. 99,90 % środków będących w dyspozycji Urzędu.

Szczegółowe wykonanie budżetu zawiera Załącznik Nr 1.

5. Realizacja zadań w ramach środków Funduszu Pracy przyznanych na finansowanie zadań fakultatywnych.

Dodatkowe środki z Funduszu Pracy na finansowanie innych fakultatywnych zadań gwarantują prawidłową i sprawną realizację zadań związanych z funkcjonowaniem jednostki i są to środki z przeznaczeniem na:

- koszty związane z organizowaniem partnerstwa lokalnego, obejmujących koszty organizacji przez organy zatrudnienia spotkań i konferencji z udziałem przedstawicieli partnerstwa lokalnego oraz instytucji realizujących inicjatywy partnerów rynku pracy,
- refundację dodatków do wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (*tj. doradców zawodowych, pośredników pracy, specjalistów ds. rozwoju zawodowego oraz specjalistów ds. programów*),
- opracowywanie i rozpowszechnianie informacji zawodowych oraz wyposażenia w celu prowadzenia pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez publiczne służby zatrudnienia i OHP (*np. czasopisma itp.*),
- opracowywanie, wydawanie lub rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców (*np. zakup i dostawa materiałów biurowych i eksploatacyjnych*),

- koszty wezwań, zawiadomień, zakupu lub druku kart rejestracyjnych i innych druków niezbędnych do ustalenia uprawnień do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń pieniężnych oraz kosztów komunikowania się z pracodawcami, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi,
- koszty wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w publicznych służbach zatrudnienia oraz OHP (*np. zakup materiałów eksploatacyjnych i nowego sprzętu*) służących realizacji zadań wynikających z ustawy,
- koszty prowadzenia w powiatowych urzędach pracy zajęć, wymagających specjalistycznej wiedzy, którą nie dysponują pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach, w ramach porad grupowych i szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, o których mowa w art. 38 ust. 1a i 3, przez osoby niebędące pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy, kosztów związanych z organizacją przez Powiatowy Urząd Pracy szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, o których mowa w art. 40 ust. 2h, oraz kosztów wyposażenia akademickich biur karier, o których mowa w art. 39 ust. 6,
- koszty szkolenia i studiów, w tym studiów podyplomowych, kadr publicznych służb zatrudnienia i kadr OHP,
- koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego w sprawach nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy.

Wydatki z Funduszu Pracy na zadania fakultatywne ponoszone przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach związane były głównie z zawartymi umowami - umowy czasowe (*np. naprawy oraz okresowe konserwacje kserokopiarek, drukarek i urządzeń biurowych itp.*).

Od stycznia do grudnia 2020 roku Urząd zawarł umowy z:

- 1) Poczta Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na realizację usług pocztowych dla dwóch lokalizacji tj. Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach ul. Mickiewicza 27 oraz Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Andrychowie ul. Starowiejska 22b.
- 2) Firmą Beskid Media Sp. z o.o. z siedzibą w Kętach na świadczenie usługi transmisji danych w ramach sieci lokalnej.
- 3) Firmą Beskid Media Sp. z o.o. z siedzibą w Kętach na usługę dostępu do Internetu przy użyciu światłowodu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach oraz Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Andrychowie.

- 4) Firmą Beskid Media Sp. z o.o. z siedzibą w Kętach, na usługę świadczenia usług telekomunikacyjnych w sieci telefonii stacjonarnej dla Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie.
- 5) Firmą Śląskie Centrum Języka Migowego „GEST-MIG” z siedzibą w Bielsku-Białej, na świadczenie usług tłumaczenia na język migowy i z języka migowego (PJM, SJM, SKOGN) dla klientów PUP w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie.
- 6) Firmą Ksero – Grafix sp. jawna z siedzibą w Andrychowie, na wykonywanie napraw oraz okresowych konserwacji kserokopiarek, drukarek i urządzeń biurowych.
- 7) Osobą fizyczną na przeprowadzenie zajęć dla osób bezrobotnych zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej.
- 8) Firmą Blackline s.c. z siedzibą w Szczecinie na dostawę materiałów eksploatacyjnych do drukarek komputerowych.
- 9) Wydawnictwem Akcydensowym S.A. Oddział w Olsztynie na dostawę skoroszytów kartonowych.
- 10) Firmą „WEKTOR” Artykuły Biurowe Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie na dostawę materiałów biurowych.
- 11) Firmą Halina Jakubas z siedzibą w Krakowie na wykonanie materiałów promocyjnych z nadrukiem.
- 12) Firmą Technologie Internetowe S.A. z siedzibą w Warszawie na zakup nowej licencji do systemu bezpieczeństwa sieci lokalnej.
- 13) Firmą serwis komputerowy IT z siedzibą w Wadowicach na zakup sprzętu komputerowego, dysku zewnętrznego oraz akcesoriów komputerowych.

Łączne wydatki Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach poniesione do dnia 31.12.2020 r. z Funduszu Pracy – na finansowanie zadań fakultatywnych wyniosły **407.728,87 zł** co stanowiło 94,16 % środków pozostających w dyspozycji Urzędu.

Szczegółowe wykonanie Funduszu Pracy zawiera Załącznik Nr 2.

Zgodnie z polityką rachunkowości, odzwierciedleniem każdej konkretnej operacji gospodarczej występującej w PUP jest jej dokument źródłowy.

W 2020 roku sporządzono łącznie **56.835 dowodów księgowych**, z tego:

- 4404 dotyczących operacji ze środków budżetu,
- 52.431 dotyczących operacji ze środków Funduszu Pracy.

Dokumenty księgowe po sprawdzeniu pod względem merytorycznym, rachunkowym i zatwierdzeniu do wypłaty przez osoby upoważnione wprowadzane są do systemu księgowego.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. sporządzono **30.115 poleceń przelewu**, w tym:

- 1783 ze środków budżetu,
- 28.332 ze środków Funduszu Pracy.

Diagnoza sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Problem **bezrobocia** to jedno z najważniejszych zagadnień polityczno-społecznych każdego państwa. Zjawisko to wzbudza szczególne zainteresowanie ze względu na problemy bezpośrednio związane z brakiem miejsc pracy, jak i na pośrednie skutki bezrobocia, które mogą negatywnie oddziaływać na całe społeczeństwo. Bezrobocie może objawiać się w różnych formach zależy to od czasu jego trwania, grup społecznych jakie dotyka oraz zjawisk z nim związanych.

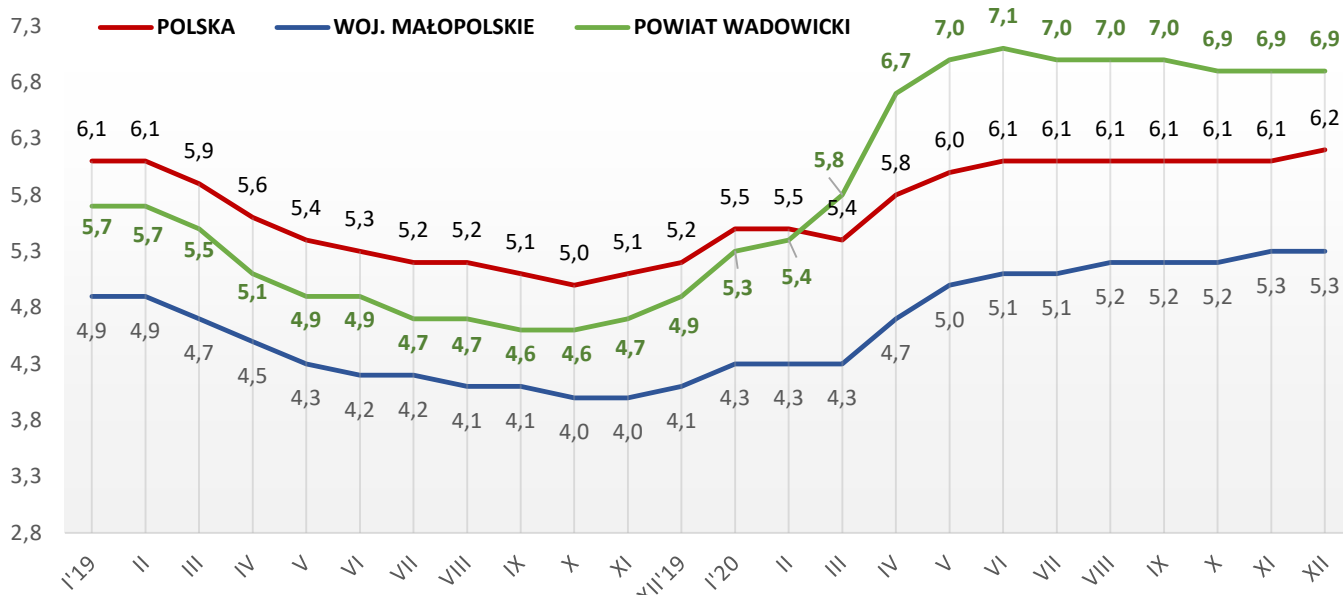
1. Stopa bezrobocia.

Podstawowym miernikiem zjawiska pozostawania bez pracy jest **wskaźnik stopy bezrobocia**, który odzwierciedla sytuację na rynku pracy. Stopa bezrobocia w **Polsce** na koniec grudnia 2020 roku wynosiła **6,2%** i była o 1,0 punkt procentowy wyższa niż przed rokiem, natomiast w **województwie małopolskim** ukształtowała się na poziomie **5,3%** i była o 1,2 punktu procentowego wyższa niż na koniec 2019 roku. Wzrost stopy bezrobocia spowodowany był przede wszystkim sytuacją w kraju związaną z ogłoszeniem stanu epidemii Covid-19. W związku z licznymi problemami jakie pojawiły się na rynku dostaw i usług pracodawcy zmuszeni byli do redukcji zatrudnienia.

Analiza rynku pracy na terenie powiatu wadowickiego pokazuje silną zależność między sytuacją w kraju, a trendami występującymi w powiecie. Według danych statystycznych na dzień 31.12.2020 roku stopa bezrobocia w **powiecie wadowickim** ukształtowała się na poziomie **6,9%** i w porównaniu do roku 2019 wzrosła o 2,0 punkty procentowe.

*Stopa bezrobocia w powiecie
wadowickim
6,9%*

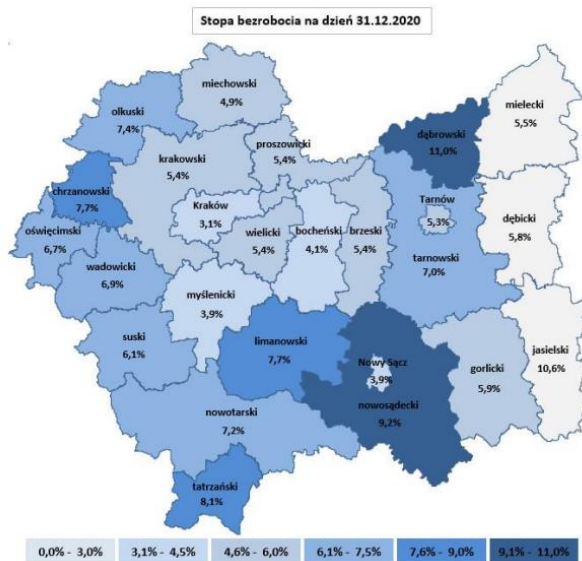
Wykres 8. Porównanie stopy bezrobocia w Polsce, województwie małopolskim oraz powiecie wadowickim w poszczególnych miesiącach 2019 i 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Stopa bezrobocia w powiecie wadowickim, po znacznym wzroście w miesiącu kwietniu, w kolejnych miesiącach 2020 roku kształtowała się na stabilnym, choć wysokim poziomie. Najwyższy poziom tego wskaźnika odnotowano w miesiącu czerwcu, natomiast miesiącem o najniższej stopie bezrobocia okazał się styczeń 2020 r. Powyżej zaprezentowano zmiany zachodzące w stopie bezrobocia w 2019 i 2020 roku.

Powiat wadowicki ze stopą bezrobocia na poziomie 6,9% sytuuje się na 10 pozycji wśród 22 powiatów województwa małopolskiego. Najwyższy poziom bezrobocia w Małopolsce odnotowano w powiecie dąbrowskim (11,0%), a najniższa wartość stopy bezrobocia ukształtowała się w mieście Kraków (3,1%).

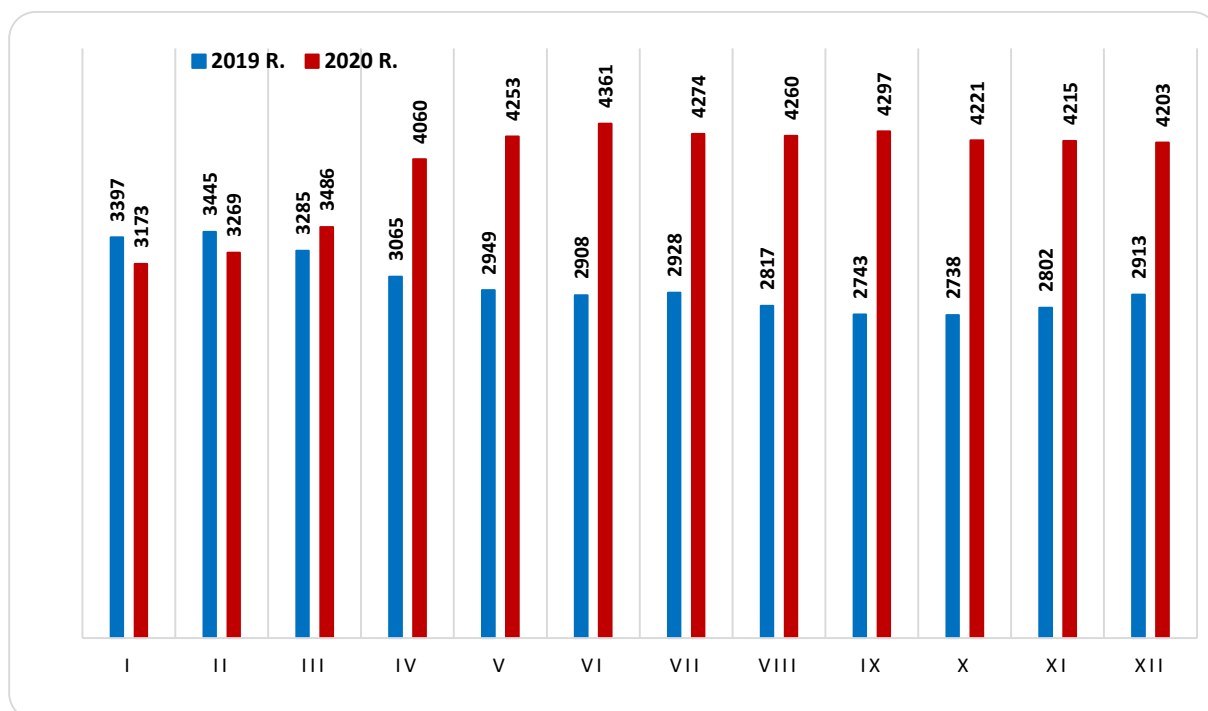
2. Poziom bezrobocie rejestrowanego.

Rok 2020 charakteryzował się systematycznym wzrostem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach. **Na dzień 31 grudnia 2020 roku w zasobach bezrobotnych tut. Urzędu figurowały 4203 osoby.** W stosunku do stanu na koniec 2019 roku, kiedy to liczba bezrobotnych wynosiła 2913 osób, poziom bezrobocia w powiecie wadowickim zwiększył się o 1290 osób (tj. wzrost o 44,29%).

To wybuch epidemii koronawirusa zakłócił obserwowaną od lat tendencję spadkową liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Niemal każdego roku w miesiącu kwietniu poziom bezrobocia spadał, a w kwietniu 2020 r. nastąpiła największa dynamika wzrostu, bo aż o 574 osoby w stosunku do miesiąca poprzedniego czyli marca 2020 r. Wpływ na taką sytuację miały wahania koniunktury na rynku pracy, które spowodowane były zagrożeniem epidemiologicznym, a następnie stanem epidemii Covid-19 oraz wprowadzeniem licznych obostrzeń i ograniczeń w funkcjonowaniu wielu podmiotów gospodarczych.

*Liczba zarejestrowanych
bezrobotnych
4203 osoby*

Wykres 9. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wg stanu na koniec poszczególnych miesięcy w okresie styczeń 2019 r. – grudzień 2020 r.

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wynikająca z zakończenia okresów wypowiedzeń kumulacja systematycznego wzrostu bezrobocia nastąpiła w miesiącu czerwcu. Wówczas zarejestrowanych było **4361 osób**. W drugiej połowie roku obserwujemy nieznaczne wahania w zakresie spadku poziomu bezrobocia, co z kolei spowodowane było luzowaniem obostrzeń, pojawieniem się ofert pracy sezonowej, a także aktywizacją osób bezrobotnych w ramach aktywnych form pomocy przewidzianych do realizacji w 2020 roku. Jedynie w miesiącu wrześniu zaobserwować możemy nieznaczny wzrost liczby poziomu bezrobocia.

Różnica pomiędzy najwyższą (czerwiec 2020 r.), a najniższą (styczeń 2020 r.) liczbą bezrobotnych figurujących w ewidencji PUP to 1188 osób. Biorąc jednak pod uwagę okres po ogłoszeniu stanu epidemii czyli od kwietnia do grudnia 2020 r. różnica ta wynosi zaledwie 143 osoby.

Większość wśród zarejestrowanych na koniec 2020 roku bezrobotnych stanowią osoby **poprzednio pracujące – 3828 osób** (91,08%), z czego 355 osób to bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy, co stanowi 8,45% ogółu bezrobocia i 9,27% poprzednio pracujących. **Dotychczas niepracujący** to 8,92% ogółu zarejestrowanych (**375 osób**).

Powyższe kategorie uległy następującym zmianom w ujęciu rocznym:

- liczba poprzednio pracujących zwiększyła się o 44,18% (wzrost o 1173 osoby),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zwiększyła się o 155,39% (wzrost o 216 osób),
- liczba osób dotychczas niepracujących zmniejszyła się o 45,35% (wzrost o 32 osoby).

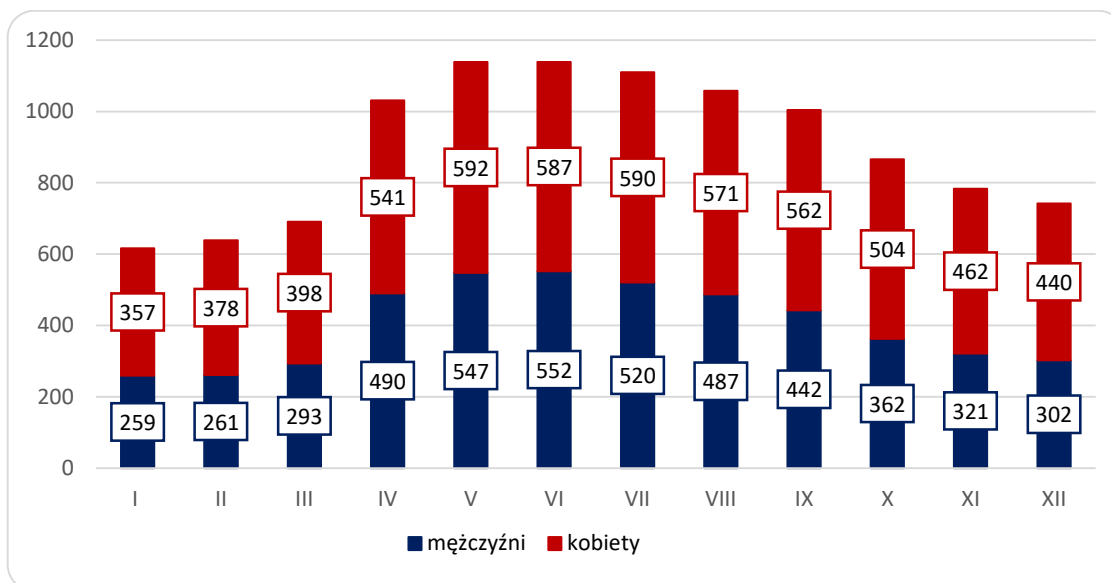
Jedną ze stałych cech bezrobocia w powiecie wadowickim jest wysoko utrzymujący się odsetek osób bezrobotnych **nieposiadających prawa do zasiłku**.

Przyczyn tej sytuacji należy upatrywać w krótkotrwałości umów o pracę oraz w częstym nawiązywaniu umów cywilnoprawnych z kandydatami do pracy, co z kolei nie pozwala na spełnienie warunków niezbędnych do otrzymania tego świadczenia.

*Bezrobotni z prawem do
zasiłku
742 osoby*

Na koniec grudnia 2020 roku liczba osób w tej kategorii wynosiła **3461 osób**, co stanowi **82,35%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Natomiast liczba osób **uprawnionych do pobierania zasiłku** to zaledwie **742 osoby (17,65%)**, ale jest to o 208 osób więcej niż w końcu roku 2019.

Wykres 10. Bezrobotni z prawem do zasiłku w poszczególnych miesiącach 2020 roku

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analizując powyższy wykres należy stwierdzić, że w 2020 roku najwięcej osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych odnotowano w miesiącach: maj, czerwiec (uprawnionych 1139 osób), lipiec (1110 osób) oraz sierpień (1058 osób), a najmniej w styczniu – 616 osób.

3. Bilans bezrobotnych.

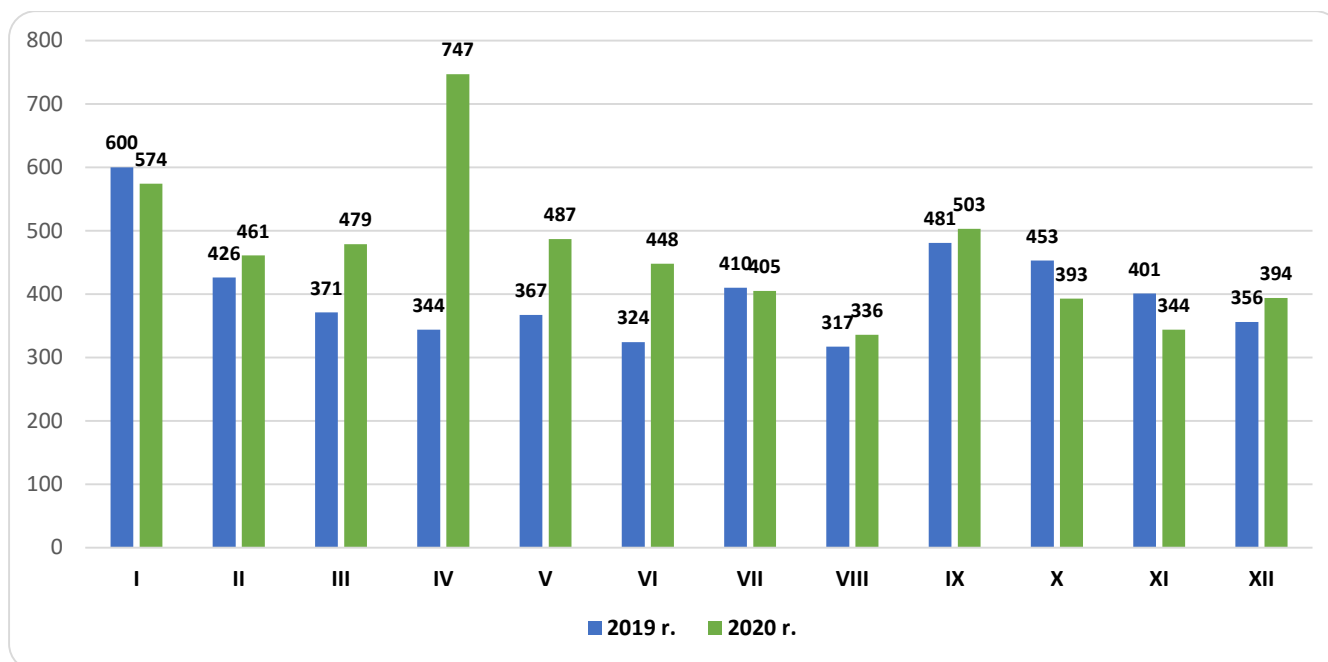
Stan poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników **napływu** czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie oraz **odpływu** czyli osób tracących status bezrobotnego w tym samym okresie. Jeżeli w pewnym okresie czasu napływ osób bezrobotnych przewyższa odpływ, mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia.

Rok 2020 charakteryzował się przewagą napływu bezrobotnych nad odpływem z ewidencji. Ostatni raz z sytuacją, w której napływ osób bezrobotnych w ciągu roku przewyższał ich odpływ mieliśmy w 2008 roku.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 roku w PUP w Wadowicach **zarejestrowało się ogółem 5571 osób** tj. 721 osób więcej niż rok wcześniej, natomiast **z ewidencji zostało wykreślonych 4281 osób** tj. o 816 mniej niż w roku 2019.

Dynamika:
napływu +14,87%
odpływu -16,01%

Wykres 11. Liczba rejestrujących się osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach od stycznia 2019 r. do grudnia 2020 r.

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W początkowych miesiącach: styczeń – luty 2020 r. liczba rejestrujących się bezrobotnych była porównywalna do liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w okresie styczeń – luty 2019 r. Odzwierciedleniem faktu ogłoszenia pandemii koronawirusa była ilość rejestrujących się osób w tut. Urzędzie w miesiącach: marzec – 479 osób, kwiecień – 747 osób, maj – 487 osób, czerwiec – 448 osób kiedy w porównywalnym okresie 2019 r. ilość dokonanych rejestracji była zdecydowanie niższa. W drugim półroczu 2020 r., gdy powoli odmrażano gospodarkę liczba rejestrujących się bezrobotnych utrzymywała się na podobnym poziomie co w 2019 r.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 roku w PUP w Wadowicach zarejestrowało się ogółem 5571 osób tj. 721 osób więcej niż rok wcześniej, co oznacza niemal 15% wzrost liczby napływających bezrobotnych.

Wśród osób nowo zarejestrowanych największy udział stanowiły osoby rejestrujące się **po raz kolejny – 4144 osoby**, natomiast bezrobotni zarejestrowani **po raz pierwszy to 1427 osób**, co stanowi 25,61% rejestrujących się.

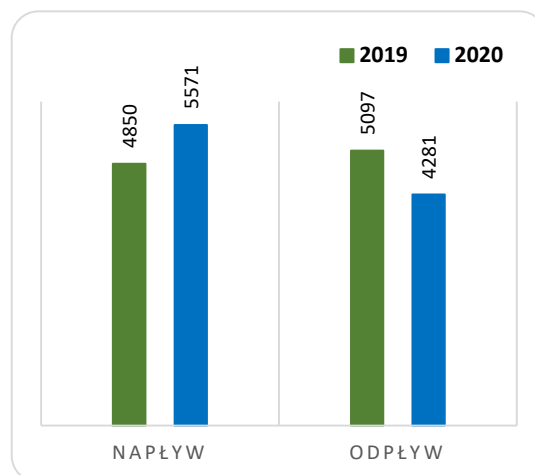
Ponadto, wśród osób, które w 2020 roku zasiliły rejestry Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach było 127 osób tj. 2,28%, z tzw. wtórnego napływu, czyli osoby kończące udział w stażach lub szkoleniach, które na czas uczestnictwa w tych formach miały zawieszony status bezrobotnego (są wyłączone z ewidencji mimo, iż nie otrzymują decyzji administracyjnej o utracie statusu osoby bezrobotnej), a po zakończeniu udziału w aktywizacji automatycznie kwalifikowane są do grupy napływających do rejestrów.

Analizując dane dotyczące „napływu” i „odpływu” z rejestru bezrobotnych możemy określić **wskaźnik płynności bezrobocia**.

Wskaźnik płynności bezrobocia określane jest jako stosunek napływu osób bezrobotnych do ich odpływu w danym okresie. Informuje on o przepływie bezrobotnych.

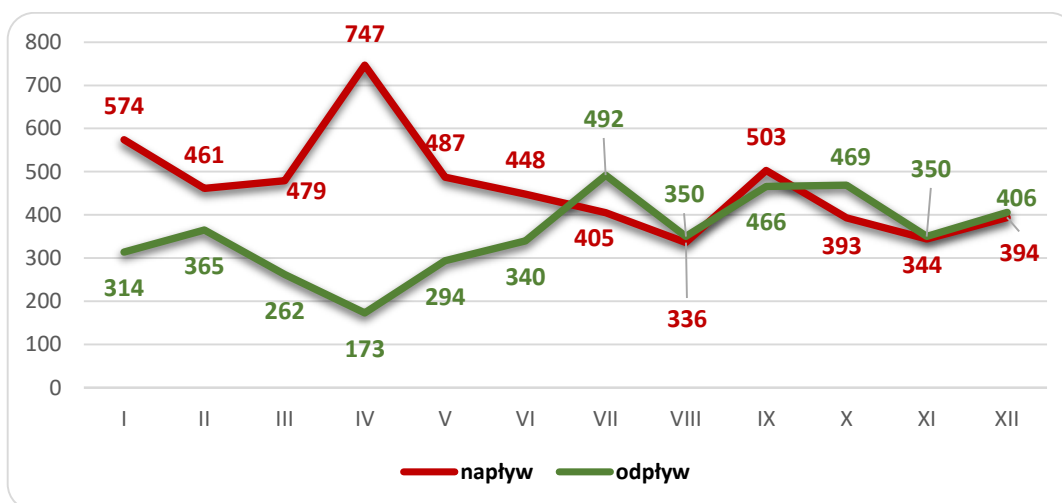
Najbardziej niekorzystnym miesiącem w 2020 roku w relacji pomiędzy napływem, a odpływem bezrobotnych, był miesiąc kwiecień, w którym odpływ był niższy od napływu o 574 osoby, z kolei najbardziej korzystnym miesiącem był lipiec, w którym odpływ był wyższy od napływu o 87 osób. Poziom napływu i odpływu bezrobotnych w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższy wykres.

Wykres 12. Porównanie napływ i odpływ osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2019 oraz 2020 roku

Źródło: dane PUP

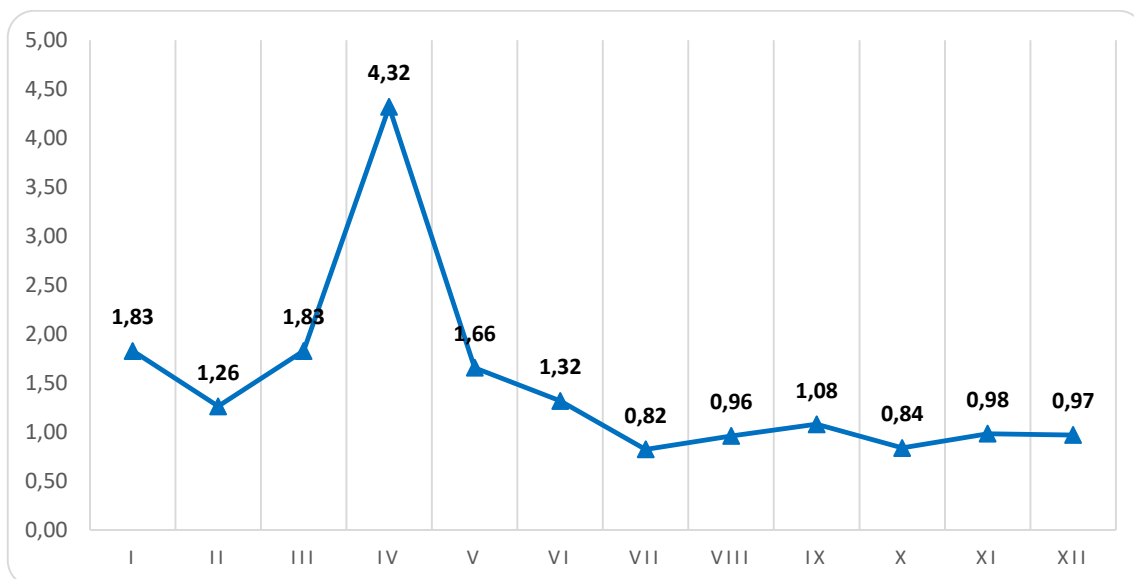
Wykres 13. Napływ i odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2020 roku

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wskaźnik płynności bezrobocia na poziomie 1 oznacza równowagę między liczbą osób napływających i odpływających z urzędu pracy. Im wyższy wskaźnik tym większa różnica między liczbą osób nowo zarejestrowanych, a wyrejestrowanych.

Wykres 14. Wskaźnik płynności bezrobocia w 2020 r.

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W 2020 roku najwyższy poziom wskaźnika płynności bezrobocia (4,32) odnotowano w miesiącu kwietniu, w ciągu kolejnych miesięcy systematycznie spadał, osiągając już w miesiącu lipcu **najkorzystniejszy poziom 0,82**. W miesiącu wrześniu miała miejsce sytuacja gdy poziom wskaźnika ukształtował się powyżej poziomu 1 (**1,08**) co związane było z nieznacznie wyższą liczbą osób zarejestrowanych w stosunku do wyrejestrowanych z zasobów bezrobotnych. W kolejnym miesiącu nastąpił jego spadek, a przez następne dwa miesiące powolny wzrost, utrzymujący się nieznacznie poniżej poziomu 1, czyli napływ niemal zrównał się z odpływem.

W 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich, najczęstszym powodem wyłączeń z ewidencji bezrobotnych było **podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej**, które w omawianym okresie stanowiło aż **69,12%** wszystkich wyrejestrowań (**2959 osób**).

Podjęcia pracy
69,12%

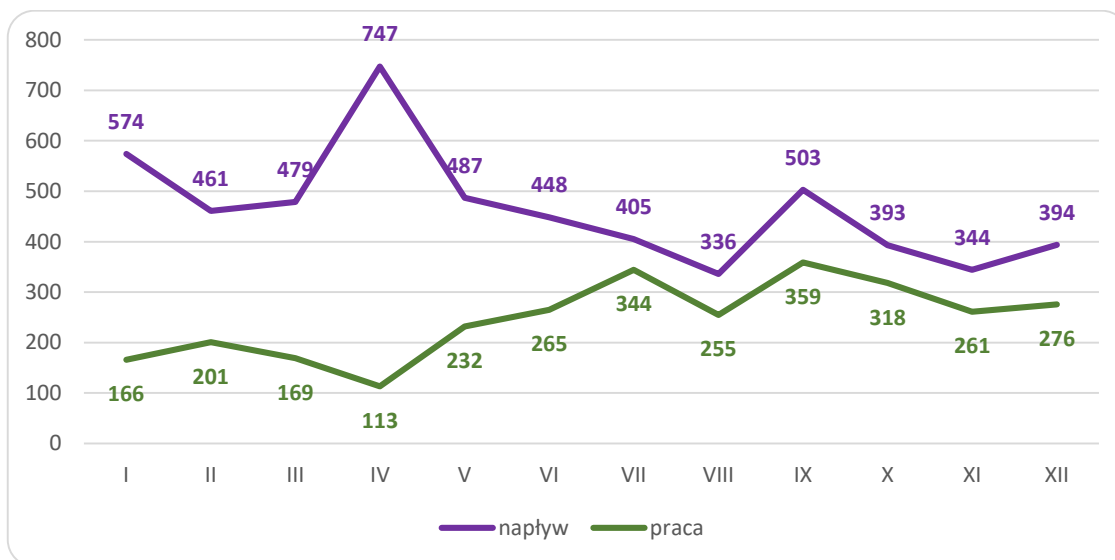
Kategoria ta obejmuje wszystkie formy podejmowania przez bezrobotnych pracy tj. zatrudnienie niesubsydiowane oraz prace subsydiowane (prace interwencyjne, roboty publiczne, zatrudnienie na stanowiskach utworzonych w ramach refundacji kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy, podjęcie własnej działalności gospodarczej). 2645 osób skorzystało ze stanowisk niesubsydiowanych ze źródeł publicznych, pozostała część podjęła zatrudnienie subsydiowane.

Pomimo trudnej sytuacji na rynku pracy liczba osób wyłączonych z tego powodu była wyższa o 218 osób w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego.

Z liczbą osób podejmujących pracę bezpośrednio wiąże się **wskaźnik płynności rynku pracy**. Wskaźnik płynności rynku pracy to wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy

podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym czasie. Im wyższa wartość wskaźnika tym sytuacja korzystniejsza.

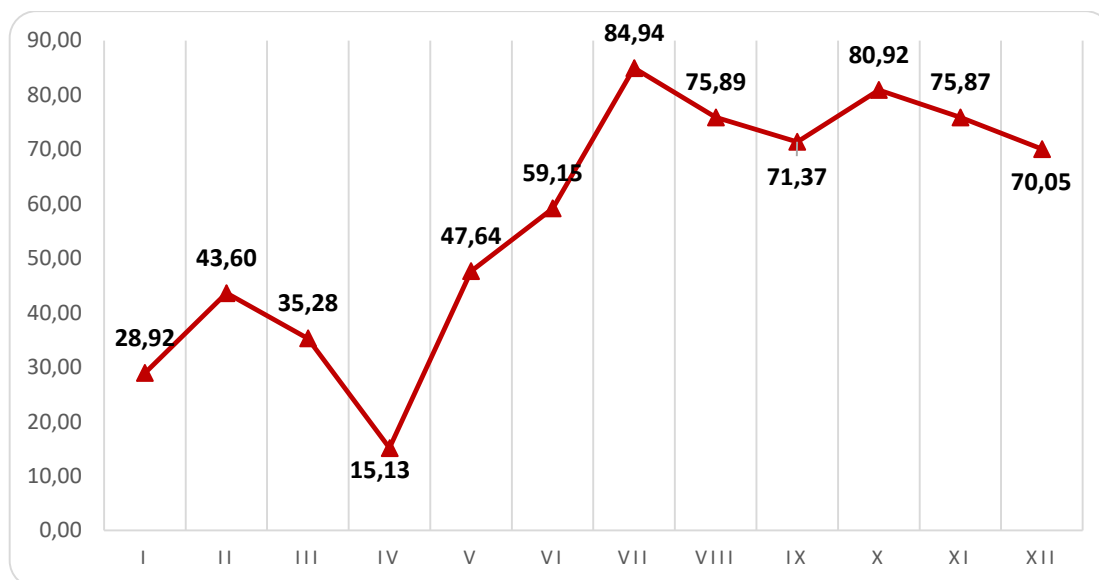
Wykres 15. Napływ i podjęcia pracy przez bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2020 roku

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika płynności rynku pracy w poszczególnych miesiącach 2020 roku.

Wykres 16. Wskaźnik płynności rynku pracy w 2020 roku

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wskaźnik płynności rynku na koniec **grudnia 2020 r. ukształtował się na poziomie 70,05%**. **Średnia wartość** wskaźnika za 2020 rok wyniosła **57,4%**. W porównaniu do średniej wartości wskaźnika z 2019 roku nastąpił spadek tej wartości o 0,5 punktu procentowego.

Najwięcej osób podjęło pracę w miesiącu wrześniu – 359 bezrobotnych, natomiast **najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy – 84,94%** odnotowano w miesiącu lipcu. Oznacza to, że liczba osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie była nieco niższa od liczby osób rejestrujących się w tym czasie w PUP (różnica wynosiła 61 osób na niekorzyść podjęć pracy).

Najtrudniejsza sytuacja, w przeciwieństwie do roku 2019, wystąpiła w miesiącu kwietniu, kiedy odnotowano najwyższą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych (747 osób), natomiast zatrudnienie podjęło wówczas tylko 113 osób, a wskaźnik płynności rynku pracy był **najniższy** i wynosił **15,13%** (w 2019 r. – 102,33%).

Powracając do przyczyn pozbawienia statusu osób bezrobotnych – drugą, co do wielkości liczbowej przyczyną odpływu z bezrobocia była **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego**. Z rejestrów bezrobotnych na własny wniosek wykreślono w minionym roku **278 osób**.

Od lat poważnym problemem są wyłączenia z rejestru osób bezrobotnych z **tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy**. W 2020 roku z tego powodu pozbawiono statusu **250 osób**. Powód ten dotyczy głównie osób nieposiadających prawa do zasiłku dla bezrobotnych, niejednokrotnie rejestrujących się w celu uzyskania stosownego zaświadczenia o zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego lub zaświadczenia niezbędnego do ubiegania się o świadczenia lub pomoc socjalną. Grupa ta nie jest zainteresowana pomocą w zdobyciu zatrudnienia bądź też poszerzenia kwalifikacji zawodowych. W tym miejscu należy zauważyć, że w porównaniu rok do roku liczba osób wyłączonych z powodu braku gotowości do podjęcia pracy jest zdecydowanie mniejsza (mniej o 636 osób), co wiązać należy ze zmianą funkcjonowania Urzędu w okresie epidemii Covid-19 i licznymi ograniczeniami w bezpośrednich kontaktach wynikającymi z zagrożenia rozprzestrzeniania się koronawirusa Sars-CoV-2. Począwszy od miesiąca marca 2020 r. zdecydowana większość sprawy załatwiana była przede wszystkim drogą elektroniczną, a potwierdzanie gotowości do podjęcia pracy odbywało się za pomocą kontaktu telefonicznego, ograniczając wizyty w Urzędzie do koniecznego minimum np. w celu wydania skierowania do pracy.

W dalszej kolejności, co do częstotliwości, przyczynami utraty statusu bezrobotnego był **udział w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu**, czyli stażach, szkoleniach, pracach społecznie użytecznych (czasowe zawieszenie statusu bezrobotnego) – **169 osób**. Z powodu zakończenia aktywności zawodowej związanej z nabyciem praw emerytalnych, rentowych lub świadczenia przedemerytalnego oraz uzyskania wieku emerytalnego status bezrobotnego

utraciło 187 osób. Szczegółowe dane dotyczące przyczyn utraty statusu bezrobotnego zawiera poniższa tabela.

Tabela 8. Przyczyny wyrejestrowań z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2019 – 2020

Wyszczególnienie	2019		2020	
	L. osób	% udział	L. osób	% udział
Podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	2 741	53,78	2 959	69,12
Udział w aktywnych formach: staże, szkolenia, prace społecznie użyteczne	182	3,57	169	3,95
Odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy	189	3,71	35	0,82
Brak gotowości do pracy	886	17,38	250	5,84
Dobrowolna rezygnacja ze statusu	613	12,03	278	6,49
Osiągnięcie wieku emerytalnego	73	1,43	87	2,03
Nabycie praw emerytalnych, rentowych lub świadczenia przedemerytalnego	120	2,35	100	2,34
Podjęcie nauki	8	0,16	16	0,37
Inne przyczyny niewyodrębnione w statystykach np. przyznanie zasiłku z pomocy społecznej, niezdolność do pracy powyżej 90 dni, zmiana miejsca zamieszkania, podleganie obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu na mocy odrębnych przepisów (z wyjątkiem KRUS).	285	5,59	387	9,04
RAZEM	5097	100,00	4281	100,00

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

4. Zróżnicowanie terytorialne – bezrobocie w gminach powiatu wadowickiego.

Bezrobocie rejestrowane w głównej mierze generują **tereny wiejskie** – ich mieszkańcy w 2020 roku w liczbie **2831 osób** stanowili aż **67,36%** wszystkich zarejestrowanych w PUP bezrobotnych.

W porównaniu z sytuacją sprzed roku liczba bezrobotnych z miast zwiększyła się o 404 osoby (41,76%), natomiast wśród osób zamieszkałych na wsi liczba ta zwiększyła się o 886 osób, co dało wzrost o 45,53%. W efekcie zmiany te spowodowały zwiększenie udziału mieszkańców terenów wiejskich w ogólnej liczbie bezrobotnych o 0,59 punktu procentowego.

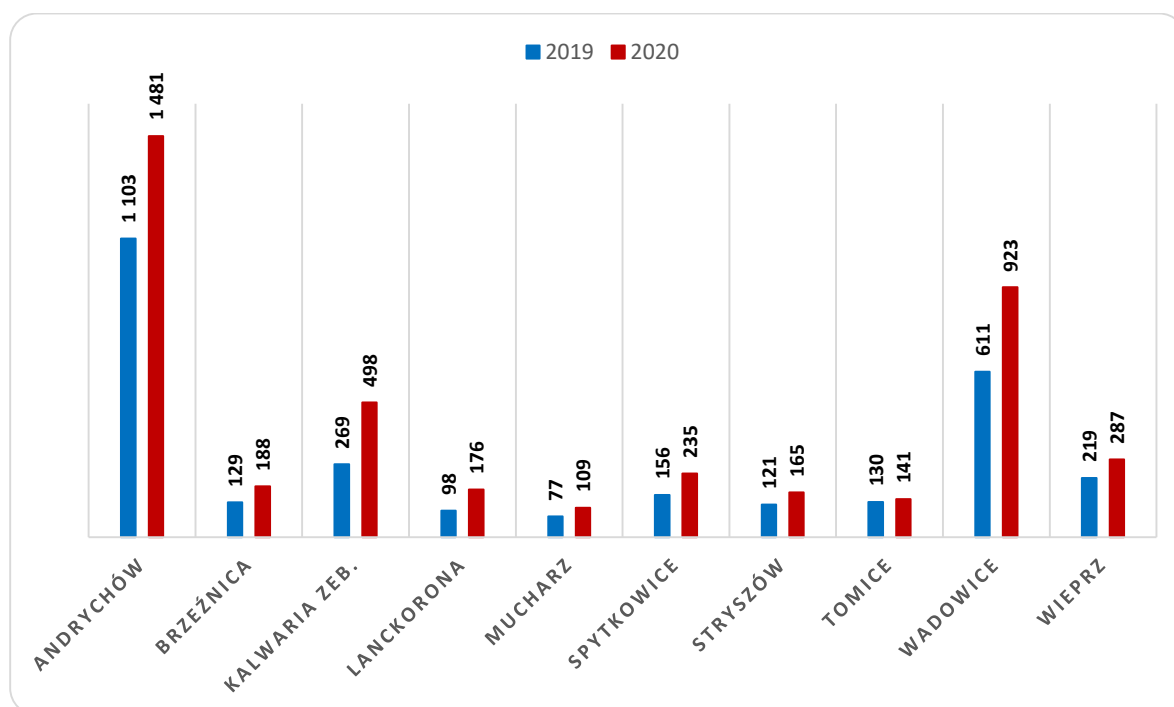
Zamieszkali na wsi
67,35%

Gminy wchodzące w skład powiatu wadowickiego są silnie zróżnicowane terytorialnie pod względem poziomu bezrobocia, a zróżnicowanie to jest niczym innym jak odzwierciedleniem liczby ludności w poszczególnych jednostkach.

Według stanu na koniec grudnia 2020 roku najliczniejsza grupa bezrobotnych zamieszkiwała na terenie **gminy Andrychów – 1481 osób**, tj. 35,24% ogółu zarejestrowanych. W dalszej kolejności na terenie **gminy Wadowice – 923 osoby (21,96 %)** oraz **gminy Kalwaria Zebrzydowska – 498 osoby (11,85%)**. Najmniej osób bezrobotnych mieszkało w gminach: **Mucharz – 109 osób (2,59%)**, **Tomice – 141 osób (3,35%)** i **Stryszów – 165 osób (3,93%)**.

Dane dotyczące liczby bezrobotnych poszczególnych gmin przedstawia poniższy wykres.

Wykres 17. Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących na terenach poszczególnych gmin według stanu na koniec 2019 i 2020 roku

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W porównaniu z końcem ubiegłego roku, **wzrost bezrobocia** w 2020 roku dotyczył wszystkich gmin powiatu wadowickiego. Największy **procentowy wzrost** bezrobotnych w stosunku do 2019 roku nastąpił w gminie Kalwaria Zebrzydowska (85,13%) oraz w gminie Lanckorona (79,59%), najmniejszy procentowy wzrost bezrobotnych odnotowano w gminie Tomice (8,46%).

Tabela 9. Dane dotyczące wzrostu bezrobocia w poszczególnych gminach względem roku poprzedniego

Gmina	Wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do roku poprzedniego	
	liczbowy	dynamika (%)
Andrychów	378	34,27
Kalwaria Zebrzydowska	229	85,13
Brzeźnica	59	45,74
Lanckorona	78	79,59
Mucharz	32	41,56
Spytkowice	79	50,64
Stryszów	44	36,36
Tomice	11	8,46
Wadowice	312	51,06
Wieprz	68	31,05

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Rosnąca liczba bezrobotnych we wszystkich gminach w zasadniczy sposób wpływa na aktualną sytuację społeczno-gospodarczą regionu. Ich liczba determinuje działania w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia oraz wpływa na konieczność podejmowania stosownych inicjatyw, dedykowanych zwłaszcza grupom w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

5. Struktura bezrobotnych.

Bardzo ważnym czynnikiem w omawianiu zjawiska bezrobocia jest nie tylko liczba biernych zawodowo, ale także ich struktura. Strukturę bezrobocia można badać pod względem różnych kryteriów. Takie czynniki jak płeć, wiek oraz poziom wykształcenia to najsilniejsze determinanty potencjalnego pracownika na rynku pracy.

5.1. Kobiety i mężczyźni na rynku pracy.

Od początku lat dziewięćdziesiątych w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w Polsce zarysowała się stała liczebna przewaga kobiet nad mężczyznami. Dominacja kobiet nad mężczyznami w rejestrach urzędu pracy jest również cechą charakterystyczną powiatu wadowickiego. Kobiety, pomimo że lepiej wykształcone i generalnie chętniej podnoszące swoje kwalifikacje, są częściej zawodowo bierne. Głównymi barierami, na które napotykają one na rynku pracy są obawy pracodawców dotyczące ograniczonej dyspozycyjności kobiet ze względu na pełnione obowiązki domowe.

Bezrobotne kobiety
55,08%

Na przestrzeni całego 2020 roku zarejestrowało się **2820 kobiet i 2751 mężczyzn**, co stanowi odpowiednio 383 i 280 osób więcej niż w 2019 roku. Rejestrujące się kobiety stanowiły 50,62% ogółu zgłaszających się do rejestracji (w 2019 r. – 50,25%), mężczyźni – 49,38%.

Po raz pierwszy zarejestrowało się:

- 697 kobiet, co stanowi 24,72% nowo zarejestrowanych kobiet i 48,84% zarejestrowanych po raz pierwszy,
- 730 mężczyzn, co stanowi 26,54% nowo zarejestrowanych mężczyzn i 51,16% zarejestrowanych po raz pierwszy.

Po raz kolejny do rejestrów bezrobotnych trafiło:

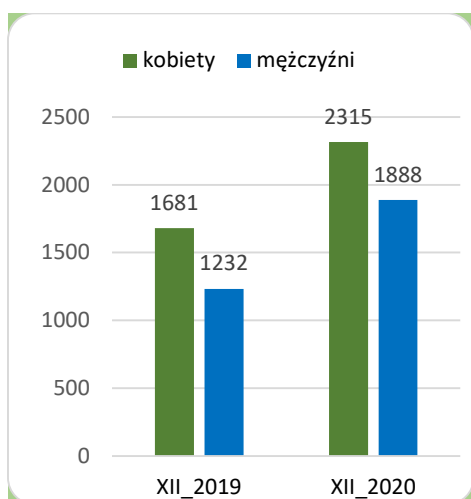
- 2123 kobiet, co stanowi 75,28% nowo zarejestrowanych kobiet i 51,23% zarejestrowanych po raz kolejny,
- 2021 mężczyzn, co stanowi 73,46% nowo zarejestrowanych mężczyzn i 48,77% zarejestrowanych kolejny raz.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 roku **wyłączono z ewidencji bezrobotnych 2186 kobiet** (51,06% ogółu wyrejestrowanych) i **2095 mężczyzn** (48,94%). Głównym powodem utraty statusu bezrobotnego, podobnie jak w latach ubiegłych były podjęcia pracy. W 2020 roku z tego powodu wyłączono z ewidencji 1494 kobiety (68,34% wyłączonych z ewidencji kobiet) i 1465 mężczyzn (69,93% wyłączonych z ewidencji mężczyzn).

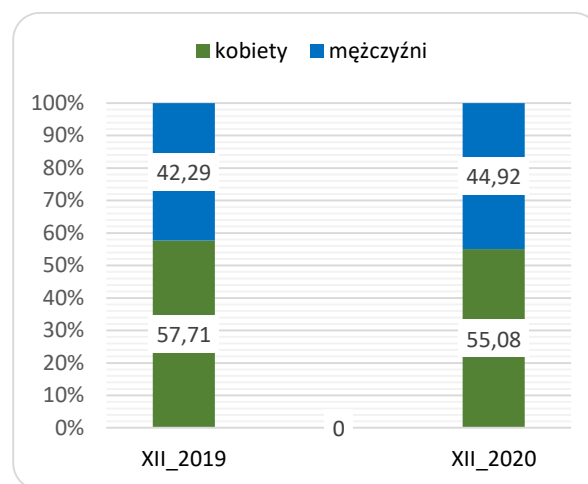
Podkreślić również należy, iż kobiety częściej niż mężczyźni korzystały ze staży (73,37% wyłączonych z tego powodu) oraz zgłaszały dobrowolną rezygnację ze statusu bezrobotnego (65,11%), natomiast wśród mężczyzn drugą co do częstotliwości przyczyną utraty statusu bezrobotnego była odmowa bez uzasadnionej przyczyny podjęcia odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (77,14%), a następnie niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy (65,6%).

W końcu grudnia 2020 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach figurowało **2315 kobiet** (55,08% ogółu bezrobotnych) i **1888 mężczyzn** (44,92%). Oznacza to, że w stosunku do 2019 r. populacja kobiet zwiększyła się w ciągu roku o 37,72% (więcej o 634 osoby), a mężczyzn o 53,25% (więcej o 656 osób).

Wykres 18. Liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn w latach 2019- 2020

Wykres 19. Udział kobiet i mężczyzn wśród bezrobotnych w latach 2018 - 2019

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2020 roku:

- doświadczenia zawodowego nie posiadało **345 kobiet** (14,9% zarejestrowanych kobiet; 61,28% ogółu bez doświadczenia zawodowego) i **218 mężczyzn**;
- żadnych kwalifikacji zawodowych nie posiadało **668 kobiet** (28,86% ogółu kobiet; 44,86% ogółu bez kwalifikacji zawodowych), **576 mężczyzn**;
- osoby długotrwale bezrobotne, czyli pozostające w ewidencji urzędu ponad 12 miesięcy w okresie 2 lat to **1031 kobiet** (54,61% zarejestrowanych kobiet; 59,53% ogółu długotrwale bezrobotnych) i **701 mężczyzn**;
- **1594 kobiety** zamieszkiwały na wsi (68,86% ogółu kobiet; 56,31% ogółu mieszkańców wsi) i **1237 mężczyzn**,
- prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało **440 kobiet** (19,0% zarejestrowanych kobiet; 59,3% posiadających prawo do zasiłku) i **302 mężczyzn**;
- osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy to **183 kobiety** (7,9% ogółu kobiet, 51,55% ogółu zwolnionych w ww. przyczyn) i **172 mężczyzn**.

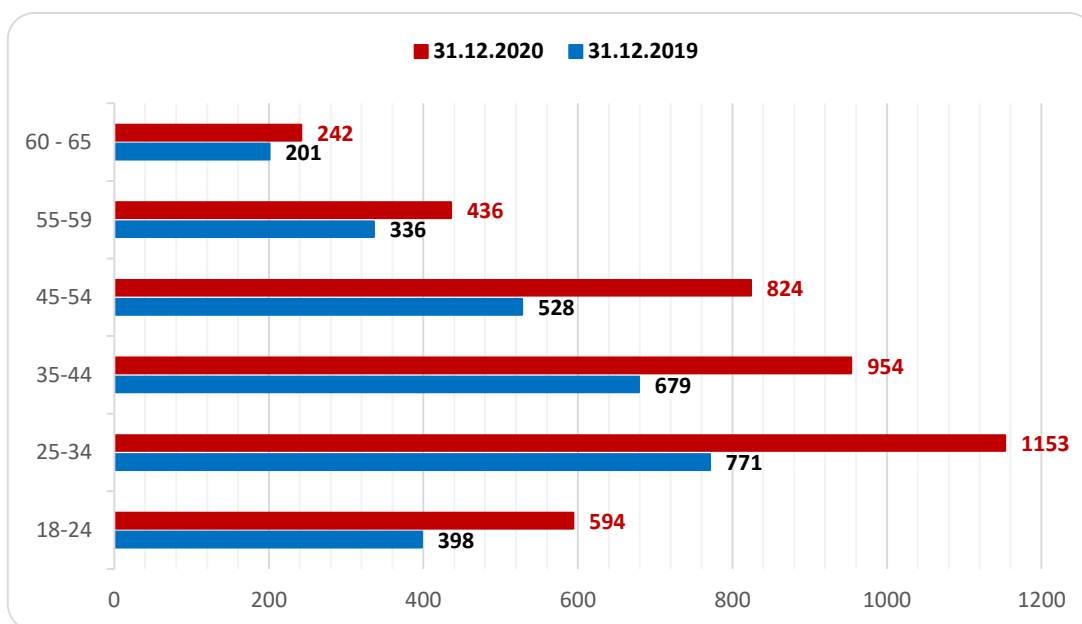
Z powyższego wynika, że we wszystkich kategoriach widać dość wyraźną przewagę kobiet co jest odzwierciedleniem ich większej liczby wśród zarejestrowanych.

5.2. Bezrobotni według wieku.

Wiek to cecha demograficzna, która jest istotnym czynnikiem decydującym o atrakcyjności pracowników na rynku pracy. Rozpatrywanie struktury bezrobocia pod kątem wieku wskazuje, że dominującą grupą osób pozostających bez pracy są ludzie młodzi, rozpoczynający swoją karierę zawodową. W przypadku tych osób na ich trudności związane ze zdobyciem pracy wpływa szereg czynników m.in. brak doświadczenia zawodowego, brak umiejętności w poruszaniu się po rynku pracy czy też wykształcenie niedostosowane do jego potrzeb. Uwzględnienie wieku bezrobotnych jest bardzo istotne, bowiem w zupełnie innej sytuacji są młodzi ludzie, którzy ukończyli szkołę i poszukują pracy, a w innej osoby starsze, które ją utraciły. Pracodawcy często niechętnie zatrudniają osoby bez doświadczenia zawodowego, gdyż wiąże się to z potrzebą ich praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu.

Szczegółowe dane dotyczące wieku osób bezrobotnych, w ostatnich latach prezentuje poniższy wykres i tabela.

Wykres 20. Liczba bezrobotnych wg kryterium wieku w powiecie wadowickim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Tabela 10. Struktura bezrobotnych wg wieku w powiecie wadowickim

wyszczególnienie	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		Wzrost/spadek		
	l. os.	% udział w ogólnej liczbie	l. os.	% udział w ogólnej liczbie	w liczbach	w punktach procentowych	w procentach
18-24	398	13,66	594	14,13	196	0,47	49,25
25-34	771	26,47	1 153	27,43	382	0,97	49,55
35-44	679	23,31	954	22,70	275	-0,61	40,50
45-54	528	18,13	824	19,61	296	1,48	56,06
55-59	336	11,53	436	10,37	100	-1,16	29,76
60 i więcej	201	6,90	242	5,76	41	-1,14	20,40

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Biorąc pod uwagę zmiany w liczbie bezrobotnych wg wieku w roku 2019 i 2020 stwierdzić należy, że w każdej kategorii wiekowej nastąpił wzrost liczby bezrobotnych. Największy dotyczył osób bezrobotnych w wieku od 25 do 34 lat (wzrost o 382 osoby) natomiast najmniejszy dotyczył osób w wieku 60 lat i więcej (wzrost o 41 osób).

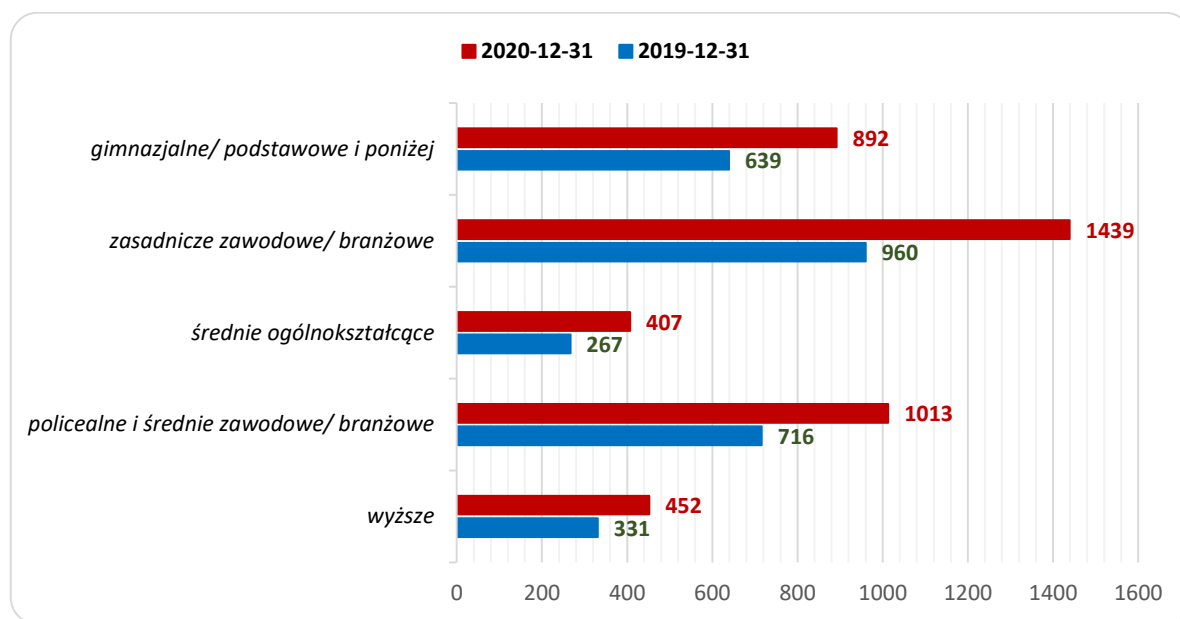
Pomimo wzrostu liczbowego, nieznacznemu zmniejszeniu ulega procentowy udział w grupie wiekowej 45 lat i więcej w ogólnej liczbie bezrobotnych. Na dzień 31 grudnia 2020 roku stanowili oni 35,74% ogółu bezrobotnych, a na koniec roku 2019 – 36,56%.

5.3. Bezrobotni według wykształcenia.

Wykształcenie osób bezrobotnych jest istotną zaletą, która zwiększa szansę na podjęcie pracy. Uzyskane umiejętności i typ wykształcenia, a w konsekwencji zawód wyuczony mają decydujący wpływ na to, ile czasu trzeba będzie poświęcić w znalezieniu zatrudnienia. Z kolei, brak kwalifikacji, kwalifikacje zbyt ogólne, ale także niedopasowane do potrzeb lokalnego rynku pracy są przyczynami utrudniającymi znalezienie zatrudnienia.

Ponad 44 procentowy wzrost w roku 2020 liczby bezrobotnych nie zaburzył charakterystycznej cechy bezrobocia w powiecie wadowickim, jaką są niskie kwalifikacje zawodowe osób zarejestrowanych w Urzędzie.

Wykres 21. Liczba bezrobotnych wg kryterium wykształcenia w powiecie wadowickim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Większość z osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia i braku kwalifikacji, legitymujące się **wykształceniem ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym/podstawowym i niższym** (odpowiednio **9,68%** i **21,22%** w końcu grudnia 2020 roku). Obie te populacje stanowią łącznie **30,9%** ogólnej liczby bezrobotnych.

W grupie bezrobotnych z **wykształceniem zasadniczym zawodowym/ branżowym** odnotowano niemal 50-cio procentowy wzrost liczby bezrobotnych, co spowodowało, że w liczbie **1439 osób** stanowią największy (34,24%) udział w populacji zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2020 roku. Jednocześnie bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym/ branżowym to osoby z konkretnym zawodem, które teoretycznie mogłyby świadczyć pracę, a jednak pracodawcy borykają się niejednokrotnie z obsadzeniem wolnych miejsc pracy.

Kolejną grupę bezrobotnych pod względem liczby osób w omawianym kryterium stanowią absolwenci **szkół policealnych i średnich zawodowych/ branżowych**, którzy stanowią **24,1%** ogółu bezrobotnych. Osoby posiadające właśnie tego typu wykształcenie mają duże trudności ze znalezieniem odpowiedniego zatrudnienia. Wynika to ze zbyt wysokich oczekiwań względem oferowanych stanowisk. Najchętniej osoby chciałyby pracować jako pracownicy administracyjno-biurowi, a takie oferty w pierwszej kolejności adresowane są do osób z wykształceniem wyższym. Bezrobotni posiadający dyplom ukończenia **szkoły wyższej** są jedną z mniej licznych grup w omawianej kategorii. Na koniec grudnia 2020 roku stanowili 10,75% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Szczegółowe dane dotyczące poziomu wykształcenia osób bezrobotnych, w ostatnich latach prezentuje poniższa tabela.

Tabela 11. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie wadowickim

wyszczególnienie	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		Wzrost/spadek		
	l. os.	% udział w ogólnej liczbie	l. os.	% udział w ogólnej liczbie	w liczbach	w punktach procentowych	w procentach
wyższe	331	11,36	452	10,75	121	-0,61	36,56
policealne i średnie zawodowe/ branżowe	716	24,58	1 013	24,10	297	-0,48	41,48
średnie ogólnokształcące	267	9,17	407	9,68	140	0,52	52,43
zasadnicze zawodowe/ branżowe	960	32,96	1 439	34,24	479	1,28	49,90
gimnazjalne i niższe	639	21,94	892	21,22	253	-0,71	39,59

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Z analizy powyższych danych wynika, że w porównaniu do 2019 roku odnotowano wzrost liczby osób we wszystkich poziomach wykształcenia. Największy wzrost liczby bezrobotnych należy zaobserwować w kategorii osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/ branżowym (wzrost o 479 osób) natomiast najmniejszy wzrost dotyczył osób z wykształceniem wyższym (wzrost o 121 osób).

Procentowy udział poszczególnych grup utrzymuje się na zbliżonym poziomie do roku minionego – niewielkie wahania „na plus” dotyczą grupy z wykształceniem: ogólnokształcącym (0,52 pkt proc.) oraz zasadniczym zawodowym/ branżowym (1,28 pkt proc.). W pozostałych grupach udział w strukturze ogółu bezrobotnych nieznacznie obniżył się.

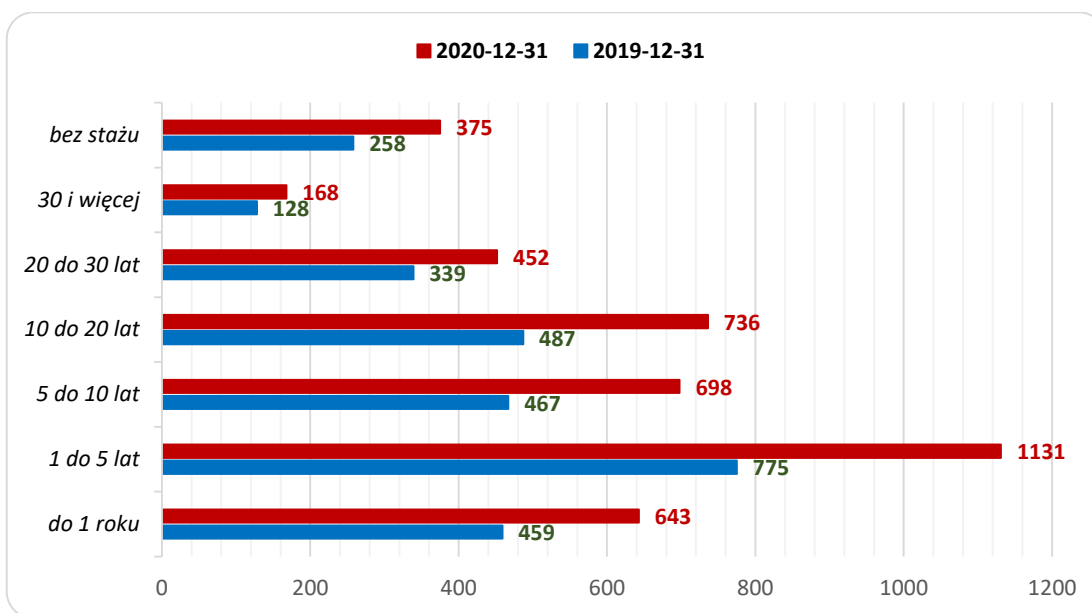
5.4. Bezrobotni według stażu pracy.

Jednym z najczęstszych wymogów pracodawców przy wyborze kandydatów do pracy jest posiadanie odpowiedniego doświadczenia zawodowego. Dlatego często mniejsze trudności ze znalezieniem pracy mają osoby posiadające **staż pracy**.

Większość bezrobotnych pozostających w dniu 31.12.2020 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo.

Wykres 22 przedstawia liczbę bezrobotnych według posiadanego stażu pracy.

Wykres 22. Liczba bezrobotnych według kryterium stażu pracy w powiecie wadowickim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analizując dane dotyczące **stażu pracy** zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie wadowickim, można stwierdzić, że na koniec grudnia 2020 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające doświadczenie zawodowe **od 1 roku do 5 lat**. W rejestrze Urzędu zaewidencjonowano z tym stażem pracy **26,9%** ogółu osób bezrobotnych. Ich liczba w relacji rok do roku zwiększyła się o 356 osób (o 45,93%) i na koniec grudnia 2020 roku ukształtowała się na poziomie **1131 osób**.

Kolejną pod względem liczebności grupę w strukturze osób bezrobotnych ze względu na staż pracy stanowią osoby bezrobotne posiadające doświadczenie zawodowe z przedziału **od 10 do 20 lat**. Na koniec grudnia 2020 roku w ewidencji osób bezrobotnych figurowało **736 osób** z takim stażem pracy, co stanowiło **17,51%** ogółu osób bezrobotnych. W porównaniu do grudnia 2019 roku ich liczba zwiększyła się o 51,12%.

Na koniec omawianego okresu osoby bezrobotne ze stażem pracy **od 5 do 10 lat** stanowiły **16,6%** ogółu zarejestrowanych (698 osób), **do 1 roku** – **15,29%** (643 osoby), natomiast udział procentowy osób ze stażem pracy **od 20 do 30 lat** wynosił **10,78%** (452 osoby).

W strukturze bezrobotnych powiatu wadowickiego najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowią osoby z najdłuższym stażem pracy, tj. **30 lat i więcej**. Na koniec analizowanego okresu stanowili oni **3,99%** ogółu zarejestrowanych (**168 osób**).

Poziom bezrobocie osób, które nigdy wcześniej nie pracowały tj. **bez stażu pracy** jest nadal niepokojąco wysoki. Na koniec omawianego okresu liczebność tej grupy ukształtowała się na poziomie **375 osób**, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł **8,9%**.

Szczegółowe dane dotyczące stażu pracy posiadanego przez osoby bezrobotne z powiatu wadowickiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w powiecie wadowickim

wyszczególnienie	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		Wzrost/spadek		
	l. os.	% udział w ogólnej liczbie	l. os.	% udział w ogólnej liczbie	w liczbach	w punktach procentowych	w procentach
do 1 roku	459	15,76	643	15,30	184	-0,46	40,09
1 do 5 lat	775	26,60	1 131	26,91	356	0,30	45,94
5 do 10 lat	467	16,03	698	16,61	231	0,58	49,46
10 do 20 lat	487	16,72	736	17,51	249	0,79	51,13
20 do 30 lat	339	11,64	452	10,75	113	-0,88	33,33
30 i więcej	128	4,39	168	4,00	40	-0,40	31,25
bez stażu	258	8,86	375	8,92	117	0,07	45,35

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Biorąc pod uwagę zmiany w liczbie bezrobotnych wg stażu pracy w roku 2019 i 2020 stwierdzić należy, że w każdej z kategorii odnotowano wzrost liczby bezrobotnych. Największy wzrost liczby bezrobotnych zaobserwowano w kategorii osób ze stażem pracy od 1 do 5 lat (wzrost o 356 osób) natomiast najmniejszy wzrost dotyczył osób ze stażem pracy 30 letnim i większym (wzrost o 40 osób).

Jak wynika z przedstawionych danych problem wykluczenia zawodowego zagraża również osobom posiadającym wieloletnie doświadczenie zawodowe, dlatego zmiany na rynku pracy wymuszają kształtowanie takich cech pracownika jak: inicjatywa, mobilność zawodowa, gotowość do zmiany zawodu oraz zdobywanie nowych kwalifikacji.

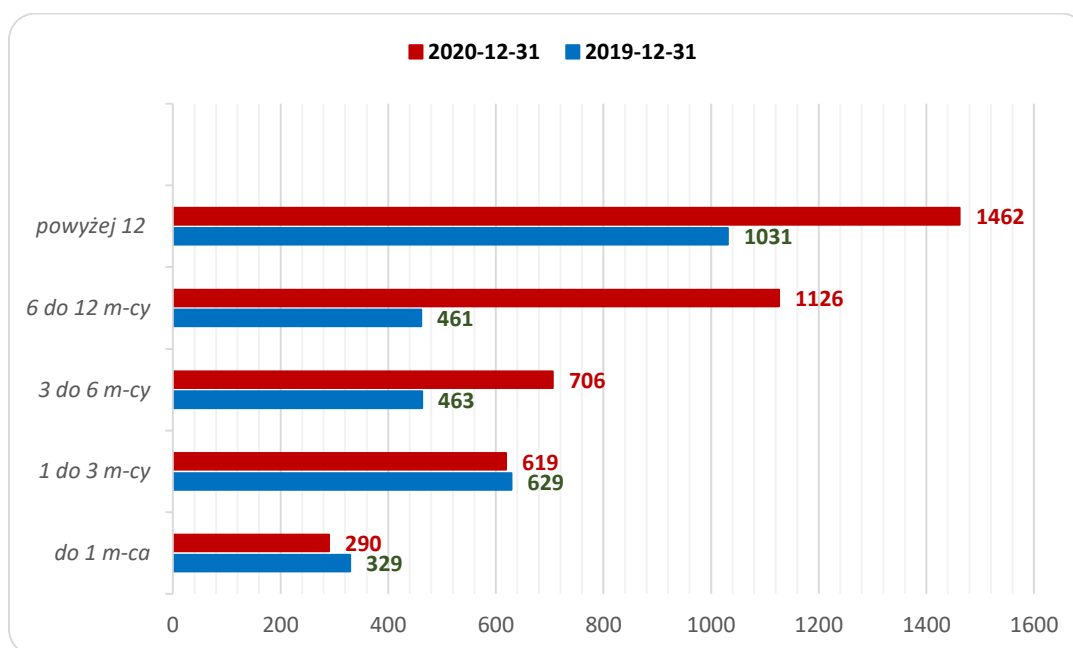
5.5. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.

Omawiając strukturę osób bezrobotnych należy zwrócić szczególną uwagę na element **czasu pozostawiania w rejestrze bezrobotnych**. Im dłużej osoby pozostają bez pracy, tym mniejsze są ich szanse na jej ponowne uzyskanie, ponieważ zdobyte wcześniej wiadomości i doświadczenia często ulegają dezaktualizacji. W miarę wydłużania się czasu pozostawiania bez pracy zanikają również aktywne postawy poszukiwania pracy. Zdecydowanie trudniej jest takie osoby zaktywizować i zmotywować do działania.

Czas pozostania bez pracy obejmuje aktualny okres pozostawiania bez pracy od momentu ostatniej rejestracji osoby, liczony w pełnych miesiącach.

Szczegółowe dane dotyczące czasu pozostawiania bez pracy osób bezrobotnych, w ostatnich latach prezentuje poniższy wykres i tabela.

Wykres 23. Liczba bezrobotnych według kryterium czasu pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Najtrudniejszą sytuację dotyczącą powrotu do pracy posiadają bezrobotni, którzy byli zarejestrowani w Urzędzie nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy. Na koniec 2020 roku grupa ta stanowiła ponad 34 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Łącznie ich liczba wyniosła 1462 osoby. W analizowanym okresie liczną grupę tworzyły również osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy. W ewidencji tut. Urzędu osoby te stanowiły 26,79% ogółu bezrobotnych. O tak dużej liczbie decydują różnorodne uwarunkowania m.in. wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe. Najmniejszą grupą były osoby pozostające w rejestrach do 1 miesiąca – 6,9%.

Tabela 13. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim

wyszczególnienie	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		Wzrost/spadek		
	l. os.	% udział w ogólnej liczbie	l. os.	% udział w ogólnej liczbie	w liczbach	w punktach procentowych	w procentach
do 1 m-ca	329	11,29	290	6,90	-39	-4,39	-11,85
1 do 3 m-cy	629	21,59	619	14,73	-10	-6,87	-1,59
3 do 6 m-cy	463	15,89	706	16,80	243	0,90	52,48
6 do 12 m-cy	461	15,83	1 126	26,79	665	10,96	144,25
powyżej 12 m-cy	1031	35,39	1 462	34,78	431	-0,61	41,80

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Badając zmiany w liczbie bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2019-2020 stwierdzić należy, że wzrost liczby bezrobotnych dotyczył wszystkich kategorii podziału tej grupy osób oprócz kategorii osób pozostających bez pracy do 3 miesięcy (do 1 m-ca oraz od 1 do 3

m-cy) bowiem na koniec roku 2020 zanotowano nieznaczny spadek w tej grupie tj. o 49 osób. Największy wzrost liczby bezrobotnych należy zaobserwować w kategorii osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy (wzrost o 665 osób) natomiast najmniejszy wzrost dotyczył osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy (wzrost o 243 osoby).

5.6. Sytuacja osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to grupa bezrobotnych, która została zdefiniowana w art. 49 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* stanowiąca grupę wymagającą szczególnego wsparcia oraz kompleksowego i zindywidualizowanego podejścia. Osoby te, ze względu na określone uwarunkowania mają duże problemy ze znalezieniem pracy, a tym samym z wyjściem z bezrobocia.

Zgodnie z aktualnym „katalogiem” do osób, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczamy bezrobotnych:

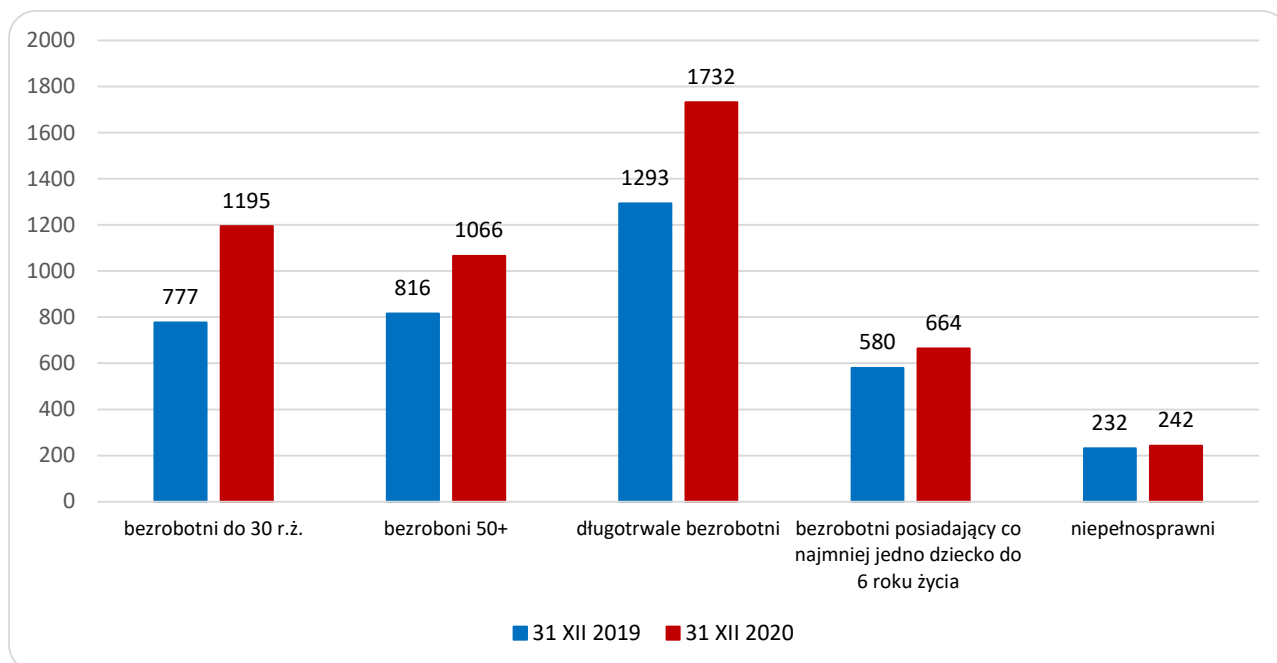
- do 30 roku życia,
- długotrwale,
- powyżej 50 roku życia,
- korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- niepełnosprawne.

***Bezrobotni w szczególnej
sytuacji na rynku pracy
78,85%***

W końcu grudnia 2020 roku w powiecie wadowickim status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało **3314 osób**, w tym 1867 kobiet, co oznacza, że 78,85% bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Trzeba zaznaczyć, że jedna osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Poniższy wykres przedstawia dane dotyczące osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2019 i 2020 roku.

Wykres 24. Liczba bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2019 i 2020 roku

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

5.6.1. Długotrwanie bezrobotni.

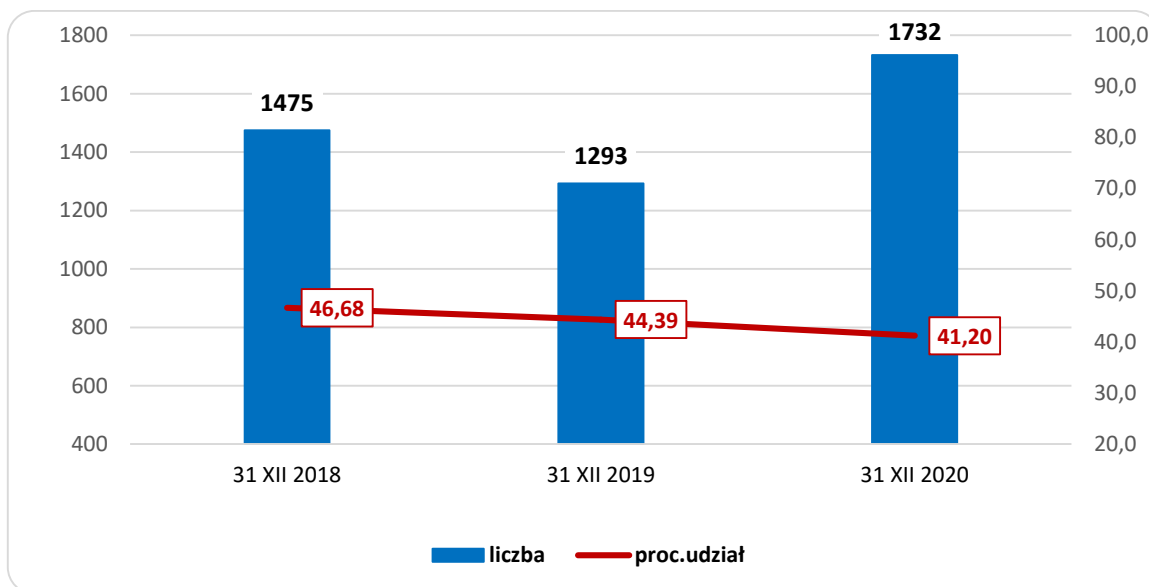
Długotrwanie bezrobotni od lat stanowią najwyższy odsetek wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Długotrwałe bezrobocie, stwarza zagrożenie wykluczenia społecznego, zmniejsza szansę na znalezienie pracy, a tym samym powoduje degradację materialną i społeczną jednostki oraz jej rodziny. Kwalifikacje zawodowe tych osób dezaktualizują się, a ich aktywizacja zawodowa i przywrócenie do grona pracujących stają się bardzo trudne. Jednocześnie na długotrwały brak pracy nakłada się wiele czynników, z którymi osoby bezrobotne nie potrafią lub nie chcą sobie poradzić stając się osobami biernymi i roszczeniowymi, osobami, które przyzwyczyły się do swojej sytuacji i znalazły sposób na codzienne funkcjonowanie korzystając ze wsparcia pomocy społecznej bądź pracę „na czarno”.

**Długotrwanie
bezrobotni
41,2%**

*Długotrwanie bezrobotni to osoby pozostające w ewidencji Urzędu łącznie przez okres **ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat**, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.*

Według stanu na koniec grudnia 2020 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach zarejestrowane były **1732 osoby bezrobotne długotrwale** co stanowi **41,2%** ogółu bezrobotnych. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba zwiększyła się o 439 osób (wzrost o 33,95%), ale odsetek w ogóle bezrobotnych zmniejszył się o 3,19 pkt. proc.

Wykres 25. Długotrwale bezrobotni w ujęciu trzyletnim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Na strukturę długotrwale bezrobotnych mają wpływ takie czynniki, jak wiek, płeć i wykształcenie. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważały osoby bezrobotne w wieku 35 – 44 lata. Na koniec grudnia 2020 r. w tej kategorii wiekowej zarejestrowanych było 450 osób, tj. 105 osób więcej niż na koniec grudnia 2019 roku. Osoby długotrwale bezrobotne w wieku 35 – 44 lata stanowią obecnie 25,98% ogółu bezrobotnych należących do tej kategorii. Kolejną co do wielkości liczbowej populację długotrwale bezrobotnych stanowią osoby w wieku 25 – 34 lata. W liczbie 443 osoby stanowią 25,58% długotrwale bezrobotnych. W relacji rok do roku ich liczba uległa zwiększeniu o 115 osób. Utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia wśród ludzi tak młodych jest zjawiskiem niepokojącym, świadczącym o problemie z wejściem powrotem lub utrzymaniem się na rynku pracy.

W omawianym okresie wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/ branżowym (607 osób – 35,05% ogółu długotrwale bezrobotnych) oraz z wykształceniem gimnazjalnym/ podstawowym i poniżej (443 osoby – 25,58% ogółu długotrwale bezrobotnych).

Dane statystyczne pokazują, że im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsze prawdopodobieństwo długiego pozostawania bez pracy. W końcu omawianego okresu wśród

długotrwale bezrobotnych z wykształceniem wyższym w zasobach PUP pozostawało 11,06% ogółu długotrwale bezrobotnych (159 osób), natomiast wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym/ branżowym – 35,09% (517 osób) oraz 25,58% (443 osoby) wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym/ podstawowym i poniżej. Ważny jest też fakt, że niższy odsetek długotrwale bezrobotnych występuje w grupie osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (8,49%) niż w grupie legitymującej się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/ branżowym (21,71%). Może to świadczyć o tym, że zdobycie wykształcenia policealnego jest jedynie przedłużeniem edukacji, ale nie zwiększa szans na rynku pracy.

**Bezrobotni
do 30 roku życia
28,43%**

Długotrwale bezrobotni to najczęściej osoby mające niewielkie doświadczenie zawodowe. Zarejestrowani ze stażem do 1 roku stanowili w końcu 2020 roku 17,26% (299 osób) długotrwale bezrobotnych, a od 1 roku do 5 lat – 27,42% (475 osób).

Problem bezrobocia długotrwałego dotyczy przede wszystkim kobiet. W grupie osób długotrwale bezrobotnych liczba kobiet, w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 237 osób jednak ich udział procentowy w grupie długotrwale bezrobotnych zmniejszył się z 61,41% w końcu 2019 roku do 59,52% w końcu 2020 roku. W dniu 31 grudnia 2020 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach figurowało 1031 długotrwale bezrobotnych kobiet. Świadczy to o tym, że z jednej strony kobietom o wiele trudniej jest znaleźć pracę, bo pracodawcy – mimo obowiązujących przepisów o równości zatrudnienia – chętniej zatrudniają mężczyzn niż kobiety, a przerwa w karierze zawodowej związana z koniecznością zajęcia się dziećmi i domem dotyczy najczęściej kobiet. Niestety, przy powrocie na rynek pracy może okazać się, że ich umiejętności są nieaktualne, a możliwości opieki nad dzieckiem ograniczone.

5.6.2. Bezrobotni do 30 roku życia.

Bezrobotny do 30 roku życia to bezrobotny, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 30 roku życia.

Bezrobotni do 30 roku życia pomimo młodego wieku są szczególnie narażeni na bezrobocie, z uwagi na brak doświadczenia, niekompletne kwalifikacje, niezajomość wielu branż czy chociażby realiów rynku pracy. Dlatego też od lat, to w szczególności do tej grupy kierowane są programy aktywizacyjne i szkolenia urzędów pracy. Jednocześnie, kiedy na lokalnym rynku pracy mocno zaznaczał się rynek pracownika, przedsiębiorcy wielu branż, z uwagi na duże zapotrzebowanie pracowników, coraz częściej decydowali się na przyjmowanie osób bez doświadczenia, a bezrobotni

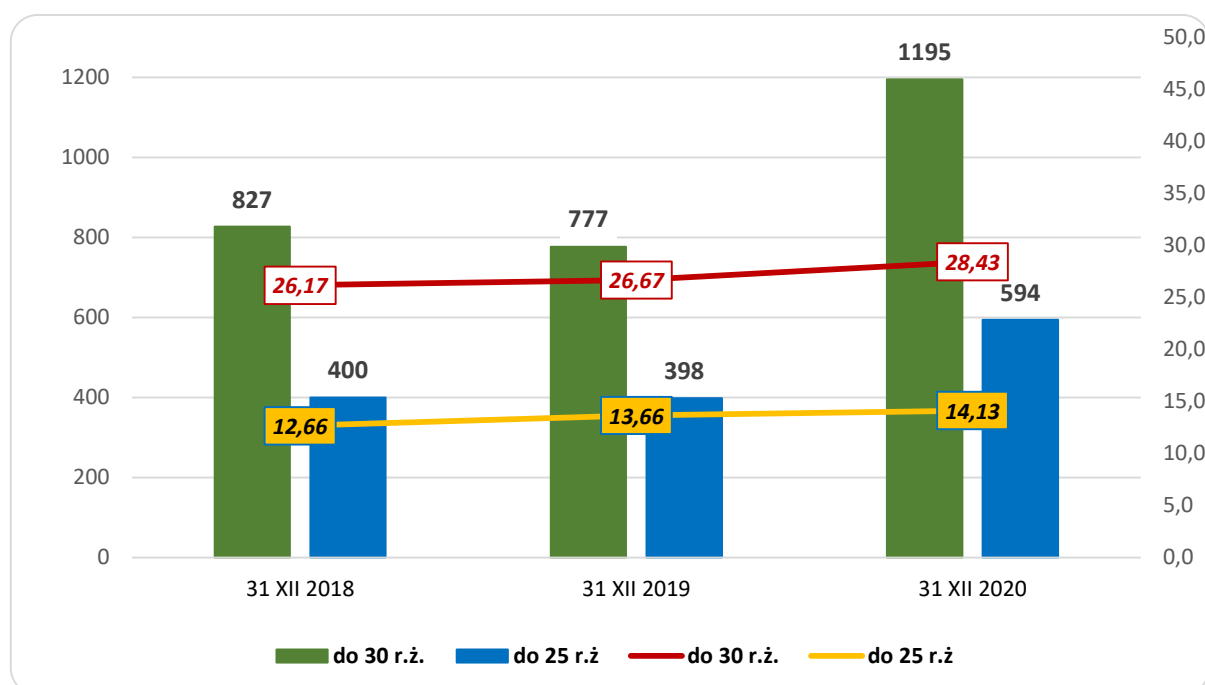
częściej zdecydowali się na jego zdobycie w trakcie zatrudnienia niż stażu. Ilu bezrobotnych do 30 roku życia przybyło w czasie epidemii?

Z danych prezentowanych w statystyce wadowickiego urzędu pracy wynika, iż na koniec 2020 roku zarejestrowanych było **1195 osób bezrobotnych do 30 roku życia** (28,43%), a więc o 418 osób (53,5%) więcej niż przed rokiem. Odsetek w ogóle bezrobotnych wzrósł o 1,76 pkt. proc.

W grupie tej dominowały kobiety – 717 osób, które stanowiły 60% omawianej kategorii oraz 30,97% zarejestrowanych kobiet.

Na koniec miesiąca grudnia 2020 r. – 155 bezrobotnych do 30 roku życia posiadało prawo do zasiłku (20,89% ogółu zasiłkobiorców).

Wykres 26. Bezrobotni do 30 roku życia, w tym do 25 r.ż. – w ujęciu trzyletnim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wśród bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych w PUP w końcu 2020 roku 19% (227 osób) nie wykazało się żadnym dotychczasowym stażem pracy, 28% (335 osób) ogółu bezrobotnych „trzydziestolatków” posiadało doświadczenie nieprzekraczające 1 roku, 44,1% (527 osób) wykazywało 1-5 letnie doświadczenie zawodowe, a jedynie 8,45% (101 osób) posiadało 5-10 letni staż pracy.

Największy odsetek osób młodych posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe – 32,55% (389 osób). Zasadniczą szkołę zawodową/branżową ukończyło 25,1%, 204 osoby (17,07% tej grupy) legitymowało się wykształceniem na poziomie ogólnokształcącym, 156

osób (13,05%) wyższym, a tylko 146 osób (12,22%) nie posiadało wykształcenia lub ukończyło szkoły na poziomie gimnazjalnym/ podstawowym.

5.6.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia.

Osoby powyżej 50 roku życia to specyficzna grupa bezrobotnych na rynku pracy, która ze względu na swój wiek niejednokrotnie jest grupą defaworyzowaną na rynku pracy. Czynniki, które wpływają na niekorzystną sytuację osób po 50 roku życia na rynku pracy jest niechęć pracodawców do zatrudniania starszych pracowników wynikająca z przekonania o ich niskich i zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych. W rzeczywistości często sytuacja przedstawia się inaczej – starsi pracownicy mają bogate doświadczenie, w pełni angażują się w realizację zadań, potrafią się skoncentrować na pracy często lepiej niż młodzi ludzie (mają znacznie mniejsze obciążenie obowiązkami domowymi, nie poświęcają się w tak dużym stopniu wychowywaniu dzieci), a przede wszystkim są bardziej lojalni wobec pracodawcy. Owszem zdarza się również, że osoby 50+ mają trudności w dostosowaniu się do nowych warunków oraz wymogów stawianych przez pracodawców i odnalezieniu się na szybko ewoluującym rynku pracy. Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że przede wszystkim są zbyt starzy, a także zbyt słabo wykształceni lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera.

*Bezrobotni
powyżej 50 roku życia
25,36%*

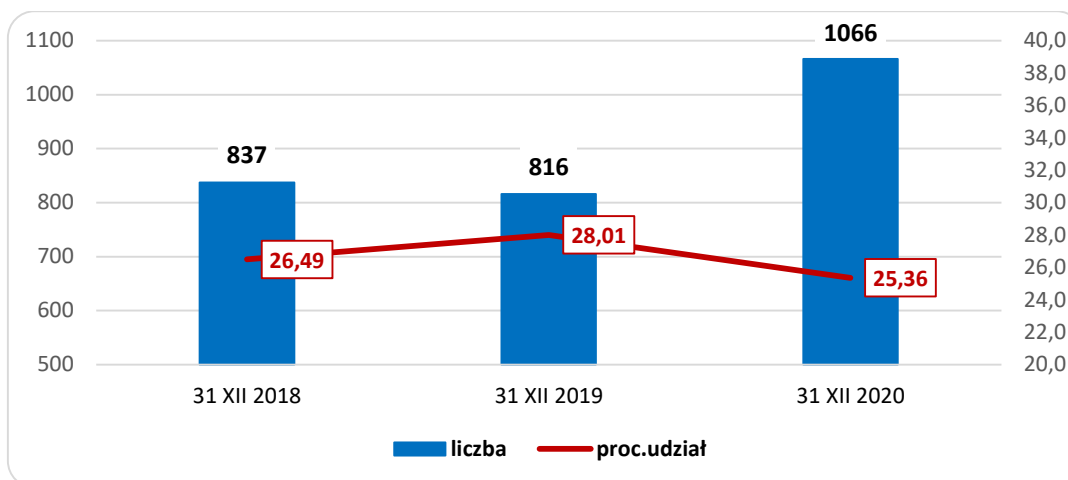
W dniu 31 grudnia 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowanych było **1066 osób powyżej 50 roku życia**. W stosunku do poprzedniego roku ich liczba wzrosła o 250 osób, czyli o 30,63%. Poziom bezrobocie w tej grupie w ostatnim roku wzrósł mniej niż wśród młodszych bezrobotnych.

Osoby po 50 roku życia zarejestrowane w tut. urzędzie to w większości osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe/ branżowe – 48,5% ogółu „pięćdziesięciolatek” (517 osób) oraz gimnazjalne/ podstawowe i niższe – 31,43% (335 osób). Zdecydowanie niższy niż przeciętny jest tu odsetek ludzi z wykształceniem wyższym oraz ogólnokształcącym – jedynie 3,28% (po 35 osób) oraz policealnym i średnim zawodowym/ branżowym – 13,51% (144 osoby).

Bezrobotni „50 plus” to w większości osoby z ponad dwudziestoletnim stażem pracy – 489 osób (45,87% ogółu „pięćdziesięciolatek”). Jednocześnie prawie co trzeci bezrobotny po 50 roku życia w momencie rejestracji nie udokumentował stażu pracy dłuższego niż 10 lat (293 osoby). Osoby nieposiadające żadnego stażu pracy (27 osób), to w dużej mierze osoby niezainteresowane zatrudnieniem,

korzystające z pomocy społecznej i rejestrujące się w urzędzie ze względu na potrzebę uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego lub świadczeń socjalnych.

Wykres 27. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w ujęciu trzyletnim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowią niższy odsetek niż mężczyźni – wg stanu na koniec 2020 roku tworzyły one 37,05% ogółu bezrobotnych.

Bezrobotni z prawem do zasiłku, wśród bezrobotnych 50+ stanowili z kolei 37,6% ogółu zasiłkobiorców (279 osób).

5.6.4. Bezrobotni niepełnosprawni.

Niepełnosprawność to podstawowa bariera w procesie skutecznego szukania zatrudnienia. Bezrobotni niepełnosprawni mają ograniczoną zdolność do wykonywania pracy zawodowej.

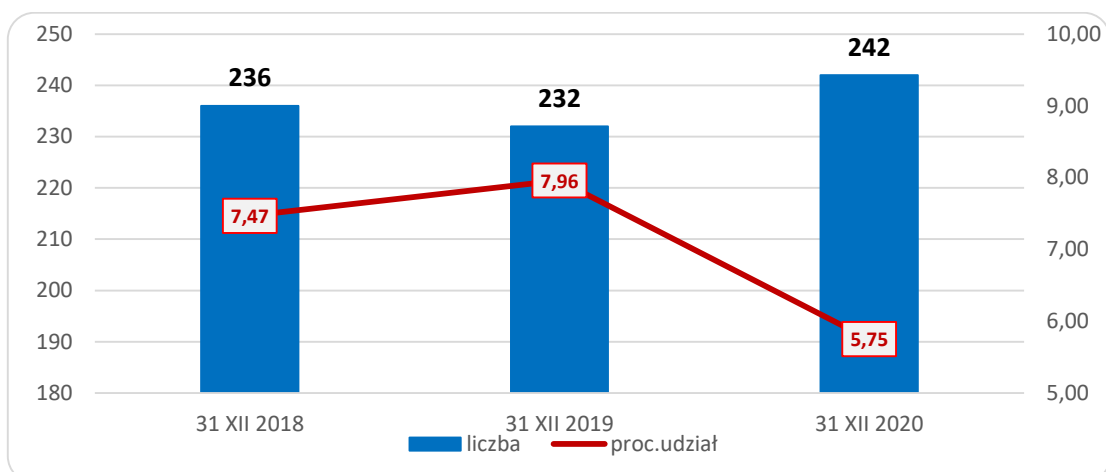
Na koniec grudnia 2020 r. w PUP Wadowice zarejestrowane były **242 osoby niepełnosprawne**, co stanowi 5,75% ogółu bezrobotnych. W stosunku do końca poprzedniego roku liczba niepełnosprawnych zwiększyła się o 10 osób.

Jedną z cech charakterystycznych grupy osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne jest przewaga mężczyzn – na koniec 2020 roku stanowili oni 51,24% (124 osoby) bezrobotnych ON.

38 bezrobotnych z orzeczonym stopniem niepełnosprawności posiadało prawo do zasiłku (5,12% ogółu zasiłkobiorców).

**Bezrobotni
niepełnosprawni
5,75%**

Wykres 28. Bezrobotni niepełnosprawni w ujęciu trzyletnim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

5.6.5. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do lat 6.

Według stanu na koniec grudnia 2020 roku liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jednego dziecka do lat 6 wynosiła **664 osoby** (15,8% ogółu bezrobotnych).

Z tej grupy 88 osób posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych (19,48% zasiłkobiorców).

Dwie osoby bezrobotne posiadały co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

6. Poszukujący pracy.

Oprócz osób bezrobotnych, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach rejestruje osoby poszukujące pracy.

Zgodnie z definicją, **poszukującym pracy** może być każda osoba (zatrudniona, niezatrudniona np. pobierająca rentę, emeryturę) zgłaszająca zamiar i gotowość podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podjęcia zatrudnienia w wyższym wymiarze czasu pracy, albo dodatkowego lub innego zatrudnienia, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy.

Na koniec grudnia 2020 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach zarejestrowane były **163 osoby poszukujące pracy** (132 osoby na koniec 2019 r.), w tym 62 kobiety. 56 osób (w tym 13 kobiet) to niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu.

Od stycznia do grudnia 2020 r. zarejestrowało się 201 osób poszukujących pracy, w tym 95 kobiet.

W analizowanym okresie Urząd wyłączył z ewidencji 170 osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy, w tym 79 kobiet. Przyczyny wyłączenia to:

- niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie – 31 osób,
- dobrowolna rezygnacja – 132 osoby,
- inne – 7 osób.

CZĘŚĆ IV. WSPARCIE DLA BEZROBOTNYCH I PRACODAWCÓW

I. Usługi rynku pracy.

Usługi rynku pracy świadczone są dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracodawców. Wśród najważniejszych usług rynku pracy wymienia się:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- organizacja szkoleń.

1. Pośrednictwo pracy.

Pośrednictwo pracy to podstawowa usługa świadczona podczas wizyty u doradcy klienta. To **udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy** w uzyskaniu odpowiedniej pracy, informowanie o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz informowanie o ich prawach i obowiązkach. Dla każdej osoby bezrobotnej ustalany jest Indywidualny Plan Działania.

Pośrednictwo pracy świadczone **na rzecz pracodawców** polega na pomocy w rekrutowaniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, pozyskiwaniu ofert pracy, a także organizowaniu giełd pracy. Pośrednictwo jest usługą nieodpłatną, prowadzoną na zasadzie dostępności i dobrowolności korzystania z niej oraz jawności i równości w traktowaniu podmiotów (zarówno osób jak i pracodawców).

1.1. Indywidualny Plan Działania.

Aby oferowana pomoc była zindywidualizowaną, usystematyzowaną i możliwie intensywną próbą rozwiązania problemu zawodowego osoby zarejestrowanej, tworzony jest **Indywidualny Plan Działania**.

Indywidualny Plan Działania (IPD) to plan działań obejmujących podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu doprowadzenia do zatrudnienia bezrobotnego lub

poszukującego pracy. Przygotowanie IPD, zgodnie z przepisami ustawy, następuje nie później niż 60 dni od dnia rejestracji w urzędzie. W praktyce Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach przyjęto, że Indywidualny Plan Działania jest przygotowywany niezwłocznie po zarejestrowaniu w Urzędzie. IPD jest przygotowywany przez doradcę klienta we współpracy z osobą bezrobotną lub poszukującą pracy.

IPD określa w szczególności:

- działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie,
- działania planowane do samodzielnej realizacji w celu poszukiwania pracy,
- planowane terminy realizacji poszczególnych działań,
- formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym lub innym pracownikiem urzędu pracy,
- termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

Urząd pracy w okresie realizacji IPD ma obowiązek kontaktowania się z osobą bezrobotną co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD. Kontakt ten może być realizowany w formie spotkania, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.

1.2. Kontakty z bezrobotnymi i pracodawcami.

Dotychczas kontakty z osobami zarejestrowanymi generalnie odbywały się podczas osobistych wizyt w Urzędzie, jednak z uwagi na obostrzenia sanitarne wynikające z pandemii, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach od dnia 16 marca 2020 roku wprowadził zaostrzone środki ostrożności i ograniczenia dla zarejestrowanych osób. Większość spraw realizowana była drogą elektroniczną, a bezpośrednia obsługa klientów odbywała się po uprzednim telefonicznym umówieniu swojej wizyty w Urzędzie.

Wpływ pandemii i konieczność ograniczenia przemieszczania się i bezpośrednich wizyt spowodowały, że kontakty między doradcami, a klientami przybrały głównie formę rozmów telefonicznych oraz wiadomości mailowych.

W 2020 roku Indywidualny Plan Działania został przygotowany dla **5467** osób figurujących w rejestrach PUP, w tym **2819 kobiet**.

Doradcy klienta podczas kontaktów z osobami zarejestrowanymi sondowali ich „gotowość do podjęcia pracy”, informowali ich o aktualnych ofertach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej,

wolnych miejscach stażowych oraz przekazywali kontakty do pracodawców. Osobom spełniającym wymagania rekrutacyjne określone przez pracodawców wydawane były skierowania do pracy. W okresie od stycznia do grudnia 2020 roku doradcy klienta indywidualnego odnotowali **37.142 kontakty** z osobami zarejestrowanymi.

Pomoc w zakresie rekrutacji i doboru kandydatów na pracowników spełniających wymagania pracodawcy prowadzone jest w formie:

- pośrednictwa otwartego polegającego na udostępnieniu ofert pracy wszystkim osobom zarejestrowanym lub niezarejestrowanym,
- pośrednictwa zamkniętego polegającego na udostępnianiu ofert pracy tylko tym kandydatom, którzy spełniają wymagania określone w ofercie pracy,
- zgłaszania/pozyskiwania ofert pracy,
- giełdy pracy,
- targów pracy.

W 2020 r. wydano skierowania **895** osobom na różne formy aktywizacji zawodowej i oferty pracy, z czego **478** osób zostało zaakceptowanych przez pracodawców. Porównywalnie w 2019 roku zostało wydanych **1899** skierowań do pracy, w wyniku których **295** osób podjęło zatrudnienie. Mała liczba skierowań w 2020 r. wynikała z obostrzeń spowodowanych przez pandemię i ograniczeń w kontaktach międzyludzkich, ograniczeniach w dostępie do badań medycyny pracy oraz sanitarno-epidemiologicznych, a także zmniejszeniu napływających ofert pracy. Dodatkowo większość zgłaszanych ofert pracy realizowana była jako oferty otwarte, co oznacza, że Urząd upublicznił dostęp do pełnych danych kontaktowych pracodawcy. Powszechny dostęp do danych kontaktowych zawsze powoduje to, że wiele osób bezrobotnych (i nie tylko bezrobotnych!) dowiaduje się o ofercie pracy za pośrednictwem Urzędu (Internet, doradcy klienta, tablica ogłoszeń), ale dociera do pracodawców samodzielnie, bez wydanego przez Urząd Pracy skierowania. W rzeczywistości wszystkie podjęcia pracy przez osoby zarejestrowane w tut. Urzędzie na stanowiskach zgłoszonych jako oferta pracy i rozpowszechnianym przez Urząd należy traktować jako podjęcie pracy za pośrednictwem Urzędu. Natomiast w ujęciu statystycznym jedynie podjęcia pracy za wydanym i rozliczonym skierowaniem ujmowane są jako podjęcia pracy za pośrednictwem Urzędu. W 2020 roku **2959** osób bezrobotnych zostało wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy.

Pośrednictwo pracy to także **kontakt doradcy klienta instytucjonalnego** z pracodawcami w celu pozyskania oferty pracy, przyjęcia oferty pracy lub przedstawienia propozycji pomocy. Kontakty z pracodawcami dają możliwość uzyskania aktualnych informacji o rynku pracy, o potrzebach kadrowych pracodawców, wymaganiach stawianych przyszłym kandydatom do pracy, a także pozyskania do współpracy partnerów gotowych do zatrudnienia osób bezrobotnych.

W 2020 roku odnotowano ponad **10 tysięcy** kontaktów z pracodawcami. Z powodu sytuacji epidemiologicznej panującej w kraju spotkania osobiste zostały znacznie ograniczone, dlatego najczęściej z pracodawcami również kontaktowano się telefonicznie lub drogą elektroniczną. Wszystkie kontakty z pracodawcami dokumentowane są w kartach pracodawców, które prowadzone są w wersji elektronicznej.

Podczas kontaktów z pracodawcami m.in:

- promowano usługi i instrumenty rynku pracy oraz udzielano informacji dotyczących programów wspierających tworzenie nowych miejsc pracy,
- ustalano zasady realizacji zgłaszanych ofert pracy,
- udzielano informacji na temat zasad zatrudniania cudzoziemców i możliwości pozyskania informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

Na dzień 31.12.2020 r. w systemie informatycznym SYRIUSZ figurowało **4770** pracodawców, z którymi są podtrzymywane kontakty i uzupełniane karty, w tym z powiatu wadowickiego – **3530** pracodawców.

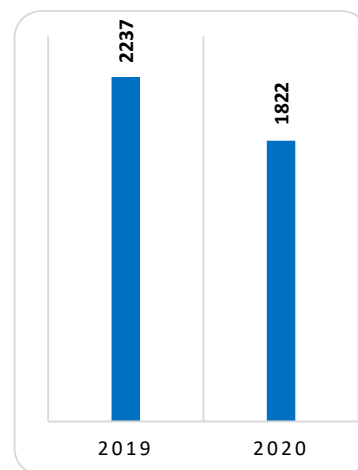
1.3. Oferty pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku przyjął **1822 zgłoszenia wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej**, tj. o **415** mniej niż w roku 2019. Na mniejszą liczbę ofert pracy ma wpływ brak obowiązku pracodawcy zgłaszania wolnych miejsc pracy do PUP oraz możliwość zamieszczania ofert na innych portalach informacyjnych lub możliwość korzystania z pośrednictwa agencji zatrudnienia.

Duży wpływ na liczbę ofert pracy miała w 2020 r. również pandemia Covid-19, pogorszenie sytuacji na lokalnym rynku pracy doskonale obrazuje poniższy wykres. Pierwsza wiosenna fala pandemii wywołała prawdziwy paraliż wśród pracodawców.

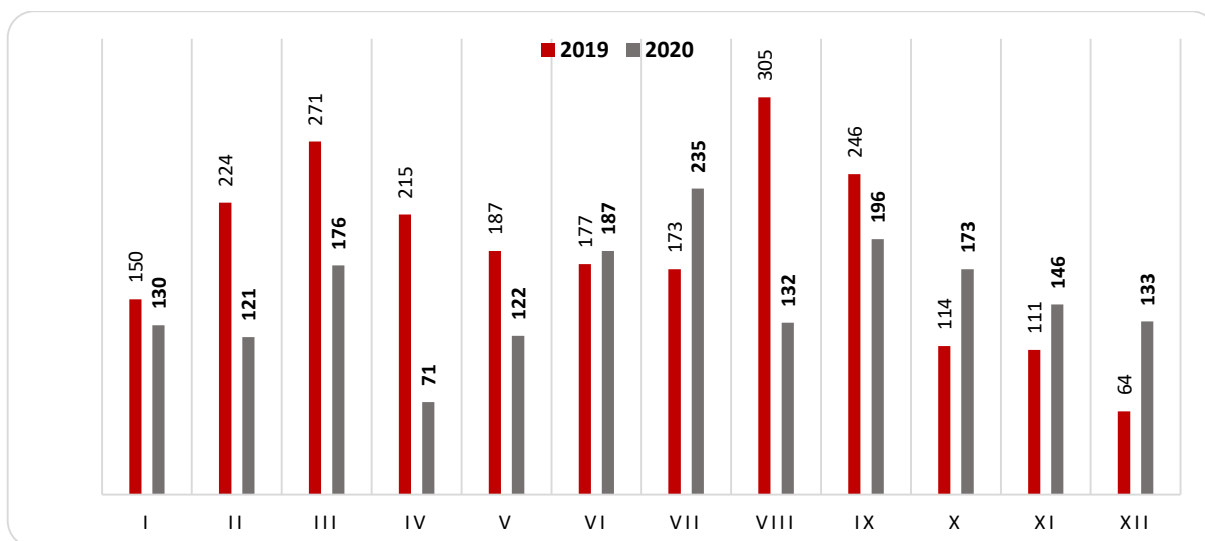
W szczytowym dla rynku pracy momencie, czyli w miesiącu kwietniu liczba zgłoszonych ofert pracy spadła o prawie 67% do roku poprzedniego. W lipcu sytuacja nieco się poprawiła i miesięczny napływ ofert był wyższy o prawie 35% w stosunku do analogicznego okresu roku 2019. Wpływ na tę sytuację z pewnością miała kontynuacja realizacji subsydiowanych miejsc pracy przewidzianych na ten rok, a w kolejnych miesiącach (październik – grudzień) realizacja staży. Dlatego też wraz ze znacznym spadkiem liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej obserwujemy zwiększenie udziału wolnych miejsc pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia. W 2019 roku **zatrudnienie subsydiowane** osiągnęło poziom 15,48%, z kolei w **2020 roku – 19,98%**.

Wykres 29. Oferty pracy zgłoszone w 2019 i 2020 roku

Źródło: Dane statystyczne PUP

Wykres 30. Oferty pracy zgłoszone w poszczególnych miesiącach 2019 i 2020 roku

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Największy udział wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w ogólnej liczbie zgłoszonych miejsc mają następujące stanowiska:

- Sprzedawca – 5,21%,
- Robotnik gospodarczy – 3,62%,
- Pomocniczy robotnik budowlany – 2,91%,
- Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani – 2,74%,
- Technik prac biurowych – 2,58%,

- Pozostali stolarze meblowi i pokrewni – 2,52%,
- Stolarz – 2,41%,
- Magazynier – 2,31%,
- Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle – 2,03%,
- Pozostali pracownicy obsługi biurowej – 1,65%,
- Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni – 1,65%,
- Kosmetyczka – 1,59%,
- Krawiec – 1,54%.

**Tabela 14. Oferty pracy zgłoszone w roku 2020 - według zawodów
(zgłoszone w liczbie co najmniej 20)**

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc
1	522301	Sprzedawca*	95
2	515303	Robotnik gospodarczy	66
3	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	53
4	711990	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	50
5	411004	Technik prac biurowych*	47
6	752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	46
7	752205	Stolarz*	44
8	432103	Magazynier	42
9	932990	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	37
10	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	30
11	751290	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	30
12	514202	Kosmetyczka	29
13	753105	Krawiec*	28
14	751201	Cukiernik*	24
15	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	24
16	753601	Cholewkarz	23
17	821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	22
18	753402	Tapicer*	20

*zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Powyższa tabela przedstawia dane o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, a tym samym preferowanych przez pracodawców zawodach, w których osoby poszukujące zatrudnienia na lokalnym rynku pracy mogłyby podejmować kształcenie lub doskonalić posiadane już umiejętności.

Z przedstawionych danych wynika, że największe zapotrzebowanie na stanowiska pracy oraz aktywizację zawodową pojawiło się w zawodzie sprzedawca. Może to być spowodowane tym, iż **handel** jest wiodącą branżą w naszym powiecie. Zaobserwować można w tym sektorze również

dużą rotację pracowników. Duży odsetek ofert pracy zanotowano również w **branży budowlanej** oraz na stanowisku robotnika gospodarczego. Jednak te oferty pracy dotyczyły najczęściej ofert krótkoterminowych, sezonowych i nie zawsze wymagały specjalnych umiejętności lub kwalifikacji zawodowych. Specyfiką rynku pracy w powiecie wadowickim niewątpliwie jest mały odsetek ofert pracy dla osób z wyższym wykształceniem, kobiet czy osób z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Pracodawcy najczęściej poszukując pracowników na konkretne stanowiska, oczekiwali określonych kwalifikacji zawodowych, tj. wiedzy i umiejętności oraz cech osobowościowych przydatnych w wykonywaniu danej pracy. Główne wymagania zgłaszane przez pracodawców w ofertach pracy dotyczyły: poziomu wykształcenia, uprawnień, znajomości języków, umiejętności i doświadczenia zawodowego.

Ponadto wśród cech kandydata wymienianych przez pracodawców, jako najbardziej pożądane, a jednocześnie charakteryzujące idealnego pracownika wymieniano:

- chęć do pracy,
- dyspozycyjność,
- komunikatywność,
- pracowitość,
- lojalność,
- uczciwość,
- samodzielność,
- inne (kreatywność, łatwość uczenia się itp.).

W niektórych sektorach gospodarki, zwłaszcza w tych, w których pracodawcom trudno było znaleźć odpowiednich pracowników, zaobserwowano zwiększającą się presję płacową. Sytuacja taka dotyczy m.in. stanowisk :

Spedytor krajowy/ międzynarodowy	–	2.600 zł – 20.000 zł	Pracownik biurowy	–	2.600 zł – 5.000 zł
Kierowca C+E 2600 zł	–	8.383 zł	Specjalista do spraw obsługi allegro	–	3 000 zł – 5.000 zł
Tapicer	–	2.600 zł – 8.000 zł	Specjalista ds. reklamacji i obsługi klienta	–	3 000 zł – 5.000 zł
Kierowca kat. C	–	2.600 zł – 7.000 zł	Lakiernik	–	2.600 zł – 5.000 zł
Pracownik wykończenia wnętrz	–	2.600 zł – 7.000 zł	Elektryk/ Elektronik	–	4.000 zł – 4.980 zł
Szef kuchni	–	6.966 zł	Handlowiec	–	2.600 zł – 4.900 zł
Główny księgowy	–	6.500 zł	Pracownik przyjmujący zamówienia	–	4.839 zł
Asystent projektanta konstrukcji budowlanych i kierownik budowy	–	2.600 zł – 6.000 zł	Pracownik wykańczania obuwia	–	2.600 zł – 4.820 zł
Elektromonter instalacji elektrycznych	–	4.000 zł – 6.000 zł	Spawacz	–	2.600 zł – 4.500 zł

Montażysta mebli	–	4.000 zł – 6.000 zł	Projektant sieci i instalacji	–	2.600 zł – 4.500 zł
Monter konstrukcji stalowych i pokryć dachowych	–	2.600 zł – 6.000 zł	Specjalista ds. budowlanych	–	4.500 zł
Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	–	6.000 zł	Montażysta okien, rolet, bram	–	2.600 zł – 4.210 zł
Pomocnik tapicera	–	2.600 zł – 6.000 zł	Księgowy/Specjalista ds. księgowości	–	2.600 zł – 4.200 zł
Kucharz	–	2.600 zł – 5.645 zł	Sprzedawca	–	2.600 zł – 4.129 zł
Malarz	–	4 210 zł – 5.645 zł	Pracownik obsługi klienta kredytowego	–	4.100 zł
Pracownik linii montażu palet	–	4 130 zł – 5.548 zł	Brukarz	–	2.600 zł – 4.000 zł
Konstruktor maszyn i urządzeń	–	4 130 zł – 5.548 zł	Cukiernik	–	2.600 zł – 4.000 zł
Business Development Specialist	–	5.535 zł	Operator maszyn numerycznych/CNC	–	2.600 zł – 4.000 zł
Stolarz	–	2.600 zł – 5.548 zł	Pracownik gospodarczy	–	2.600 zł – 4.000 zł
Kierownik ds. transportu	–	5.500 zł	Pracownik obsługi na skupie złomu	–	3.500 zł – 4.000 zł
Pracownik budowlany	–	2.600 zł – 5.500 zł	Specjalista ds. funduszy zewnętrznych i inwestycji	–	4.000 zł
Pracownik utrzymania ruchu	–	4 800 zł – 5.500 zł	Specjalista ds. kadr	–	2.600 zł – 4.000 zł
Technik elektroradiologii	–	5.264 zł	Pracownik produkcji	–	2.600 zł – 3.988 zł
Operator pras krawędziowych	–	3 800 zł – 5.100 zł	Pomoc biurowa	–	2.600 zł – 3.820 zł
Kierownik montażu mebli	–	5.000 zł	Nauczyciel wspomagający	–	2.466 zł – 3.817 zł
Mechanik samochodów osobowych	–	2.600 zł – 5.000 zł	Nauczyciel religii	–	2.782 zł – 3.817 zł
Monter instalacji LPG	–	3 500 zł – 5.000 zł	Nauczyciel psycholog	–	2.466 zł – 3.800 zł
Monter instalacji sanitarnych	–	2.600 zł – 5.000 zł	Pomocnik elektryka	–	2.600 zł – 3.700 zł

W pozostałych branżach wzrosty wynagrodzeń były znacznie mniejsze. Często wynikały z przyjętych rozwiązań legislacyjnych, czyli wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W przypadku umów o pracę średnie miesięczne wynagrodzenie proponowane w ofertach pracy wynosiło:

- 2.959,16 zł – za pełny wymiar czasu pracy (wzrost o 202,50 zł do roku poprzedniego),
- 1.468,34 zł – inny niż pełny wymiar czasu pracy (wzrost o 98,49 zł do roku poprzedniego),

natomiast średnia stawka godzinowa proponowana w ofertach pracy wynosiła:

- 19,81 zł – umowa o pracę - pełny etat (wzrost o 0,45 zł do poprzedniego roku),
- 21,11 zł brutto – umowa zlecenie (wzrost o 0,65 zł do poprzedniego roku).

Większość, bo 86,83% proponowanych ofert pracy zgłoszonych do PUP stanowiły oferty pracy w pełnym wymiarze czasu pracy (wzrost o 9,83 pkt procentowego w porównaniu z rokiem ubiegłym),

na ½ etatu – 6,75% (spadek o 1,25 pkt procentowego), inny wymiar czasu pracy – 2,42% (spadek o 2,58 pkt procentowego). Zatrudnienie na umowę zlecenia stanowiło 4,01% ofert pracy (spadek o 5,09 pkt procentowego).

W 2020 roku pracodawcy zgłaszali oferty pracy osobiście, telefonicznie, drogą pocztową, elektroniczną, przez Internet lub faxem.

W zależności od uzgodnień z pracodawcą, czy oferta pracy może zawierać dane umożliwiające identyfikację pracodawcy (oferta otwarta) czy też nie (oferta zamknięta) oferty pracy były realizowane poprzez:

- podanie do publicznej wiadomości tj. *umieszczenie na tablicach ogłoszeń w siedzibie PUP oraz Filii, bilbordach, przesłanie do lokalnego radia „Radio Andrychów”, do Urzędu Miejskiego w Kalwarii Zebrzydowskiej, do Urzędu Miejskiego w Andrychowie oraz do „ANDORII MOT” w Andrychowie,*
- przekazanie oferty pracy do upowszechniania do wskazanych w zgłoszeniu krajowej oferty pracy powiatowych urzędów pracy; w ubiegłym roku pośrednicy pracy przekazali **354 oferty pracy** do upowszechniania w innych urzędach pracy, czyli o 708 mniej niż w roku 2019,
- dobór osób spełniających wymagania pracodawcy określone w ofercie, poprzez ich selekcję, weryfikowanie ich umiejętności i kwalifikacji, kontakty telefoniczne lub osobiste; łącznie do ofert pracy zostało dopasowanych **8073** kandydatów do pracy, czyli o 11.701 mniej niż w roku 2019. Sytuacja ta spowodowana była ograniczeniami wynikłymi z pandemii Covid-19.

Ponadto doradcy klienta instytucjonalnego przyjmowali także i rozpowszechniali krajowe oferty pracy z innych urzędów pracy. W ubiegłym roku przyjętych i upowszechnionych zostało **487 ofert pracy** przesłanych z innych powiatowych urzędów pracy, czyli tylko o 9 ofert mniej w stosunku do roku ubiegłego.

1.4. Giełdy pracy.

Gdy po stronie pracodawcy istnieje potrzeba spotkania się z większą liczbą potencjalnych kandydatów do pracy Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach proponuje organizację giełd pracy. W miarę możliwości giełdy te organizowane są na terenie Urzędu. PUP gwarantuje pracodawcy udostępnienie informacji o giełdzie oraz wyselekcjonowania grupy osób zainteresowanych pracą na danym stanowisku. Po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego pracodawca informuje PUP o zatrudnieniu określonych osób.

W ubiegłym roku zostały zorganizowane **3 giełdy pracy**, w których wzięło udział **13 kandydatów** do pracy wyselekcjonowanych przez doradców klienta. W wyniku tych spotkań zatrudnienie znalazły **3 osoby**.

1.5. Targi Pracy.

W 2020 r. zaplanowana została organizacja przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach oraz Centrum Kultury i Wypoczynku w Andrychowie Powiatowych Targów Pracy. Targi miały odbyć się w dniu 27 marca 2020 r. w Miejskim Domu Kultury w Andrychowie, przy ul. Szewskiej 7, a honorowy patronat nad imprezą objęli Starosta Wadowicki – Pan Eugeniusz Kurdas oraz Burmistrz Andrychowa – Pan Tomasz Żak.

Celem przedsięwzięcia miało być:

- umożliwienie osobom bezrobotnym oraz poszukającym pracy bezpośredniego spotkania z pracodawcami, zapoznanie się z oczekiwaniami i wymogami obecnego rynku pracy, uzyskania informacji odnośnie możliwości podnoszenia i aktualizacji kwalifikacji zawodowych oraz samozatrudnienia,
- umożliwienie pracodawcom dotarcia do szerokiego grona potencjalnych pracowników i klientów, przedstawienia profilu działalności firmy, uzyskania informacji o możliwościach wspomaganie przekwalifikowania lub aktualizacji wiedzy i umiejętności osób zatrudnionych, uzyskania informacji o możliwości zatrudnienia cudzoziemców,
- wsparcie młodzieży poszukującej pracy w planowaniu kształcenia i rozwoju kariery zawodowej.

W ramach Powiatowych Targów Pracy miało odbyć się również spotkanie z przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, podczas którego miały zostać omówione możliwości dofinansowania kształcenia ustawicznego dla pracodawców i pracowników oraz spotkania z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy, Placówki Straży Granicznej w Zakopanem oraz Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Podczas tych spotkań chcieliśmy poruszyć problematykę związaną z legalnym zatrudnieniem cudzoziemców.

Prace nad realizacją tego zamierzenia były mocno zaawansowane, ale w związku z rozprzestrzenianiem się na terenie Polski koronawirusa SARS CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19 oraz w trosce o wspólne bezpieczeństwo zdrowotne w dniu 11.03.2020 r. Pani Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach podjęła decyzję o odwołaniu organizacji ww. wydarzenia.

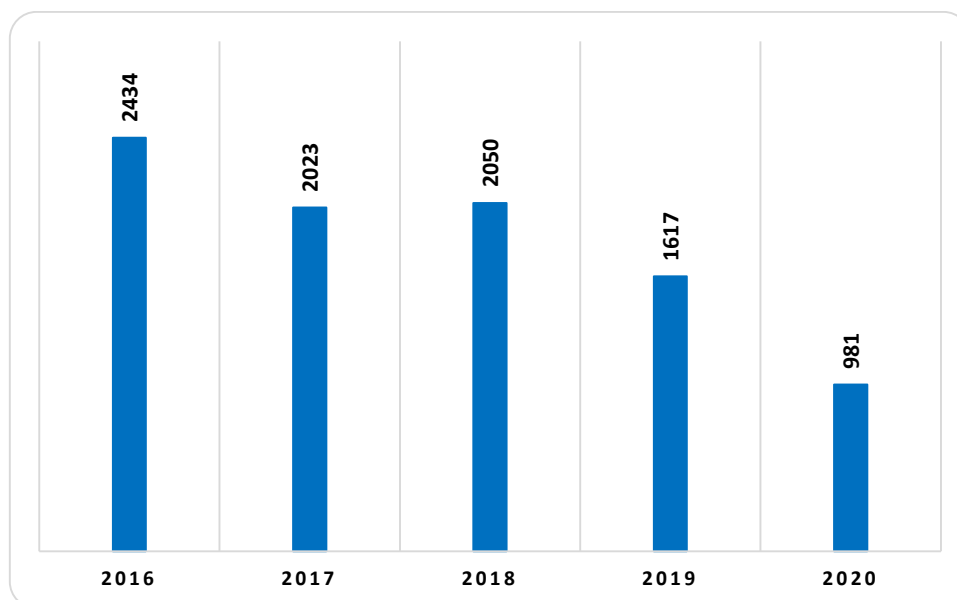
1.6. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES.

W minionym roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach realizował również zadania z zakresu EURES. Sieć EURES świadczy usługi w zakresie **unijnego pośrednictwa pracy i informowania w zakresie warunków życia i pracy** w państwach członkowskich UE i EFTA.

Usługi EURES w naszym Urzędzie świadczone są przez doradców klienta, którzy informują o ofertach pracy zgłoszonych do sieci, będących w dyspozycji Urzędu. Informacje te przekazywane są podczas bezpośrednich kontaktów z osobami zainteresowanymi podjęciem pracy za granicą oraz poprzez przekazywanie informacji o sieci EURES i możliwościach, jakie ona daje osobom zarejestrowanym. Wszystkim osobom, którym udzielana jest informacja o sieci EURES również przekazywane są materiały promocyjne. Dodatkowo polscy pracodawcy podczas zgłaszania krajowych ofert pracy są informowani o możliwościach zatrudnienia osób bezrobotnych lub poszukujących pracy ze wszystkich państw członkowskich UE oraz z Norwegii, Islandii, Lichtensteinu i Szwajcarii. Informacje dotyczące możliwości udziału w Międzynarodowych Targach Pracy są udostępniane na stronie internetowej Urzędu oraz w gablotach informacyjnych.

W 2020 r. pośrednicy pracy zainicjowali **981 kontaktów z polskimi pracodawcami** w trakcie których udzielono ogólnych informacji dotyczących sieci EURES. Było to o **636 kontaktów mniej** niż w roku ubiegłym.

Wykres 31. Liczba kontaktów z pracodawcami nt. sieci EURES na przestrzeni ostatnich pięciu lat

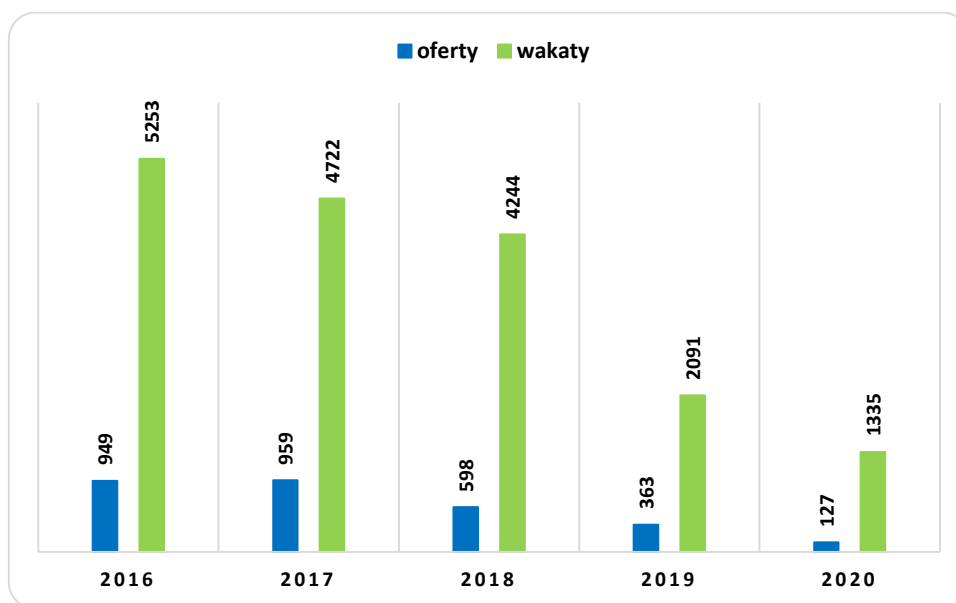

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach wpłynęło **127 ofert pracy** w ramach sieci EURES na **1335 wolnych miejsc pracy**. Było to 236 ofert na 756 miejsc pracy mniej niż w roku 2019. Powodem, zarówno mniejszej liczby kontaktów nt. EURES jak i liczby ofert pracy w ramach tej sieci było wstrzymanie przez Departament Rynku Pracy realizujący zadania Krajowego Urzędu Koordynacji EURES aktualnie prowadzonych w ramach sieci EURES naborów do pracy za granicę oraz wstrzymanie przyjmowania do realizacji nowych zagranicznych ofert pracy. Przyczyną takiej decyzji było rozprzestrzenianie się na terenie państw członkowskich UE/EFTA koronawirusa SARS-COV-2 wywołującego chorobę COVID-19, na skutek czego na terytorium Polski i innych państw członkowskich UE/EFTA wprowadzono ograniczenia w przemieszczaniu się obywateli przez granice państwowe. Wstrzymano również aktualnie prowadzone w ramach sieci EURES nabory obywateli państw UE/EFTA do pracy w Polsce u polskich pracodawców. Decyzje te były podyktowane przede wszystkim troską o zdrowie obywateli. W okresie od 17.03.2021 r. do 01.07.2021r. tut. Urząd nie rejestrował ofert pracy EURES.

Dopiero w dniu 02.07.2021 r. ponownie uruchomiono unijne pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES zarówno w odniesieniu do zagranicznych jak i krajowych ofert pracy. Do sytuacji przyczyniło się otwarcie granic oraz rosnące zainteresowanie pracą za granicą ze strony obywateli Polski.

Wykres 32. Liczba zgłoszonych ofert i wakatów w ramach sieci EURES w latach 2016 – 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Oferty pracy od pracodawców z terenu Unii Europejskiej oraz krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy byli zainteresowani zatrudnieniem Polaków przekazane były do tut. Urzędu przez wojewódzkie urzędy pracy z całej Polski.

Ponadto tut. Urząd miał możliwość samodzielnego pobierania ofert sieci EURES z Centralnej Bazy Ofert Pracy, w momencie gdy zaistniała taka potrzeba ze strony poszukujących pracy za granicą.

W 2020 r. pobrano **36 ofert na 147 wakatów** tj. o 50 ofert czyli 447 wakatów mniej niż w roku ubiegłym.

W końcu roku 2020 r. w dyspozycji tut. Urzędu pozostawało **12 ofert na 228 wakatów** (tj. o 187 ofert z 1008 wakatami mniej w porównaniu do 2019r.)

1.7. Prognozowanie zapotrzebowania na zawody i specjalności – Barometr zawodów.

„Barometr zawodów” jest krótkookresową (jednoroczną) prognozą sytuacji w zawodach. Badanie ma charakter jakościowy. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej, dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnianie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców. W realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach panelu ekspertów w miesiącu październiku 2020 roku udział wzięli pośrednicy pracy, specjaliści do spraw rozwoju zawodowego, specjalista ds. aktywizacji oraz przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie. Ze względu na sytuację związaną ze stanem epidemii panel realizowany był w formie zdalnej. Podobnie jak w latach ubiegłych analizowano osobno sytuację dla każdego zawodu pod kątem zmian zapotrzebowania na pracowników w nadchodzącym roku oraz kształtowania się relacji między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników. Uczestnicy panelu również wykorzystali informacje wykraczające poza statystyki, co w efekcie umożliwiło zidentyfikowania zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w nadchodzącym roku i przedstawienie bliższą rzeczywistości relację podaży do popytu na lokalnym rynku pracy.

Profesje zakwalifikowano do trzech kategorii: **zawody deficytowe, zawody zrównoważone, zawody nadwyżkowe.**

Prognozy na 2021 rok ponownie przewidują deficyt wśród grup zawodów w branży budowlanej. Są to m. in. murarze i tynkarze, cieśle i stolarze budowlani, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, brukarze, robotnicy budowlani. Wśród czynników mających wpływ na pojawiający się deficyt w tych zawodach wciąż wymienia się: trudne warunki pracy, niskie wynagrodzenia, częste delegacje, niewystarczające doświadczenie, podeszły wiek i przeciwwskazania zdrowotne. Ze względu na m. in. wstrzymanie części inwestycji specjaliści przewidują jednak w 2021 roku zmniejszenie zapotrzebowania na pracowników tej branży.

W 2021 roku ponownie zawody w branży medyczno-opiekuńczej znalazły się w deficycie zawodów. Publiczna służba zdrowia ma trudności z pozyskaniem pielęgniarek i położnych, lekarzy. O deficycie decyduje tutaj brak wymaganego wykształcenia, przedawnienie uprawnień oraz przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania zawodu. Trudna sytuacja w tej branży została dodatkowo spotęgowana sytuacją epidemiczną.

Nadal wśród zawodów deficytowych znajdują się zawody z branży transportowej. Branża ta reprezentowana jest między innymi przez grupy zawodów: kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, mechanicy pojazdów samochodowych. Niedobór kierowców wynika często z charakteru pracy (długa nieobecność w domu w przypadku kierowców międzynarodowych), braku odpowiednich uprawnień oraz wysokich wymagań pracodawców – znajomość języków obcych, odpowiedzialność materialna, dyspozycyjność. Również wynagrodzenie oferowane przez lokalnych pracodawców jest zniechęcające, zwłaszcza w przypadku kierowców autobusów. Pracodawcy obecnie nie są w stanie wypełnić luki kadrowej w tej branży pracownikami zza granicy.

Poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonego barometru zawodów dla powiatu wadowickiego na 2021 rok.

Barometr zawodów 2021

powiat wadowicki

www.barometrzwodow.pl

DEFICYT

Brakarzy
Cieśle i stolarze budowlani
Cukiernicy
Dekarze i blacharze budowlani
Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy monterzy
Farmaceuci
Filolodzy i tłumacze
Fryzjerzy
Kelnerzy i barmani
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
Kosmetyczki
Kucharze
Lekarze
Magazynierzy
Masarze i przetwórcy ryb

Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych
Monterzy konstrukcji metalowych
Murarze i tynkarze
Nauczyciele języków obcych i lektorzy
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Pedagodzy
Piekarze
Pielęgniarki i położne
Pracownicy ds. budownictwa drogowego
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości

Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Pracownicy przetwórstwa spożywczego
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Pracownicy socjalni
Psycholodzy i psychoterapeuci
Ratownicy medyczni
Robotnicy budowlani
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Spawacze
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
Sprzątaczkami i pokojowe
Sprzedawcy i kasjerzy
Ślusarze
Tapicerzy

RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych
Agenci ubezpieczeniowi
Akustycy i realizatorzy dźwięku
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych
Animatory kultury i organizatorzy imprez
Architekci i urbaniści
Architekci krajobrazu
Archiwiści i muzealnicy
Asystenci w edukacji
Betoniarze i zbrojarze
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej
Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy
Blacharze i lakiernicy samochodowi
Ceramicy przemysłowi
Dentyści
Diagności samochodowi
Dziennikarze i redaktorzy
Fizjoterapeuci i masażyści
Florysty
Fotografowie
Geodeci i kartografowie
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy
Graficy komputerowi
Inspektorzy nadzoru budowlanego
Instruktorzy nauki jazdy
Instruktorzy rekreacji i sportu
Inżynierowie budownictwa
Inżynierowie chemicy i chemicy
Inżynierowie elektrycy i energetycy
Inżynierowie inżynierii środowiska
Inżynierowie mechanicy
Kamieniarze
Kierowcy samochodów osobowych
Kierownicy budowy
Kierownicy ds. logistyki
Kierownicy ds. produkcji
Kierownicy ds. usług
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu

Kierownicy sprzedaży
Kierownicy w instytucjach społecznych i kultury
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
Lakiernicy
Listonosze i kurierzy
Logopedzi i audjiofonolodzy
Maszyniści
Mechanicy maszyn i urządzeń
Meteorolodzy, geolodzy, geografowie
Monterzy elektronicznych
Monterzy maszyn i urządzeń
Monterzy okien i szklarzy
Nauczyciele nauczania początkowego
Nauczyciele przedszkoli
Obuwnicy
Ogrodnicy i sadownicy
Operatorzy aparatury medycznej
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych
Opiekunki dziecięce
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków
Pomoce kuchenne
Pomoce w gospodarstwie domowym
Pozostali specjaliści edukacji
Pracownicy administracyjni i biurowi
Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych
Pracownicy ds. jakości
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP
Pracownicy ds. techniki dentystycznej
Pracownicy myjni, pralni i prasowni
Pracownicy obsługi ruchu szynowego
Pracownicy ochrony fizycznej

Pracownicy poczty
Pracownicy poligraficzni
Pracownicy przetwórstwa metali
Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy sprzedaży internetowej
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
Pracownicy usług pogrzebowych
Pracownicy zajmujący się zwierzętami
Prawnicy
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
Projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy CAD
Przedstawiciele handlowi
Recepcjonści i rejestratorzy
Robotnicy leśni
Robotnicy obróbki skóry
Rolnicy i hodowcy
Rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych
Samodzielni księgowi
Sekretarki i asystenci
Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych
Specjaliści administracji publicznej
Specjaliści ds. finansowych
Specjaliści ds. organizacji produkcji
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
Specjaliści ds. rynku nieruchomości
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
Specjaliści telekomunikacji
Spedytorzy i logiści
Szefowie kuchni
Technicy budownictwa
Technicy informatyki
Technicy mechanicy
Weterynarze
Windykatorzy
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

NADWYŻKA

Ekonomiści
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy
Operatorzy maszyn włókienniczych

Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej
Specjaliści technologii żywności i żywienia

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2021 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2020 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.

Realizator badania

Koordinator wojewódzki

2. Zatrudnianie cudzoziemców.

Z uwagi na fakt, iż w niektórych branżach wciąż brakowało rąk do pracy, a wynagrodzenie oferowane przez pracodawców nie zachęcało Polaków do podjęcia pracy, z roku na rok wzrastało zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem cudzoziemców. Jednak epidemia COVID-19, a w szczególności ograniczenia w przemieszczaniu oraz obowiązkowe kwarantanny znacząco zmieniły sytuację na rynku pracy. Aby zapobiec nadmiernemu odpływowi dużej części pracowników tymczasowych zza wschodniej granicy zmianie uległy przepisy prawne przewidujące m.in. szczególne rozwiązania dla cudzoziemców przebywających w Polsce. Obowiązujące obecnie przepisy umożliwiają legalne pozostanie w kraju osobom, które chcą realizować dotychczasowy cel pobytu lub nie mogą opuścić Polski w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Przedłużenie legalnego pobytu cudzoziemca przebywającego w Polsce na podstawie:

- zezwolenia na pobyt czasowy,
- wizy krajowej,
- wiz Schengen, ruchu bezwizowego i innych krótkoterminowych tytułów pobytowych,

dotyczy sytuacji, w których ostatni dzień legalnego pobytu przypadnie na czas obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Jest to zatem okres od 14 marca 2020 r., kiedy ogłoszono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego. Okres legalnego pobytu w Polsce będzie zatem ulegał przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30-go dnia następującego po dniu odwołania tego stanu, który obowiązywał jako ostatni.

Obecnie cudzoziemiec ma możliwość realizowania dotychczasowego celu pobytu w Polsce np. wykonywania pracy. Przedłużone zostały bowiem zezwolenia na pracę i na pracę sezonową oraz dozwolony okres pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

Przepisy umożliwiają wykonywanie przez cudzoziemców pracy na warunkach innych niż zostały wskazane w:

- zezwoleniach na pracę sezonową
- oświadczeniach o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanych do ewidencji oświadczeń bez konieczności uzyskania nowych zezwoleń, ich zmiany czy wpisywania nowych oświadczeń do ewidencji.

Wprowadzenie takich zmian jest możliwe w wyniku skorzystania przez podmioty powierzające wykonywanie pracy cudzoziemcom z rozwiązań ustawy antykryzysowej pozwalających na modyfikację warunków pracy, w szczególności poprzez zmniejszenie wymiaru czasu pracy oraz obniżenie wynagrodzeń lub skierowania do pracy zdalnej. Dzięki temu rozwiązaniu pracodawcy

mogą skorzystać w pełni z tych instrumentów ochrony miejsc pracy także w przypadku zatrudniania cudzoziemców. Nie jest konieczne inicjowanie jakichkolwiek postępowań administracyjnych.

2.1. Zatrudnianie cudzoziemców w oparciu o oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy.

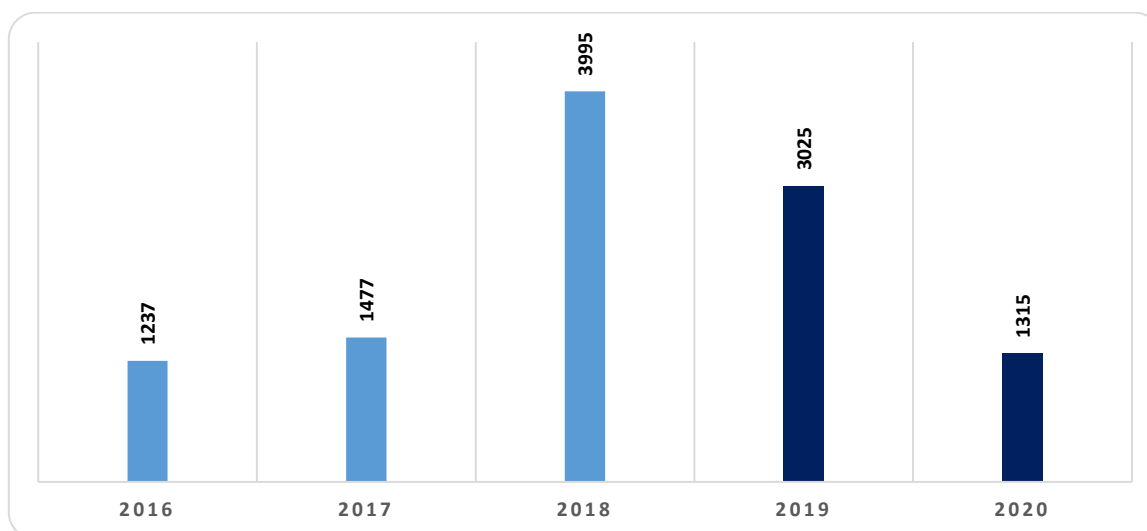
Na podstawie **oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** mogą pracować tylko obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy. Jest to procedura uproszczona. Dotyczy prac nie sezonowych. Warunkiem wykonywania pracy w ramach tej procedury jest wpisanie przez powiatowy urząd pracy oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń oraz posiadanie przez cudzoziemca dokumentu potwierdzającego tytuł pobytowy w RP, który uprawnia do wykonywania pracy w Polsce.

Przedstawione powyżej nowe rozwiązania prawne miały widoczny wpływ na ilość zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zarejestrował **1315 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi**, z których zdecydowaną większość stanowiły oświadczenia dla obywateli Ukrainy.

W porównaniu do roku 2019 r. zarejestrowaliśmy mniej o 1710 oświadczeń.

Wykres 33. Liczba rejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi w latach 2016 – 2017 oraz o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w latach 2018 – 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

2.2. Zezwolenie na pracę sezonową – typ S.

Zezwolenie na pracę sezonową może być wydane dla obywateli wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Zezwolenie wydaje się, jeśli cudzoziemiec ma wykonywać pracę w zakresie działalności bezpośrednio związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem lub zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

W odróżnieniu od innych zezwoleń jest ono wydawane przez starostę (*powiatowy urząd pracy*) właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

W 2020 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach wpłynęło **314 wniosków o wydanie/przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w 2019 r. – 180 wniosków).

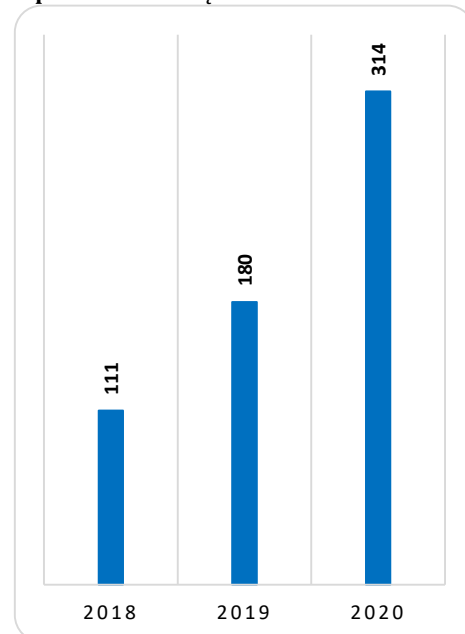
W wyniku weryfikacji złożonych wniosków, do dnia 31 grudnia 2020 r. wydano:

- 193 zaświadczenia o wpisie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej,
- 314 zezwoleń / przedłużeń typ S na pracę sezonową cudzoziemca,
- 97 decyzji w sprawie umorzenia postępowania.

W 2020 roku nie wydano decyzji odmownych.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, w ramach podejmowanych działań służbowych bezpośrednio współpracuje z Placówką Straży Granicznej im. Gen. Bryg. Mieczysława Ludwika Boruty – Spiechowicza w Zakopanem. Współpraca ma wymiar pomocniczy przy realizacji przez powyższe służby czynności kontrolnych związanych z legalnością pobytu cudzoziemców, jak i wykonywania pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach prowadzonej korespondencji (w celu wykrycia ewentualnych nieprawidłowości i nadużyć związanych z zatrudnianiem cudzoziemców w powiecie wadowickim przekazano do Straży Granicznej 4 pisma w tym zakresie.

Wykres 34. Liczba rejestrowanych wniosków o wydanie / przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową w latach 2018 – 2020

Źródło: Dane statystyczne PUP

2.3. Informacja starosty nt. możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi – test rynku pracy.

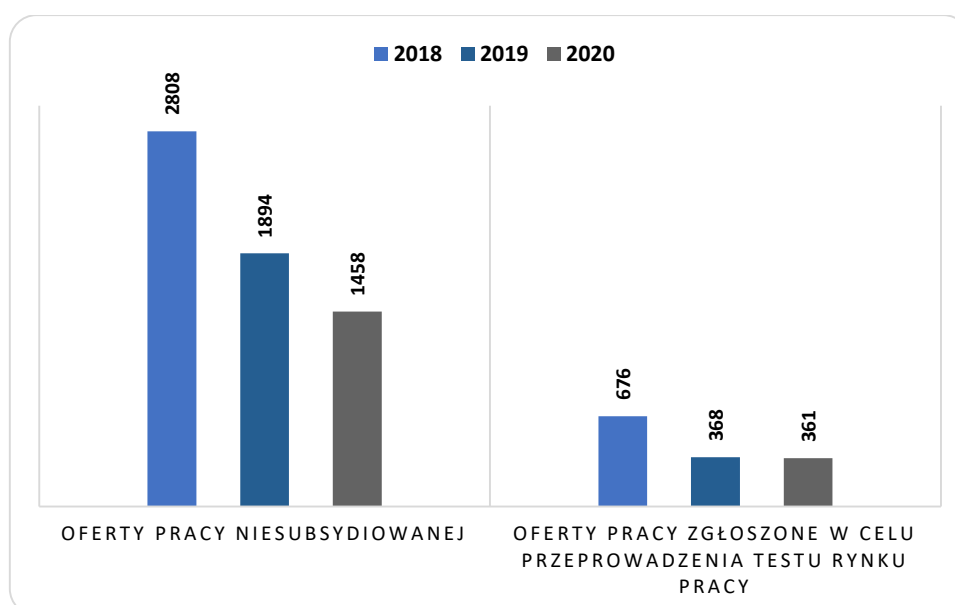
Test rynku pracy to procedura uzyskania *Informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi (dalej: Informacja)* obejmująca obywateli polskich i cudzoziemców określonych w art. 87 ust. 1 pkt 1 - 11 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zarejestrowanych jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

Oznacza to, że cudzoziemiec może uzyskać zezwolenie na pracę (wydawane przez wojewodę) u danego pracodawcy dopiero wtedy, gdy okaże się, że wśród osób poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy nie ma takich, które mogą spełnić wymagania pracodawcy.

Jeżeli wśród zarejestrowanych w urzędzie pracy brak jest osób, spośród których można przeprowadzić rekrutację, informacja taka wydawana jest przez starostę maksymalnie w ciągu 14 dni od dnia złożenia oferty w urzędzie. Natomiast w przypadku przeprowadzenia rekrutacji informacja jest wydawana w ciągu 21 dni.

Informacja jest przekazywana pracodawcy, który składa ją jako załącznik do wniosku o zezwolenie na pracę lub zezwolenie na pobyt i pracę dla cudzoziemca.

Wykres 35. Oferty pracy zgłoszone w celu przeprowadzenia testu rynku pracy na tle ofert pracy niesubsydiowanej w latach 2018 – 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach pracodawcy złożyli **95** ofert pracy na **361** miejsc pracy celem ubiegania się o wydanie *Informacji*, które stanowiły **24,96%** ogółu ofert pracy niesubsydiowanej.

Zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy (oferowane stanowiska) dotyczyło następujących stanowisk:

- ✚ Barman
- ✚ BUSINESS DEVELOPMENT SPECJALIST
- ✚ Cukiernik
- ✚ Hydraulik
- ✚ Kasjer/Sprzedawca
- ✚ Kelner/kelnerka
- ✚ Kierowca samochodu ciężarowego do 3,5 t
- ✚ Pracownik fizyczny (pakowanie, pomoc przy produkcji spodów do obuwia)
- ✚ Sprzątaczką biurowa
- ✚ Konserwator-dozorca
- ✚ Pracownik produkcji mebli/odbiór i układanie gotowych formatek z pilarki; okleinowanie, wiercenie i montowanie elementów meblowych po obróbce maszynowej; transport, pakowanie
- ✚ Koordynowanie projektem
- ✚ Krawiec/ Krawcowa
- ✚ Lektor języka angielskiego/native speaker
- ✚ Magazynier
- ✚ Pracownik przy produkcji przetworów owocowo-warzywnych
- ✚ Konserwator/ pracownik gospodarczy
- ✚ Monter
- ✚ Monter instalacji energii odnawialnej
- ✚ Monter konstrukcji stalowych
- ✚ Monter konstrukcji stalowych/Pracownik budowlany
- ✚ Pomocnik drukarza
- ✚ Monter reklam
- ✚ Monter wyrobów z drewna
- ✚ MURARZ
- ✚ Ogrodnik
- ✚ Operator maszyn do obróbki drewna
- ✚ Operator maszyn i urządzeń
- ✚ Operator maszyny do produkcji jednorazowych maseczek medycznych
- ✚ Operator maszyny wykrawającej
- ✚ Operator/robotnik gospodarczy
- ✚ Pakowacz
- ✚ Pomocniczy robotnik budowlany
- ✚ Tokarz
- ✚ Pomocnik stolarza
- ✚ Pomocnik tapicera
- ✚ Prace pomocnicze przy produkcji
- ✚ Pracownik biurowy
- ✚ PRACOWNIK BUDOWLANY
- ✚ Pracownik budowlany
- ✚ Pracownik fizyczny
- ✚ Pracownik fizyczny obsługujący urządzenie do wypieku wafli
- ✚ Monter konstrukcji stalowych/ Ślusarz
- ✚ Pracownik gospodarczy
- ✚ Pracownik magazynowy/przyjmowanie, metkowanie, wprowadzanie towarów do systemu; prace porządkowe; obsługa programu Subiekt GT
- ✚ Pracownik ogólnobudowlany
- ✚ Pracownik produkcji
- ✚ Koordynowanie projektem
- ✚ LEKTOR-TŁUMACZ
- ✚ Pracownik produkcyjny/Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu
- ✚ Kierowca samochodu dostawczego
- ✚ Pracownik szwalni
- ✚ Przedstawiciel handlowy
- ✚ Recepcjonista/recepcjonistka
- ✚ Specjalista ds. udrażniania i konserwacji kanalizacji deszczowej, ściekowej i drenażowej
- ✚ Pomocnik cukiernika
- ✚ Sprzątaczką/Sprzątaczką
- ✚ Sprzedawca
- ✚ Sprzedawca-kasjer
- ✚ Stolarz
- ✚ Stolarz meblowy
- ✚ Tapicer
- ✚ POMOCNICZY ROBOTNIK W PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM
- ✚ Wyklejacz
- ✚ Pomocnik operatora pras krawędziowych
- ✚ Pomocnik rolnika

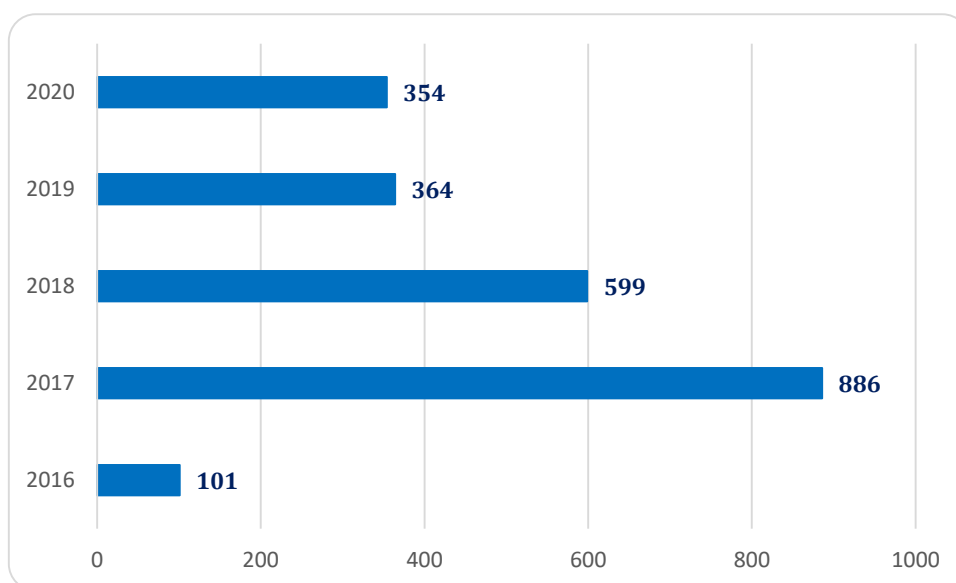
Pracodawcy oferowali zatrudnienie w ramach umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy (26% ogółu ofert, tj. o 13 punktów procentowych mniej do roku 2019) za wynagrodzenie w wysokości od 2.600,00 zł do 6.720,00 zł miesięcznie, ale także w niepełnym wymiarze czasu pracy (34% tj. tak samo jak w roku 2019) z proporcjonalnym do tego okresu wynagrodzeniem oraz w ramach umowy

zlecenia (40% wzrost o 13 punktów procentowych), gdzie wynagrodzenie proponowane wynosiło od 17,00 zł/h do 70,00 zł/h.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie pracodawców w 2020 roku wydano:

- **344** informacje starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotowi powierzającemu wykonanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy,
- **10** informacji starosty nt. możliwości pozyskania pracowników na lokalnym rynku pracy.

Wykres 36. Liczba miejsc pracy w wydanych *Informacjach* po przeprowadzeniu testu rynku pracy w latach 2016 – 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Warto tutaj podkreślić, iż nie każde powierzenie pracy cudzoziemcowi wymaga przeprowadzenia przez urząd pracy testu rynku pracy. Informacja starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy nie jest wymagana gdy spełnione są przesłanki art. 88c ust. 3 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców.

3. Poradnictwo zawodowe.

Szybkie zmiany na rynku pracy, ciągle rozwijające się profesje, a także nowo powstające ścieżki edukacyjne mogą wywołać u ludzi wchodzących na rynek pracy, poszukujących zatrudnienia uczucie zagubienia i bezradności. Osoby te mogą liczyć na wsparcie publicznych służb zatrudnienia. Szczególną rolę w tym procesie pełnią **doradcy zawodowi** zatrudnieni w powiatowych urzędach pracy.

Na co może liczyć klient doradcy zawodowego?

Misją doradcy zawodowego jest pomoc w wyborze bądź zmianie drogi zawodowej osoby oczekującej wsparcia, pobudzenie do aktywności zawodowej, przygotowanie do podejmowania decyzji dotyczących planowania ścieżki zawodowej, czyli do efektywnego poruszania się w świecie pracy. Ideą **poradnictwa zawodowego** jest niesienie pomocy i dbanie o dobro klienta w podejmowaniu decyzji zawodowej poprzez wykorzystanie potencjału tkwiącego w odbiorcach usług i doradcach zawodowych.

Profesjonalny doradca zawodowy wyróżnia się znajomością rynku pracy, ze szczególnym naciskiem na trendy lokalnego rynku pracy, doskonale orientuje się w tematyce zawodoznawczej, a przede wszystkim jest specjalistą od wspierania rozwoju kariery zawodowej.

Doradcy zatrudnieni w PUP Wadowicach w ciągu swojej kariery zawodowej doskonalą swoje umiejętności zawodowe poprzez uczestnictwo w szkoleniach, studiach podyplomowych, samorozwój. Ponadto, są zaangażowani m.in. w **Małopolskie Partnerstwo na rzecz Osób Młodych**, działające na rzecz wsparcia aktywizacji osób młodych. Dzięki tym inicjatywom doradcy zawodowi PUP Wadowice jeszcze lepiej mogą świadczyć usługi dla osób, które zgłaszają się do nich z różnorodnymi problemami. Posiadane umiejętności i wiedzę doradca wykorzystuje udzielając pomocy zarówno osobom dorosłym, jak i młodzieży (współpraca ze szkołami). Zakres działań jest bardzo szeroki, może dotyczyć wyboru zawodu, kierunku kształcenia, szkolenia, jak i dalszych decyzji karierowych. Klienci w zależności od wieku, wykształcenia, doświadczenia, zwracają się do doradców z różnymi problemami. Osoby młode często mają trudności z określeniem swoich predyspozycji zawodowych, wyborem miejsca pracy. Natomiast osoby starsze, które po wielu latach utraciły zatrudnienie, nie potrafią sporządzić dokumentów aplikacyjnych, nie wiedzą w jaki sposób obecnie poszukuje się zatrudnienia. Inną pomoc otrzyma np. osoba która planuje działalność gospodarczą, jeszcze inną osoba, która po wielu latach chce powrócić na rynek pracy. Dzięki indywidualnemu podejściu do klientów, doradcy mogą im pomóc adekwatnie do ich problemów.

W powiatowych urzędach pracy poradnictwo zawodowe świadczone jest również dla pracodawców. Doradcy udzielają pomocy w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy oraz we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych. Pomoc dla pracodawcy jest realizowana na wniosek pracodawcy.

Poradnictwo zawodowe w powiatowych urzędach pracy realizowane jest jako:

W 2020 r. kierunkiem działań **doradców zawodowych PUP Wadowice** była jak dotychczas aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez poradnictwo indywidualne oraz poradnictwo grupowe. W sytuacji wprowadzenia stanu epidemii z powodu COVID-19 w połowie marca wstrzymana została bezpośrednia obsługa klientów. W czerwcu 2020 r. Urząd wznowił przyjmowanie klientów, jednak w ograniczonym zakresie z przewagą kontaktów telefonicznych oraz mailowych. W związku z powyższym usługa poradnictwa została ograniczona. Ponadto doradcy zawodowi – jak większość załogi PUP – wykonywali dodatkowo zadania wynikające z realizacji Tarczy Antykryzysowej. Pomimo zaistniałych trudności, wykorzystując nowoczesne techniki komunikacji, doradcy zawodowi świadczyli usługi, dla osób potrzebujących wsparcia, zdalnie. Dla doradców, jak i dla klientów, była to nowa forma współpracy, ponieważ do tej pory spotkania miały charakter osobisty. Kontakt za pomocą telefonu, maila, komunikatorów internetowych zapewne ma swoje zalety, jak i wady. Jednak można zaobserwować, że kontakty zdalne będą co raz bardziej powszechne, zwłaszcza dopóki będzie trwała epidemia COVID-19.

Do korzyści płynących dla klientów zdalnego poradnictwa można zaliczyć:

- zlikwidowanie bariery czasu i miejsca - klient może przesłać swoje zapytanie praktycznie z każdego miejsca o dowolne porze,
- oszczędność pieniędzy i czasu klienta,
- klient ma wystarczająco dużo czasu aby zastanowić się nad swoimi potrzebami i odpowiednio sformułować prośbę lub pytanie,

- klient otrzymuje informację w formie pisemnej i dzięki temu może do niej wrócić lub ponownie z niej skorzystać,
- ewentualna częściowa anonimowość może podziałać na klienta jak zachęta.

Dla doradcy zdalne poradnictwo wiąże się z następującymi korzyściami:

- elastyczny czas pracy – doradca nie musi natychmiast udzielać odpowiedzi na pytanie, ma czas na przeformułowanie i przemyślenie pytania klienta, jak i na znalezienie odpowiednich informacji,
- każde zapytanie może być przeanalizowane przez kilku specjalistów,
- możliwe jest przygotowanie odpowiedzi na najbardziej typowe pytania, stworzenie zbiorów informacji, na które jest największe zapotrzebowanie wśród interesantów,
- kontakt zdalny może również służyć jako wstęp do bezpośredniego kontaktu z doradcą.

Zdalne poradnictwo ma jednak też pewne ograniczenia, takie jak:

- kontakt za pośrednictwem urządzeń technicznych – brak bezpośredniej interakcji,
- ograniczona możliwość uzyskania informacji zwrotnej - obserwacji osoby radzącej się (komunikacja niewerbalna, zachowanie),
- anonimowość – narażenie na brak dokładnego poznania klienta, możliwość stworzenia fikcyjnej osobowości,
- brak dostępu do nowoczesnych form kontaktu – telefon, Internet.

W ramach **poradnictwa indywidualnego** doradca zawodowy pracując z klientem, analizuje w procesie doradczym jego możliwości psychofizyczne, kwalifikacje zawodowe, sytuację życiową, uwzględnia przy tym potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego. Wiedza ta jest niezbędna, aby opracować optymalny planer rozwoju zawodowego. Ponadto aktywizują zawodowo, pomagają formułować dokumenty aplikacyjne, przygotowują do rozmów kwalifikacyjnych, wskazują również alternatywne formy funkcjonowania na rynku pracy np. założenie własnej firmy.

W 2020 r. z indywidualnych rozmów doradczych skorzystało 103 osoby. W trakcie procesu doradczego doradca może zaproponować badania testowe, określające preferencje i zainteresowania zawodowe, wykorzystując licencjonowane narzędzie tj. Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych (KZZ). W swojej pracy doradca wykorzystuje również inne testy i ćwiczenia, które mają na celu ułatwić rozwiązanie problemu, z którym boryka się klient. W 2020 r. większość testów, ćwiczeń była wykonywana online, które klienci otrzymywali na maila lub był przesłany link do testu KZZ. Wyniki zadań były również przesyłane mailowo lub doradca miał wgląd do wyników testu KZZ na stronie internetowej do tego przeznaczonej. Interpretacja osiągniętych

wyników była dokonywana podczas rozmowy telefonicznej. **W 2020 r. doradcy PUP Wadowice przeprowadzili 57 testów KZZ.**

W ramach indywidualnego poradnictwa doradcy zawodowi kierowali również swoich klientów na **specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie** umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia. Wynikiem porady indywidualnej może być **wydanie opinii** przez doradcę zawodowego o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia. W omawianym okresie sporządzono **51 opinii** głównie dotyczących określenia predyspozycji zawodowych klienta do odbycia szkolenia oraz do prowadzenia własnej firmy (złożenie wniosku o przyznanie jednorazowych środków na uruchomienie działalności gospodarczej).

Doradcy zawodowi prowadzą również zajęcia grupowe. **Poradnictwo grupowe** to skuteczny sposób pracy z ludźmi, którzy pracując w grupie i będąc jej członkiem, w atmosferze akceptacji i otwartości, mają możliwość zbadania i zdefiniowania własnego problemu zawodowego, dokonania adekwatnej oceny siebie oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji dotyczących planowania kariery zawodowej.

W ramach **poradnictwa grupowego** doradcy zawodowi przeprowadzają zajęcia warsztatowe z zakresu poznania samego siebie, podejmowania decyzji zawodowych i planowania rozwoju zawodowego oraz z kształtowania umiejętności pozazawodowych, autoprezentacji, technik poszukiwania pracy.

Informacje o terminie, miejscu realizacji i tematyce porad grupowych są podawane do publicznej wiadomości w siedzibie PUP oraz na stronie internetowej Urzędu. Zapisy na porady grupowe prowadzą pracownicy urzędu pracy. W I kwartale 2020 r. przeprowadzono **4 porady grupowe**, w których wzięły udział **52 osoby**. W porównaniu z poprzednim rokiem jest to znacznie mniej, ale wynika to ograniczeń jakie spowodowała epidemia COVID – 19.

Doradcy zawodowi świadczą również usługi w zakresie udostępniania szeroko rozumianej **informacji zawodowej**, która wspomaga proces podejmowania decyzji zawodowej, a także umożliwia klientom dokładniejszą orientację w świecie pracy. Informacja jest kluczem do szeroko rozumianego sukcesu. W usłudze poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej świadczonej przez PUP Wadowice występuje zarówno informacja jak i proces informowania. Różnorodne informacje przekazywane są przez doradców zawodowych – klientom podczas rozmowy doradczej, porad grupowych lub w trakcie indywidualnych albo grupowych spotkań informacyjnych organizowanymi zgodnie ze standardami świadczenia tej usługi.

Doradca zawodowy udziela informacji między innymi o:

- **zawodach** - na podstawie dostępnych zbiorów informacji zawodowych,
- **rynku pracy** - lokalnym i krajowym. Doradca zawodowy udziela informacji na temat ofert pracy najczęściej zgłaszanych w PUP, zawodów przyszłościowych, cech charakterystycznych bezrobocia na rynku lokalnym jak i w Polsce,
- **możliwościach szkolenia i kształcenia** - informacje na temat kursów organizowanych przez PUP i prowadzonej na nie rekrutacji oraz na temat jednostek szkolących.

W 2020 r. doradcy przeprowadzili **8 informacyjnych spotkań grupowych**, w których wzięło udział **71 osób**. Na spotkaniach doradcy zawodowi przekazywali osobom zarejestrowanym m.in. ofertę urzędu skierowaną do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Przedstawiane były usługi urzędu m.in. poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, możliwość szkoleń oraz podwyższania kwalifikacji a także działania skierowane do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z uwagi na sytuację epidemiczną informacyjne spotkania grupowe zostały zawieszono i zastąpiono indywidualną informacją zawodową realizowaną w formie zdalnej.

W 2020 r. w PUP Wadowice udzielono **827 indywidualnych informacji zawodowych**, które głównie dotyczyły możliwości uzyskania wsparcia Urzędu w związku z trudnościami w znalezieniu pracy wynikającymi z trudnej sytuacji na rynku pracy spowodowanej epidemią.

4. Pozostałe wydarzenia bezinwestycyjne.

4.1. Zajęcia dla uczniów klasy VIII Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witanowicach.

W dniu 13.01.2020 r. PUP w Wadowicach zorganizował spotkanie dla uczniów klas VIII Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Witanowicach, w którym uczestniczyło 11 uczniów.

Tematyka zajęć prowadzonych przez doradcę zawodowego dotyczyła głównie takich zagadnień jak:

- zadania urzędu pracy,
- drogi i możliwości poszukiwania pracy,
- dokumenty aplikacyjne.

4.2. Tydzień z Małopolskimi Urzędami Pracy.

Tydzień z Małopolskimi Urzędami Pracy obchodziliśmy w dniach: od 27.01.2020 r. do 31.01.2020 r. pod hasłem „**Młodość i doświadczenie – współpraca międzypokoleniowa**”.

Główne wydarzenia poprzedziła IX Małopolska Konferencja Publicznych Służb Zatrudnienia, która odbyła się 24.01.2020 r. w Kärcher Hali Cracovia, Centrum Sportu Niepełnosprawnych w Krakowie. Wydarzenie zgromadziło pracowników urzędów pracy z Małopolski, przedsiębiorców, instytucje rynku pracy i edukacji oraz samorządowców. W konferencji brali udział także przedstawiciele władz Piotr Ćwik - Wojewoda Małopolski oraz Tomasz Urynowicz – Wicemarszałek Województwa.

*„Spotkać się to
początek, zgodzić się
to postęp, pracować
razem to sukces”*

Henry Ford

Inspiracją do wydarzenia było całościowe spojrzenie na obszar edukacji oraz zatrudnienia z:

- perspektywy socjologicznej,
- perspektywy pracodawcy i biznesu,
- perspektywy pracownika,
- perspektywy regionu.

Zgromadzeni mogli zobaczyć również sześć przygotowanych filmów poświęconych poszczególnym wątkom. Dyskusję prowadził red. Zbigniew Bartuś z „Dziennika Polskiego”, a jego rozmówcami przy stoliku ekspertów były:

- ✚ Alina Paluchowska, Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie,
- ✚ Barbara Matyaszek-Szarek, Prezes Zarządu Heuresis sp. z o.o.,
- ✚ Anna Popielska-Borys, Dyrektorka Zarządzająca Wyższej Szkoły Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera.

Zaproszeni goście, podczas rozmów zwracali uwagę na konieczność inwestycji w pracownika, jego rozwój, szkolenie, a w szczególności na motywację. Brana pod uwagę była również zmiana organizacji pracy w firmach i tworzenie mieszanych zespołów, szczególnie w branżach zdominowanych przez postęp technologiczny. Ekspertki wspomnieli o elementach, które łączą pokolenia i pozwalają uzupełniać im się wzajemnie. Jest to mentoring, działalność społeczna oraz gotowość na zmiany niezależnie od wieku.

Podczas Konferencji dokonano uroczystego wręczenia nadanych przez Prezydenta RP Medali za Długoletnią Służbę. Osobą wyróżnioną z Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach była Pani Dyrektorka Małgorzata Chowaniec, która z rąk Wojewody Małopolskiego – Piotra Ćwika otrzymała złoty medal.

Ponadto w trakcie konferencji nagrodzono laureatów **Małopolskiej Nagrody Rynku Pracy** w kategoriach: Małopolski Pracodawca Roku – Wspierający Rozwój Pracowników (zwycięzcą został Dom Pomocy Społecznej im. Ojca Pio z Mogilna) oraz Małopolski Pracodawca Roku - Przyjazny Rodzinie (zwycięzcą została Elektrotermia Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie). Nagrodę Specjalną otrzymał Ryszard Florek prezes zarządu firmy FAKRO.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach pierwszy dzień Tygodnia z Małopolskimi Urzędami Pracy przeznaczony był zarówno dla osób poszukujących pracy jak i pracodawców. Podczas spotkania grupowego „*ABC bezrobotnego i poszukującego pracy*” zainteresowane osoby mogły dowiedzieć się o formach wsparcia jakie oferuje tutejszy Urząd oraz o planach na 2020 rok. Natomiast specjaliści ds. rozwoju zawodowego udzielali informacji pracodawcom, którzy są zainteresowani rozwojem kompetencji swoich i pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Kolejne (28.01. i 29.01.2020 r.) dni były przeznaczone głównie dla osób, które rozważają możliwość uruchomienia własnej działalności gospodarczej. Spotkanie grupowe „*Zakładam własną firmę*” cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem wśród naszych klientów. W trakcie warsztatów uczestnicy dowiedzieli się m.in. w jaki sposób zakłada się firmę krok po kroku, poznali wady i zalety każdej z form opodatkowania, sposoby rozliczenia z ZUS, US. Grupa chętnie brała udział w zajęciach, zadawali pytania, wypełniali również dokumenty związane z prowadzeniem własnej firmy. Pozytywne opinie na temat przeprowadzonego spotkania to najlepsza rekomendacja do udziału w kolejnych tego typu warsztatach, które w przyszłości będziemy organizowali. Pracownicy tut. Urzędu udzielali również szczegółowych informacji na temat zasad przyznawania środków z Funduszu Pracy na uruchomienie własnej działalności gospodarczej. Został omówiony również wiosek, który należy złożyć chcąc ubiegać się o wsparcie finansowe na otwarcie firmy.

W dniu 30.01.2020 r. w Filii Urzędu w Andrychowie odbyło się spotkanie „*ABC bezrobotnego i poszukującego pracy*”. Osoby, które miały pytania z zakresu prawa pracy mogły uzyskać fachowe porady od prawnika, który dyżurował w siedzibie Urzędu w Wadowicach. Kwestie związane z prawem pracy często nurtują naszych klientów, dlatego każda osoba zarejestrowana mogła uzyskać pomoc w rozwiązaniu tychże problemów.

W ostatnim dniu wydarzeń, na naszej stronie internetowej ukazał się artykuł „**Sila potencjału pokoleń - szansą rozwoju przez całe życie**”. W artykule próbowaliśmy ukazać jak ważna jest współpraca ludzi młodych i starszych na rynku pracy, jak wiele mogą nauczyć się od siebie nawzajem. W tym również dniu doradcy zawodowi przeprowadzali indywidualne rozmowy z osobami zainteresowanymi zbadaniem swoich predyspozycji zawodowych, omówienie planów zawodowych, czy też zaplanowaniem ścieżki rozwoju zawodowego.

„Młodość i doświadczenie – współpraca międzypokoleniowa” to hasło, którym powinniśmy się kierować nie tylko na rynku pracy, ale również w życiu prywatnym.

Nie przekreślajmy kogoś tylko dlatego, że nie ma doświadczenia zawodowego, czy też według nas nie będzie efektywnym pracownikiem z powodu wieku. Młodzi niech korzystają z doświadczenia swoich starszych kolegów, a oni zaś niech się uczą od młodszych współpracowników odważniejszego podejścia do nowinek technicznych czy też nowych sposobów komunikowania się.

Jak powiedział Franklin Delano Roosevelt „Ludzie pracujący razem jako jedna grupa potrafią dokonać rzeczy, których osiągnięcie nie śniło się nikomu z osobna.”, dajmy sobie tylko szansę, żeby się o tym przekonać.

4.3. Warsztaty dla uczniów klas maturalnych w Zespole Szkół i Placówek Oświatowych im. Mikołaja Kopernika w Kalwarii Zebrzydowskiej.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zorganizował warsztaty dla uczniów klas maturalnych w ZSiPO im. Mikołaja Kopernika w Kalwarii Zebrzydowskiej prowadzone przez doradcę zawodowego.

Głównym tematem warsztatów było planowanie rozwoju zawodowego oraz możliwości uzyskania wsparcia z Urzędu Pracy. Poruszone zostały tematy potencjału zawodowego, umiejętności i zainteresowań zawodowych oraz aktualnych trendów w edukacji.

Spotkanie odbyło się 25.02.2020 r. uczestniczyło w nim 90 uczniów IV klas.

4.4. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości.

13. edycja **Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości**, czyli największego na świecie „święta przedsiębiorczości” w roku 2020 odbyła się w dniach 16 – 22 listopada.

Celem tej ogólnoświatowej inicjatywy jest promowanie idei „bycia przedsiębiorczym” wśród młodych ludzi. Historia organizacji wydarzenia sięga 2008 roku. Jego pomysłodawcami byli premier Wielkiej Brytanii Gordon Brown i brytyjska rządowo – biznesowa organizacja Make Your Mark oraz prezes amerykańskiej Fundacji Kauffmana – Carl Schramm. Co roku, przez jeden tydzień listopada – rzesze uczestników przedsięwzięcia na całym świecie uczestniczą w szkoleniach, warsztatach,

konferencjach, spotykają się z przedsiębiorcami, przedstawicielami instytucji wspierających biznes, gotowych do dzielenia się wiedzą i zdobytym doświadczeniem.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach po raz kolejny w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego włączył się w obchody Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.

Hasło ŚTP 2020 **Nowa Normalność** prowokowało Nas do zadania wielu istotnych pytań np.:

- Czym ma być nowa normalność i czy już w niej funkcjonujemy?
- Czy jesteśmy w stanie zmieniać rzeczywistość, nie zmieniając nic w sobie?
- Czy jeżeli chcemy coś zmienić, to najpierw musimy to zaakceptować?

Formuła wydarzeń ŚTP 2020 r. z powodu sytuacji związanej z pandemią COVID – 19 różniła się od dotychczasowych edycji, a oferta wydarzeń PUP Wadowice realizowana była w formie online. Osoby bezrobotne i poszukujące pracy, pracodawcy i przedsiębiorcy mogli skorzystać z konsultacji telefonicznych z doradcami klienta, doradcami zawodowymi oraz innymi pracownikami urzędu.

*Hasło przewodnie:
„NOWA
NORMALNOŚĆ”*

Teleporady prowadzone przez doradców zawodowych miały na celu zmotywowanie uczestników do zmian w swoim życiu, zarówno zawodowych jak i osobistych.

Tematy konsultacji telefonicznych z pracownikami PUP dotyczyły również możliwości uzyskania wsparcia na otwarcie i rozwój firmy, możliwości rozwoju zawodowego przez szkolenia finansowane w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz informacje dla pracodawców planujących zatrudnienie cudzoziemców.

Program ŚTP 2020 został rozpowszechniony na stronie internetowej PUP, Facebook oraz w siedzibach PUP Wadowice i Filii Andrychów.

W trakcie trwania ŚTP 2020 na stronie internetowej wadowice.praca.gov.pl oraz na [facebook.com](https://www.facebook.com) codziennie zamieszczane były filmy informacyjne oraz edukacyjne dotyczące omawianych zagadnień, a w ostatnim dniu ukazał się artykuł pt. **„Jak efektywnie wykorzystać czas pozostawania bez pracy”**. Z oferty przygotowanej przez PUP w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości 2020 skorzystało 896 osób.

5. Organizacja szkoleń.

Organizacja szkoleń jest jedną z podstawowych usług rynku pracy realizowanych przez urzędy pracy dla bezrobotnych i innych uprawnionych, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Rezultatem organizacji przez urząd pracy szkoleń powinien być istotny wpływ na poprawę sytuacji osób bezrobotnych lub zagrożonych bezrobociem (poszukujących pracy) poprzez podniesienie lub nabycie nowych kwalifikacji zawodowych czy wykształcenia, a w konsekwencji zwiększenia szans na zatrudnienie. Poza celem edukacyjnym udział w szkoleniach winien przyczynić się do wzrostu motywacji do podjęcia pracy i utrzymania jej a także zwiększyć poczucie skuteczności oraz własnej wartości jako kandydata na pracownika na rynku pracy. W odniesieniu do pracodawców, szkolenia sprzyjają zwiększeniu produktywności bezrobotnych, a także ich mobilności na rynku pracy. Mając na uwadze wydatkowanie środków publicznych na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu potwierdzeniem racjonalnego wydatkowania tych środków finansowych na szkolenia powinna być ich wysoka skuteczność i efektywność.

Najbardziej popularną formą szkoleń są **szkolenia indywidualne**, które dla osób niemających możliwości na podjęcie pracy niejednokrotnie w tej formie pomocy udzielanej przez urząd widzą realną szansę na powrót na rynek pracy oraz szansę rozwoju zawodowego. Niewątpliwie szkolenia są trafną formą pomocy dla osób bez kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego, ale także dla tych, którzy chcą uzupełnić posiadane już kwalifikacje lub zmienić je, aby podjąć zatrudnienie w nowym zawodzie lub też na nowo nabyć utracone kompetencje do wykonywania pracy w dotychczasowym zawodzie.

Pandemia COVID-19 w całości lub w części ograniczyła funkcjonowanie publicznych i niepublicznych jednostek systemu oświaty, w tym jednostek szkolących, co w efekcie miało wpływ na liczbę organizowanych przez urzędy pracy szkoleń. W związku z tym, w 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zrealizował szkolenia indywidualne w ramach projektu „*Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)*” RPO tylko dla **2 osób**.

Bezrobotni zostali skierowani na wnioskowane szkolenia p.n. „Operator wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia z wyłączeniem wózków z wyciągnikiem oraz wózków z osobą obsługującą podnoszoną wraz z załadunkiem”. Każdy z uczestników szkolenia ukończył je w wyniku pozytywnym i uzyskał stosowne kwalifikacje, co pozwala wysunąć hipotezę, iż kandydaci wykazali się dużą chęcią zdobywania wiedzy i nowych umiejętności oraz silną motywacją do ukończenia szkolenia.

Usługa szkolenia pomimo tego, że jest jedną z podstawowych usług rynku pracy nie cieszy się zainteresowaniem wśród osób zarejestrowanych w PUP Wadowice.

Wydatki na szkolenia przedstawiają się następująco:

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>
6.741,00	2.813,28	Ogółem, w tym:
	2.813,28	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” w ramach RPO WM

Wydatkowane środki stanowią 41,73% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

II. Instrumenty rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2020 roku dysponował środkami Funduszu Pracy w wysokości **77.587.402,- zł**, w tym na finansowanie:

I. Programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2020 roku dysponował środkami Funduszu Pracy w wysokości **9.494.362 zł**, z czego:

**Rekordowy limit
środków:
77.587.402 zł**

1) **1.361.007,- zł** – środki przyznane algorytmem – zadania ustawowe, z przeznaczeniem na:

- a) 1.118.307,- zł – zadania podstawowe,
- b) 47.700,- zł – Program Regionalny „Konserwator”,
- c) 195.000,- zł – Program Regionalny „Firma+1”.

2) **3.822.638,- zł** – środki przyznane na realizację projektów w ramach PO WER Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020,

3) **3.485.717,- zł** – środki przyznane na realizację projektów w ramach RPO Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020,

4) **825.000,- zł** – środki z rezerwy ministra przeznaczone na program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi,

II. Kształcenia ustawicznego pracodawcy i jego pracowników ze środków **Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 593.000,- zł**.

III. **Tarczy Antykryzysowej** tj. na realizację zadań określonych w art. 15zzb – 15zze, 15zze² oraz 15zze⁴ ustawy z dnia 2 marca 2020 r., o szczególnych rozwiązaniach związanych

z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – **67.500.040,- zł.**

Na walkę ze skutkami pandemii Covid-19 oraz wsparcie lokalnych pracodawców i przedsiębiorców przeznaczono również część środków algorytmu (380.000,- zł), środków przyznanych na realizację projektów w ramach PO WER 2014 – 2020 (2.069.510,- zł) oraz środków przyznanych na realizację projektów w ramach RPO WM 2014-2020 (2.084.077,- zł). Tak więc środki przeznaczone na realizację zadań w ramach Tarczy Antykryzysowej stanowiły największy udział w wydatkach ubiegłego. Łącznie, dysponowaliśmy środkami przeznaczonymi na ww. cel w wysokości 72.033.627,- zł.

Drugą co do wielkości pulę stanowiły środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przeznaczone na realizację projektów pozakonkursowych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 (RPO WM). Na finansowanie różnorodnych form aktywizacji zawodowej (bez wsparcia dla przedsiębiorców) w obu projektach pozyskano 3.154.768,- zł.

Dopiero trzecią co do wielkości kwotę stanowiły środki Funduszu Pracy przyznawane tzw. algorytmem w wysokości 1.361.007,- zł.

1. Zatrudnienie subsydiowane.

Zatrudnienie subsydiowane jest zatrudnieniem finansowanym ze środków Funduszu Pracy. Do najpopularniejszych form pracy subsydiowanej realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach należą: prace interwencyjne, roboty publiczne, samozatrudnienie w ramach prowadzonej przez bezrobotnych działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia nowych lub doposażenia istniejących stanowisk pracy, na których zatrudniani są bezrobotni.

Ponadto do prac subsydiowanych należy także bon na zasiedlenie dla osób podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania.

PUP aktywizując bezrobotnego skorzystał również w 2020 roku z poza zatrudnieniowych form wsparcia, do których należą: staże i szkolenia.

1.1. Prace interwencyjne.

Prace interwencyjne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą (a ściślej mówiąc z działającym w imieniu starosty dyrektorem powiatowego urzędu pracy) i ma na celu wsparcie bezrobotnych.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. utworzono **132 miejsca** zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, z czego:

- 21 miejsc w ramach środków przyznanych algorytmem,
- 30 miejsc w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- 52 miejsca w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, przy czym 6 osób rozpoczęło zatrudnienie w 2021 r.
- 5 miejsc w ramach Programu Regionalnego „Firma+1,
- 24 miejsca w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

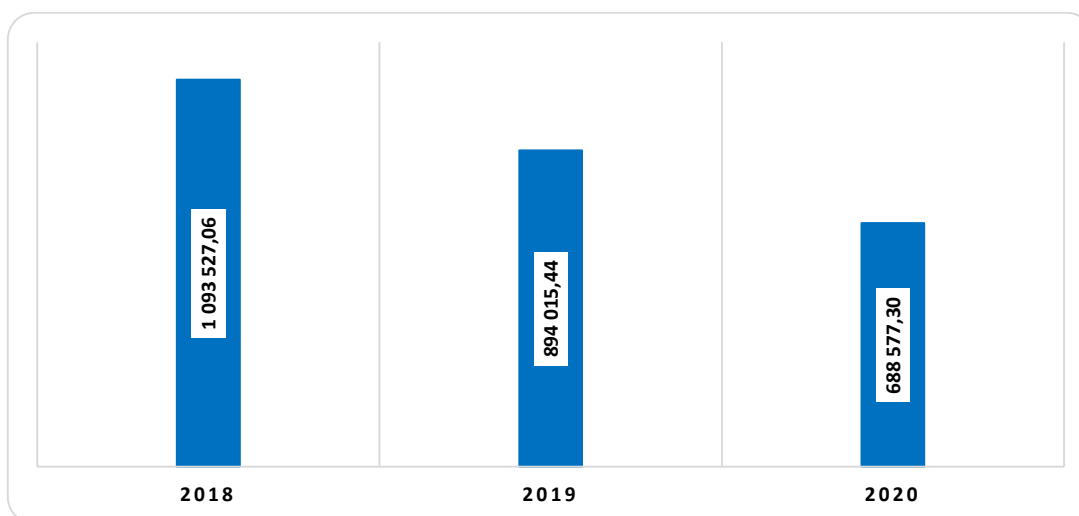
Dodatkowo 8 osób bezrobotnych zostało skierowanych do pracy na uzupełnienie stanowiska pracy. Łącznie do 31 grudnia 2020 r. zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych rozpoczęły 134 osoby bezrobotne (razem ze skierowanymi na uzupełnienie stanowisk).

Ponadto 8 osób bezrobotnych kontynuowało udział w pracach interwencyjnych rozpoczętych w 2019 r. w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020.

Wydatkowanie środków na refundację prac interwencyjnych przedstawia się następująco:

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
760.512,00	688.577,30	Ogółem, w tym:
	161.456,92	Algorytm
	39.144,71	Program Regionalny „Firma+1”
	56.658,71	Rezerwa Ministra
	234.570,58	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” w ramach PO WER
	30.757,63	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” w ramach RPO WM
	165.988,75	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” w ramach RPO WM

Wykres 37. Wydatki poniesione na refundację prac interwencyjnych w latach 2018 – 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Na refundację zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w 2020 roku wydatkowano łącznie **688.577,30 zł**. Ww. wydatki stanowiły 90,54% kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

1.2. Roboty publiczne.

Roboty publiczne – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy - gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W 2020 r. utworzono **25 miejsc** zatrudnienia w ramach robót publicznych, z czego:

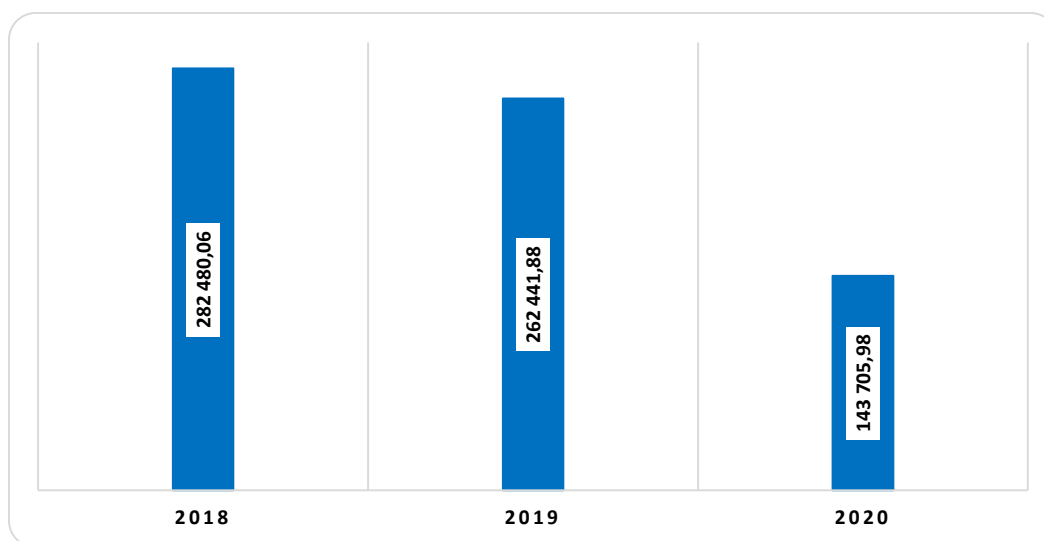
- 20 w ramach środków FP przyznanych algorytmem,
- 5 w ramach Programu Regionalnego „Konserwator”.

Do końca 2020 roku na utworzone stanowiska pracy skierowano 29 osób, w tym 4 osoby na uzupełnienie stanowiska pracy.

Na refundację kosztów zatrudnienia w ramach robót publicznych w 2020 roku wydatkowano **143.705,98 zł**, co stanowiło 99,58% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
145.780,00	143.705,98	Ogółem, w tym:
	113.722,80	Algorytm
	29.983,18	Program Regionalny „Konserwator”

Wykres 38. Wydatki poniesione na refundację robót publicznych w latach 2018 – 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

1.3. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Podmiot, który zamierza wyposażyć lub doposażyć stanowisko pracy dla bezrobotnego może ubiegać się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia tego stanowiska, składając wniosek do Powiatowego Urzędu Pracy właściwego ze względu na siedzibę tego podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez bezrobotnego.

Urząd może zrefundować koszty w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

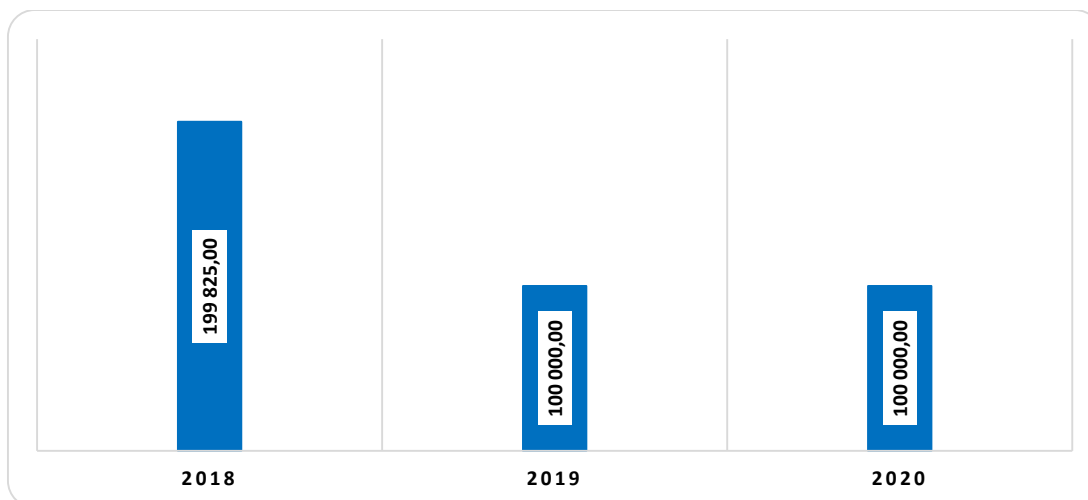
Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach do 31.12.2020 r. dokonał refundacji wyposażenia/doposażenia **5 stanowisk** pracy dla skierowanych osób bezrobotnych w ramach Programu Regionalnego „Firma+1”.

Wydatki poniesione na tworzenie nowych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy stanowią 100% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

Wydatkowanie:

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>
100.000,00	100.000,00	Ogółem, w tym:
	100.000,00	Program Regionalny „Firma+1”

Wykres 39. Wydatki poniesione na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy w latach 2018 - 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

1.4. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Osoba bezrobotna może uzyskać jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Przyznawanie ww. środków ma na celu wspieranie powstawania nowych miejsc pracy poprzez samozatrudnienie.

W przeciągu całego 2020 roku zawarto **142 umowy** na dofinansowanie działalności gospodarczej, w tym:

- 8 osobom ze środków FP przyznanych algorytmem,
- 18 osobom w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- 33 osobom w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- 51 osób otrzymało dotację w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020,
- 32 osoby otrzymały dotację w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi;

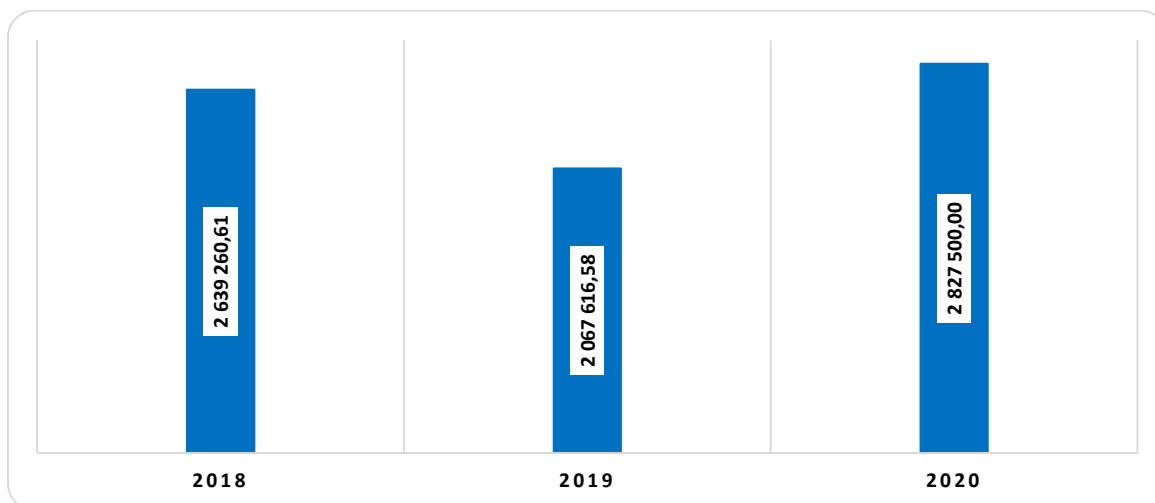
W minionym roku środki przeznaczone na dofinansowanie działalności gospodarczej pochodziły z dwóch źródeł: Algorytmu oraz EFS-u. Najwięcej nowych podmiotów gospodarczych powstało w oparciu o fundusze unijne.

Szczegółowe kwoty przedstawiono poniżej:

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
2.840.000,00	2.827.500,00	Ogółem, w tym:
	160.000,00	Algorytm
	360.000,00	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” w ramach PO WER
	650.000,00	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” w ramach PO WER
	1.020.000,00	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” w ramach RPO WM
	637.000,00	Rezerwa Ministra

W 2020 roku średnia wartość dofinansowania działalności gospodarczej wyniosła **19.992 zł**. W porównaniu do 2019 roku, kiedy przyznanych zostało 104 dotacje na kwotę 2.067.616,58 zł, nastąpił wzrost wydatkowanych środków o niemal 37% w odniesieniu do wydatkowanych kwot. Wydatkowane środki stanowią 99,56% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

Wykres 40. Wydatki poniesione na dofinansowanie działalności gospodarczej w latach 2018 - 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

1.5. Staże.

Staż – oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Pracodawca przyjmując bezrobotnego na staż otrzymuje świadczenie pracy według ustalonego programu nie ponosząc przy tym kosztów wynagrodzenia za świadczoną pracę. Urząd sprawuje nadzór nad odbywaniem stażu przez bezrobotnego i wypłaca mu stypendium w wysokości zgodnej z obowiązującymi stawkami i wskaźnikami.

Staże mogą być organizowane u pracodawców, jednoosobowych przedsiębiorców niezatrudniających pracowników oraz w organizacjach pozarządowych, w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych lub u pełnoletnich osób fizycznych, zamieszkujących i prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostających w ich posiadaniu gospodarstwach rolnych obejmujących obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzących dział specjalny produkcji rolnej.

Do odbycia stażu mogą być kierowane osoby bezrobotne, dla których ww. forma jest ujęta w Indywidualnym Planie Działania.

W 2020 roku umowy o zorganizowanie stażu kontraktowano przede wszystkim ze środków dodatkowo pozyskanych na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Spośród **167 osób**, które **rozpoczęły staż**:

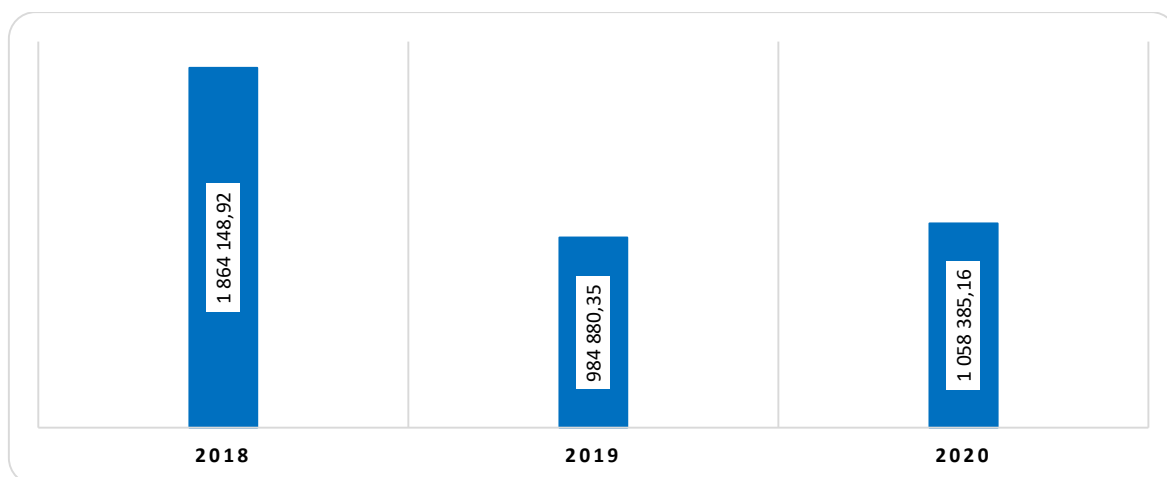
- 28 osób realizowało staż finansowany ze środków FP przyznanych algorytmem,
- 80 osób realizowało staż w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- 17 osób realizowało staż w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020,
- 6 osób realizowało staż w ramach Programu Regionalnego „Firma+1”,
- 2 osoby realizowały staż w ramach Programu Regionalnego „Konserwator”,
- 34 osoby realizowały staż w ramach środków Funduszu Pracy przyznanych z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Dodatkowo 37 osób kontynuowało staż w ramach umów zawartych w 2019 roku. Łącznie staż w 2020 roku odbywały **204 osoby**.

Do dnia 31.12.2020 r. na stypendia z tytułu odbywania stażu wydatkowano środki zgodnie z poniższym zestawieniem:

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
1.102.842,00	1.058.385,16	Ogółem, w tym:
	283.323,04	Algorytm
	16 746,77	Program Regionalny „Konservator”
	51.416,85	Program Regionalny „Firma +1”
	68.024,95	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” w ramach PO WER
	389.343,79	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” w ramach PO WER
	33.127,47	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” w ramach RPO WM
	100.446,70	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” w ramach RPO WM
	115.955,59	Rezerwa Ministra

Wykres 41. Wydatki poniesione na stypendia stażowe w latach 2018 - 2020

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wydatkowane środki stanowią 95,97% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach wydatkował środki Funduszu Pracy w wysokości 76.486.386,32 zł, co stanowiło 98,58% środków pozostających w dyspozycji Urzędu.

Szczegółowe wartości wykonania w stosunku do planu, z podziałem na poszczególne formy wsparcia z uwzględnieniem źródeł finansowania przedstawia *Załącznik Nr 3* do niniejszej analizy.

III. Programy realizowane w roku 2020.

1. Małopolski Program Regionalny „Firma +1”.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie zawarł w dniu 15 lutego 2019 r. porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Wadowicach oraz czternastoma Powiatowymi Urzędami Pracy z terenu województwa małopolskiego, na realizację *Małopolskiego Programu Regionalnego „Firma+1”*.

W ramach programu pomoc w zatrudnieniu pracownika otrzymali mikro i mali przedsiębiorcy oraz osoby samozatrudnione – tym samym stanowił on odpowiedź na potrzeby dwóch grup: z jednej strony wspierał osoby bezrobotne w procesie aktywizacji zawodowej, z drugiej był narzędziem, dzięki któremu małe lokalne firmy zdobyły często pierwszych dla nich pracowników.

Okres realizacji programu:
01.01.2019 – 31.12.2020

Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte wsparciem w 2020 r. w ramach programu wyniosła 16, z czego:

- 6 osób podjęło staż,
- 5 osób podjęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych,
- 5 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy.

Łącznie na realizację *Małopolskiego Programu Regionalnego „Firma+1”* wydatkowano w 2020 r. kwotę **190.561,56 zł**.

2. Małopolski Program Regionalny „Konserwator”.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie zawarł w dniu 15 lutego 2019 r. porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Wadowicach oraz czternastoma Powiatowymi Urzędami Pracy z terenu województwa małopolskiego, na realizację *Małopolskiego Programu Regionalnego „Konserwator”*.

W programie starano się połączyć prozatrudnieniowe cele i działania służące wsparciu osób pozbawionych zatrudnienia

Okres realizacji programu:
01.01.2019 – 31.12.2020

z celami związanymi z kadrowym wsparciem instytucji kultury i innych podmiotów realizujących zadania związane z ochroną substancji zabytkowej i dziedzictwa kulturowego na terenie Małopolski.

Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte wsparciem w ramach programu w 2020 roku wyniosła 8, z czego:

- 2 osoby podjęły staż,
- 6 osób podjęło pracę w ramach robót publicznych (*w tym jedna osoba w ramach uzupełnienia stanowiska pracy*).

Łącznie na realizację *Małopolskiego Programu Regionalnego „Konserwator”* wydatkowano w 2020 r. kwotę **46.729,95 zł**.

3. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

W 2020 roku tut. Urząd realizował program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy, w ramach którego zaktywizowano łącznie 90 osób bezrobotnych, z czego:

- 34 osoby podjęły staż,
- 24 osoby podjęły zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych,
- 32 osoby otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Łącznie na realizację *programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi* wydatkowano w 2020 r. kwotę **809.614,30 zł**.

IV. Efektywność aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Głównym celem Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach jest utrzymanie wysokiego poziomu skuteczności oraz efektywności prowadzonej polityki rynku pracy.

Co roku Ministerstwo właściwe ds. pracy przeprowadza analizę efektywności wykorzystania przez powiatowe urzędy pracy środków Funduszu Pracy na finansowanie podstawowych form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Efektywność zatrudnieniowa to udział procentowy liczby osób bezrobotnych, które w danym roku, w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej, zostały

wykazane jako zatrudnione (tj. w czasie trzech miesięcy były zatrudnione przez co najmniej 30 dni), do liczby osób, które w roku zakończyły udział w podstawowych formach aktywizacji.

Efektywność kosztowa czyli iloraz ogólnej kwoty wydatków przeznaczonych na finansowanie podstawowych form aktywizacji zawodowej do liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej zostały wykazane jako zatrudnione (przez co najmniej 30 dni w czasie trzech miesięcy, od dnia zakończenia udziału w określonej formie aktywizacji).

Ogłoszone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2020 roku wskaźniki efektywności dla województwa małopolskiego przedstawiają się następująco:

Tabela 15 Wskaźniki efektywności podstawowych form aktywizacji

Jednostka	Efektywność zatrudnieniowa w %	Efektywność kosztowa w zł
POLSKA	85,52	10 154,91
MAŁOPOLSKA	85,24	10 711,34
POWIATY:		
bocheński	86,44	9 719,91
brzeski	88,05	10 483,93
chrzanowski	86,11	8 752,47
dąbrowski	86,87	9 308,50
gorlicki	84,93	12 090,08
krakowski	73,72	14 218,51
limanowski	91,07	7 745,22
miechowski	83,68	10 083,33
myślenicki	91,47	8 463,83
nowosądecki	93,30	7 606,61
nowotarski	85,47	14 306,26
olkuski	86,71	9 881,94
oświęcimski	89,04	10 860,23
proszowicki	89,09	8 253,69
suski	84,79	9 277,84
tarnowski	85,15	10 677,17
tatrzański	79,75	13 848,30
wadowicki	95,79	9 127,20
wielicki	79,19	12 467,24
m. Kraków	66,69	15 700,73
m. Nowy Sącz	82,68	12 065,23

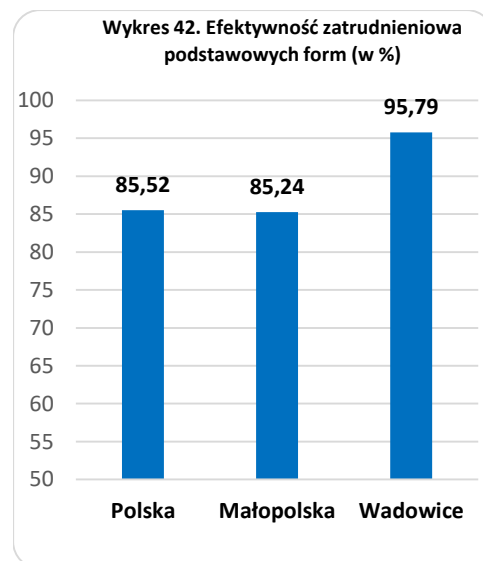
Źródło: Pismo DF-I.4020.39.2.2020.MP

Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskana przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach wyniosła **95,79%** i była o **0,96 punktu procentowego** wyższa, niż w roku poprzednim. Jednocześnie efektywność ta była wyższa niż efektywność zatrudnieniowa na poziomie krajowym i wojewódzkim. (średnia wartość wskaźnika w Polsce to 85,52%).

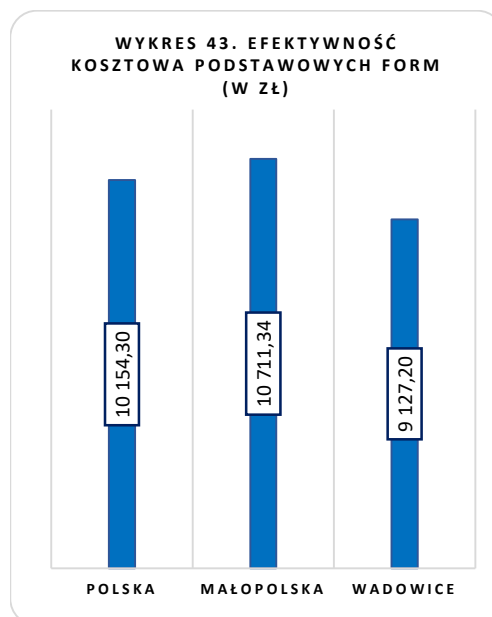
Wskaźnik osiągnięty przez tut. Urząd był najlepszym wynikiem osiągniętym w województwie małopolskim.

Jeśli chodzi o efektywność kosztową, to wyniosła ona 9.127,20 zł i była to wartość niższa zarówno od średniej krajowej (10.154,30 zł) jak i średniej w województwie małopolskim (10.711,34 zł). Wartość wskaźnika efektywności kosztowej była związana w głównej mierze z udzielaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Forma ta pomimo, że jest kosztowna, to jednak gwarantująca 100% zatrudnienia i ciesząca się dużym zainteresowaniem w powiecie wadowickim, gdzie dominuje mała przedsiębiorczość i usługi.

Efektywność działań Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach roku została nagrodzona przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznaniem statuetki i „Wyróżnieniem dla Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach za uzyskanie w 2019 roku wysokiej skuteczności działań aktywizacyjnych podejmowanych wobec osób bezrobotnych w województwie małopolskim”. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach znalazł się wśród 16 najlepiej ocenionych tego rodzaju urzędów w Polsce.

Źródło: Opracowanie własne

Źródło: Opracowanie własne

V. Projekty pozakonkursowe współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2020 roku kontynuowaliśmy realizację dwóch projektów pozakonkursowych – finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego (RPO WM) oraz podpisaliśmy nowe umowy na realizację kolejnych edycji ww. projektów.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 powstał w odpowiedzi na potrzeby reform i zmian systemowych w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji i dobrego rządzenia. Celem PO WER jest wzmocnienie wybranych polityk publicznych realizujących cele strategii EUROPA 2020. Kształt Programu i jego zakres wynika z doświadczeń z realizacji programów operacyjnych w poprzednich perspektywach finansowych: 2004-2006 oraz 2007-2013 i stanowi kontynuację logiki przyjętej w realizacji przedsięwzięć z Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz ze środków specjalnej linii budżetowej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Youth Employment Initiative – YEI).

Celem projektów realizowanych w ramach PO WER 2014-2020 jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie wadowickim.

Z kolei drugi z projektów realizowanych przez PUP w Wadowicach ma charakter regionalny. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM) ma na celu podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności regionu, zrównoważony rozwój terytorialny oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Program, przewiduje do realizacji 13 osi priorytetowych, w tym Oś 8. RYNEK PRACY dedykowaną projektom z obszaru zatrudnienia i szeroko rozumianego wsparcia zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

W związku z pandemią wywołaną przez COVID-19 i działaniami podejmowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego wspierającymi walkę z jej skutkami, w realizowanych projektach współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego możliwe było również finansowanie tzw. Tarczy Antykryzysowej. Częściowe zawieszenie (do 31 grudnia 2021 roku) *Wytycznych w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020* umożliwiło realizację przez powiatowe urzędy pracy wsparcia przedsiębiorców

instrumentami wprowadzonymi ustawą z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

1. Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER).

Projekty „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim” – edycja IV i V realizują cel szczegółowy Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, tj. zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET).

Osoba z kategorii NEET zgodnie z definicją przyjętą dla PO WER to osoba w wieku 15-29 lat, która spełnia łącznie 3 warunki:

- 1) nie pracuje,
- 2) nie kształci się (*tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym*),
- 3) nie szkoli się (*tj. nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy*). W procesie oceny czy dana osoba się nie szkoli, a co za tym idzie kwalifikuje się do kategorii NEET, należy zweryfikować czy brała ona udział w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni.

Projekty skierowane są przede wszystkim do osób długotrwale bezrobotnych oraz do osób o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem co najwyżej średnim). Uczestnikami projektu mogły być również osoby z niepełnosprawnościami.

1.1. Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)”.

W dniu 30.06.2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zakończył realizację IV edycji projektu „Aktywizacja osób w młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)”.

W 2020 r. w ramach ww. projektu kontynuowano umowy stażowe dla 19 osób bezrobotnych oraz przyznano 18 osobom bezrobotnym środki na podjęcie działalności gospodarczej.

**Okres realizacji projektu:
01.01.2019 – 30.06.2020**

Łącznie w ramach projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” wydatkowano w 2020 r. kwotę **428.024,95 zł**, co stanowiło 99,54 % ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację projektu w 2020 r.

Plan	Wydatki	Źródło finansowania	Zadanie
430.018,00	428.024,95		
	68.024,95	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)”	Stypendium stażowe+ ZUS
	360.000,00		Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej

1.2. Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)”.

Począwszy od stycznia 2020 roku tut. Urząd realizował piątą edycję pozakonkursowego projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim”

W 2020 roku zrekrutowano do projektu **150 osób** bezrobotnych.

W tej grupie 87 osób stanowiły kobiety. Wśród osób bezrobotnych było również:

**Okres realizacji projektu:
01.01.2020 – 30.06.2021**

- 76 osób długotrwale bezrobotnych,
- 3 osoby z niepełnosprawnościami.

Wszystkie osoby biorące udział w projekcie korzystały z usług pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego, a następnie były objęte jedną z form aktywizacji tj.: staże, zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych oraz jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W wyniku realizacji projektu w 2020 roku w aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu rozpoczęło udział łącznie **150 osób bezrobotnych**, w tym:

- **80 osób** rozpoczęło odbywanie stażu, dodatkowo 4 osoby rozpoczęły w 2021 r.,
- **33 osoby** rozpoczęły zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych,
- **33 osoby** otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Udział w projekcie w 2020 roku zakończyło 112 osób, natomiast 8 osób przerwało uczestnictwo w aktywnej formie wsparcia. 26 osób kontynuuje w 2021 r. udział w projekcie, w tym 25 osób w ramach staży, 1 osoba w ramach udzielonych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (zakończenie udziału nastąpi po rozliczeniu środków w 2021 r.).

Dodatkowo, w ramach projektu realizowano wsparcie przewidziane w ramach Tarczy Antykryzysowej tj. wypłacano dofinansowanie:

- części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców będących osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników dla 77 podmiotów gospodarczych na łączną kwotę **411.060,00 zł**,
- części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenie społeczne dla 192 mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na łączną kwotę **1.603.145,88 zł**,
- części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenie społeczne dla 2 organizacji pozarządowej na łączną kwotę **14.408,26 zł**.

Łącznie w 2020 r. na realizowane w ramach projektu zadania wydatkowano środki w wysokości **3.303.028,51 zł**, co stanowiło 97,36% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację projektu w 2020 r.

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>	<i>Zadanie</i>
3.392.620,00	3.303.028,51		
	389.343,79		Stypendium stażowe+ ZUS
	650.500,00	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)”	Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej
	234.570,58		Prace interwencyjne
	2.028.614,14		Tarcza Antykryzysowa

1.3. Efektywność projektów PO WER.

Kryterium warunkującym otrzymanie środków EFS na realizację działań projektowych było zapewnienie określonego **poziomu efektywności zatrudnieniowej**. Odpowiedni poziom tego wskaźnika należało przyjąć dla osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach oraz dla osób niekwalifikujących się do żadnej ze wskazanych wcześniej grup.

Tabela 16. Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej w projektach PO WER

wyszczególnienie	Wartość docelowa (w %)	Wartość osiągnięta w projekcie (w %)
<i>„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” Okres realizacji: 01.01.2019– 30.06.2020</i>		
Długotrwale bezrobotni	42%	93,41%
Niepełnosprawni		
Osoby o niskich kwalifikacjach		
Dla pozostałych uczestników projektu niekwalifikujących się do żadnej z powyższych grup docelowych	57%	94,74%
<i>„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” Okres realizacji: 01.01.2020– 30.06.2021</i>		
Długotrwale bezrobotni	44%	97,10%
Niepełnosprawni		
Osoby o niskich kwalifikacjach		
Dla pozostałych uczestników projektu niekwalifikujących się do żadnej z powyższych grup docelowych	59,50%	100%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Projekt zrealizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach cechuje wysoka efektywność zatrudnieniowa. Wskaźniki osiągnięte dla poszczególnych grup bezrobotnych znacznie przewyższają wymagany poziom.

Ze wsparcia oferowanego w obu projektach „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim” finansowanych z EFS na przestrzeni minionego roku skorzystało:

Edycja IV	37 osób, w tym:	37 bezrobotnych,	0 pracujących
Edycja V	769 osób, w tym:	150 bezrobotnych,	619 pracujących
Ogółem	806 osób, w tym:	187 bezrobotnych,	619 pracujących

2. Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 (RPO WM).

Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i powyżej należących do grup defaworyzowanych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim to główne założenia projektów (V i VI edycja) pozakonkursowego pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim” realizowanego w ramach Osi priorytetowej 8. Rynek Pracy, Działania 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020.

Uczestnikami projektu są wyłącznie osoby powyżej 30 roku życia pozostające bez pracy zarejestrowane Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach jako bezrobotne, w tym zwłaszcza osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy tj.:

- kobiety,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby po 50 roku życia,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby o niskich kwalifikacjach.

2.1. Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)”.

W dniu 30.04.2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zakończył realizację piątej edycji projektu pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim”.

W 2020 r. w ramach ww. projektu 8 osób kontynuowało staż, a kolejne 8 osób prace interwencyjne.

Okres realizacji projektu:
01.01.2019 – 30.04.2020

Łącznie w ramach projektu pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” wydatkowano w 2020 r. kwotę **63.885,10 zł**, co stanowiło 86,85% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację projektu w 2020 r.

Plan	Wydatki	Źródło finansowania	Zadanie
73.560,00	63.885,10	<i>„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)”</i>	Stypendium stażowe+ ZUS
	33.127,47		
	30.757,63		Prace interwencyjne

2.2. Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)”.

Począwszy od stycznia 2020 roku tut. Urząd realizował szóstą edycję pozakonkursowego projektu pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)”.

W 2020 r. zrekrutowano do projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” **124 osoby bezrobotne.**

Wśród tych osób było:

- 29 osób w wieku powyżej 50 roku życia,
- 58 osób długotrwale bezrobotnych,
- 10 osób z niepełnosprawnościami,
- 108 osób o niskich kwalifikacjach.

**Okres realizacji projektu:
01.01.2020 – 30.06.2021**

Przewidziane dla beneficjentów formy wsparcia były uzależnione od predyspozycji kandydata i wytycznych jego Indywidualnego Planu Działania, opracowanego przy współudziale doradcy klienta. Zaplanowano m.in.: pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe oraz jedną formą finansowaną w ramach projektu, tzn.: staż, szkolenie, prace interwencyjne lub dotacje na założenie działalności gospodarczej.

W wyniku realizacji projektu wszystkie osoby biorące udział w projekcie korzystały w pierwszej kolejności z usług pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego, następnie miały możliwość skorzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

W ramach poradnictwa zawodowego uczestnikom projektu udzielono informacji lub porady zawodowej przed rozpoczęciem innej płatnej formy, natomiast w ramach pośrednictwa pracy uczestników informowano o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy lub wydawano skierowania na płatne formy wsparcia w ramach projektu.

Największa grupa uczestników skorzystała z utworzonych **52 miejsc pracy interwencyjnej** (dodatkowo 2 osoby zostały zatrudnione w ramach uzupełnienia stanowisk pracy) **51 osób** otrzymało bezzwrotne **wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej**, **17 osób**

skierowano **do odbycia stażu** u pracodawcy, a **2 osoby** uzyskały kwalifikacje zawodowe w wyniku uczestnictwa w **szkoleniach**. Łącznie z aktywnych form skorzystały **124 osoby**.

W 2020 roku udział w projekcie zakończyło 87 osób, a jedynie 2 przerwały uczestnictwo. Pozostałych 35 uczestników kontynuuje udział w 2021 roku, z tego 4 osoby uczestniczą w stażach, 30 osób kontynuuje zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, 1 osoba w ramach udzielonych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (zakończenie udziału nastąpi po rozliczeniu środków w 2021 r.).

Dodatkowo w ramach projektu realizowano wsparcie przewidziane w ramach Tarczy Antykryzysowej tj. wypłacano dofinansowanie:

- części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców będących osobą fizyczną w wysokości **667.160,00 zł**,
- części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenie społeczne dla 39 mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na łączną kwotę **1.370.707,95 zł**,
- części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenie społeczne dla 3 organizacji pozarządowej na łączną kwotę **41.888,45 zł**.

Łącznie w 2020 r., na realizowane w ramach projektu zadania wydatkowano środki w wysokości **3.369.005,13 zł**, co stanowiło 98,74 % ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację projektu w 2020 r.

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>	<i>Zadanie</i>
3.412.157,00	3.369.005,13		
	100.446,70		Stypendium stażowe+ ZUS
	15.988,75	<i>„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)”</i>	Prace interwencyjne
	1.020.000,00		Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej
	2.813,28		Szkolenia
	2.079.756,40		Tarcza Antykryzysowa

2.3. Efektywność projektów RPO WM.

Podobnie jak w przypadku projektów realizowanych w ramach PO WER-a, również tutaj regulamin naboru projektów narzuca konieczność osiągnięcia odpowiedniego poziomu efektywności zatrudnieniowej.

Tabela 17. Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej w projektach RPO WM

wyszczególnienie	Wartość docelowa (w %)	Wartość osiągnięta w projekcie (w %)
„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” .Okres realizacji: 01.01.2019 – 30.04.2020		
Długotrwale bezrobotni, osoby powyżej 50 roku życia, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby z niepełnosprawnościami, kobiety	45,00%	91,04%
„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” .Okres realizacji: 01.01.2020 – 30.06.2021		
Długotrwale bezrobotni, osoby powyżej 50 roku życia, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby z niepełnosprawnościami, kobiety	44,30%	93,93%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Odpowiednio dobrane wsparcie przełożyło się na wysoki poziom osiągniętych wskaźników efektywności zatrudnieniowej. Dane dotyczące VI edycji projektu nie są jeszcze ostateczne, ale już widać, że wskaźniki określone dla ww. grup osób bezrobotnych zostaną osiągnięte.

Ze wsparcia oferowanego w obu projektach „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim” finansowanych z EFS na przestrzeni minionego roku skorzystało:

Edycja V	16 osób, w tym:	16 bezrobotnych,	0 pracujących
Edycja VI	527 osób, w tym:	108 bezrobotnych,	419 pracujących
Ogółem	543 osoby, w tym:	124 bezrobotnych,	419 pracujących

VI. Realizacja zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. O środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego może wystąpić każdy pracodawca, **który zatrudnia, co najmniej jednego pracownika.**

Na przedmiotowe kształcenie składa się:

- *określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,*
- *kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,*
- *egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,*
- *badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończeniu szkolenia,*
- *ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjęciem kształcenia.*

W ramach limitu podstawowego w 2020 roku minister właściwy ds. pracy określił priorytety wydatkowania środków z KFS:

- Priorytet I** – *wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;*
- Priorytet II** – *wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;*
- Priorytet III** – *wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;*
- Priorytet IV** – *wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z rozwojem w firmach technologii zastosowaniem wprowadzanych przez firmy narzędzi pracy;*
- Priorytet V** – *wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych /planach rozwoju;*
- Priorytet VI** – *wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;*

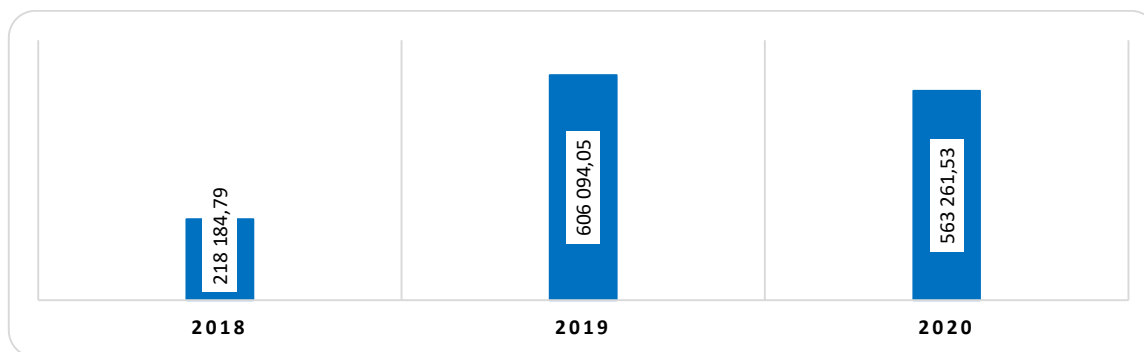
Priorytet VII – *wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników.*

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2020 roku w ramach przyznanego limitu podstawowego ogłosił 3 nabory wniosków o przyznanie środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w ramach których wpłynęły łącznie **84 wnioski** na kwotę **1.074.016,30 zł**. W związku z ogłoszeniem w kraju stanu pandemii i pojawieniem się ograniczeń w możliwości realizacji wskazanych we wnioskach kierunków wsparcia, Powiatowy Urząd Pracy zmuszony został wstrzymać działania w ramach KFS. Po wznowieniu przez Urząd procedury rozpatrzenia i realizacji ww. form, Wnioskodawcy dokonali aktualizacji informacji zawartych w złożonych wnioskach, niestety część Pracodawców wycofała wnioski z realizacji. Największa ilość wniosków dotyczyła działań w ramach priorytetu III – *wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych*. Pracodawcy wykazywali chęć skorzystania z kształcenia ustawicznego w ramach szkoleń zawodowych w branży: fryzjerskiej, kosmologii, księgowości, fizjoterapii. W minionym roku podpisano łącznie **46 umów**, jednak niestety ze względu na panującą sytuację w kraju (wprowadzenie obostrzeń branżowych, liczne zachorowania wśród pracowników, ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty, w tym jednostek szkolących, część z nich została zerwana lub pracodawcy dokonali częściowego zwrotu. W roku 2020 łącznie wydatkowano **548.765,98 zł**, na kształcenie **213 uczestników**. Ponadto w celu promowania i rozpowszechniania KFS Urząd wydatkował kwotę w wysokości **14.495,55 zł**.

Na dzień 31.12.2020 roku na zadania realizowane w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkowano środki w wysokości **563.261,53 zł** co stanowi **94,99%** ogólnej kwoty przeznaczonej na finansowanie tego zadania.

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>
593.000,00	563.261,53	Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Wykres 42. Wydatki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2018 - 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP

VII. Wsparcie finansowe dla przedsiębiorców w ramach Tarczy Antykryzysowej.

Po ogłoszeniu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (dalej: specustawa) to w przeważającej większości na powiatowe urzędy pracy została skierowana realizacja instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, których celem jest ograniczenie negatywnych skutków wprowadzenia stanu epidemii i związanych z tym obostrzeń w obszarze rynku pracy.

Począwszy od dnia 2 kwietnia 2020 r. nasze siły skupiliśmy na realizacji zadań związanych z łagodzeniem sytuacji kryzysowych wywołanych pandemią koronawirusa czyli tzw. **Tarczy Antykryzysowej**. Specustawa wprowadziła następujące formy wsparcia dla przedsiębiorców realizowane przez powiatowe urzędy pracy:

- 1) niskoprocentową pożyczkę dla mikroprzedsiębiorców (art.15zzd),
- 2) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy (art. 15zzb),
- 3) dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników (art. 15zzc),
- 4) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 15zze).

24 czerwca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. *o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19* (Tarcza Antykryzysowa 4.0), która wprowadziła

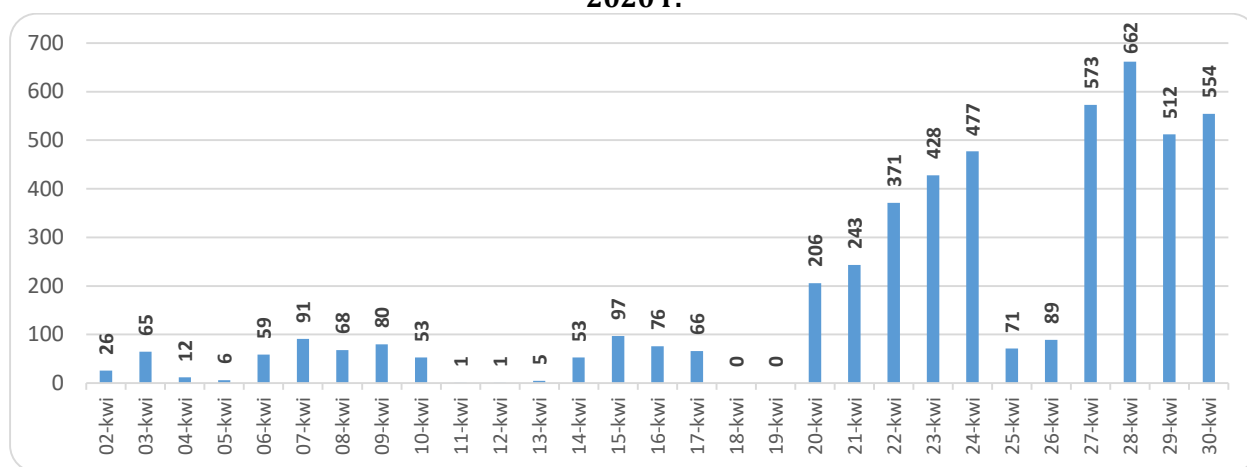
- 1) niskoprocentowaną pożyczkę z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych (art. 15zzda),
- 2) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnej osoby prawnej działającej na podstawie przepisów o stosunku

Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, oraz jej jednostce organizacyjnej (art. 15zże²).

Natomiast 19 grudnia 2020 r. weszła w życie nowelizacja specustawy (Tarcza Antykryzysowa 6.0, Tarcza branżowa), która wprowadziła kolejną formę wsparcia, a mianowicie dotację na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy określonych branż (art. 15zże⁴).

Poniżej przedstawiono dzienny napływ wniosków o udzielenie pożyczki dla mikroprzedsiębiorcy w samym miesiącu kwietniu ubiegłego roku.

Wykres 45. Liczba złożonych wniosków o udzielenie pożyczki - napływ w miesiącu kwietniu 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SI SYRIUSZ

Wnioski przedsiębiorców składane w formie papierowej wymagały ręcznego wprowadzenia danych do systemu, co było czynnością bardzo czasochłonną. Również portal praca.gov.pl, z którego korzystali wnioskodawcy przy elektronicznym składaniu wniosków często nie funkcjonował prawidłowo, zawieszał się, co powodowało powielanie dokumentów. W początkowym okresie brak było też dostatecznie jasnych instrukcji co do wypełniania wniosków, co skutkowało licznymi błędami. Wiele niewiadomych, ciągle zmieniające się przepisy, wzory formularzy i wytyczne z ministerstwa, nie pomagały w pracy. Mimo ograniczeń w bezpośredniej obsłudze, przedsiębiorcy, których wnioski zawierały błędy lub uchybienia byli zapraszani do Urzędu celem dokonania korekty lub uzupełnienia. Żaden wniosek z tego powodu nie został rozpatrzony negatywnie. Zgodnie z zasadą „wszystkie ręce na pokład” praca w Urzędzie została tak przeorganizowana aby pomoc sprawnie trafiała do przedsiębiorców. Ponadto, pracownicy podjęli zatrudnienie w godzinach nadliczbowych oraz w wolne soboty, aby jak najszybciej uporać się z rozpatrywaniem, weryfikacją i podpisywaniem umów ze wszystkimi, którzy oczekiwali na pomoc.

Działania na rzecz przedsiębiorców i osób bezrobotnych podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach były znaczące. Tarcza Antykryzysowa przyczyniła się do wsparcia naszych przedsiębiorców, co realnie zaowocowało ochroną wielu miejsc pracy.

W 2020 roku dysponowaliśmy środkami w wysokości **72.033.627,- złotych** na wsparcie lokalnych przedsiębiorców w ramach Tarczy Antykryzysowej.

Tabela 18. Środki pozyskane na realizację Tarczy Antykryzysowej w 2020 roku

Kwota	Źródło finansowania
380.000,00	<i>Algorytm</i>
67.500.040,00	<i>Rezerwa</i>
2.069.510,00	<i>Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)”</i>
2.084.077,00	<i>Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)”</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP

1. Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy / działalności statutowej organizacji pozarządowej – art. 15zzd, art. 15zzda specustawy.

Z jednorazowej pożyczki z Funduszu Pracy mogą skorzystać **mikroprzedsiębiorcy**, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców*, którzy prowadzili działalność gospodarczą przed dniem 1 kwietnia 2020 r. w celu pokrycia bieżących kosztów prowadzenia tej działalności (**art.15zzd specustawy**).

Z kolei pożyczki z Funduszu Pracy **dla organizacji pozarządowych** mogą skorzystać organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które prowadziły działalność przed dniem 1 kwietnia 2020 r. w celu pokrycia bieżących kosztów prowadzenia tej działalności gospodarczej lub statutowej (**art.15zzda specustawy** - obowiązuje od 24 czerwca 2020 r.).

Pożyczka jest udzielana do wysokości 5 tys. zł, przy czym w przypadku organizacji pozarządowych nie może przekroczyć 10% przychodów w poprzednim roku bilansowym. Przychód w poprzednim roku bilansowym organizacji pozarządowej nie może przekroczyć 100.000 zł.

Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez NBP. Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

Pożyczka wraz z odsetkami **podlega umorzeniu**, jeżeli mikroprzedsiębiorca prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. Umorzenie pożyczki następuje z urzędu, bez konieczności składania wniosku o umorzenie. Spełnienie warunku umorzenia sprawdza urząd pracy.

W okresie od kwietnia do grudnia 2020 r. rozpatrzono **8080 wniosków** z czego:

- **pozytywnie zrealizowano 7733 wnioski** (w tym: 7653 mikroprzedsiębiorców oraz 80 organizacji pozarządowych) **w łącznej kwocie 38.564.448,95 zł**, z czego 76 pożyczek udzielono w ramach środków „algorytmu” i 7657 w ramach środków rezerwy ministra na finansowanie zadań określonych w art. 15zzb-15zze i art. 15zze² specustawy (dalej: środki rezerwy),
- 347 rozpatrzono negatywnie (w tym z powodu wielokrotnego ubiegania się o tę samą formę wsparcia, wnioski przekazane do innych PUP wg właściwości).

Warunkiem umorzenia udzielonej mikroprzedsiębiorcy oraz organizacji pozarządowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności było jej prowadzenie przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki (za dzień udzielenia uznaje się dzień wypłaty środków). Na podstawie odpowiedniego wpisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub w Krajowym Rejestrze Sądowym lub innym odpowiednim dla danego pożyczkobiorcy rejestrze Urząd dokonał weryfikacji spełniania warunku umorzenia pożyczki przez 7645 mikroprzedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Do 31.12.2020 r. umorzono pożyczki na kwotę **38.143.076,97 zł**, a 7 pożyczkobiorców dokonało zwrotów środków w wysokości **31.250,- zł**.

2. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców – art. 15zzb specustawy.

Powiatowe urzędy pracy mogą – w imieniu starosty – zawrzeć umowę z mikro-, małym lub średnim przedsiębiorcą o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń zatrudnionych pracowników (oraz należnych składek ZUS) w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Dofinansowanie obejmuje zarówno pracowników zatrudnionych w ramach umowy o pracę jak i współpracowników na zleceniach.

Dofinansowanie jest udzielane w 3 wariantach w zależności od poziomu spadku obrotów, tj.:

- w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę (gdy spadek obrotów wyniesie co najmniej 30%),
- w wysokości 70% minimalnego wynagrodzenia za pracę (gdy spadek obrotów wyniesie co najmniej 50%),
- w wysokości 90% minimalnego wynagrodzenia za pracę (gdy spadek obrotów wyniesie co najmniej 80%).

Przyznana kwota wsparcia dla przedsiębiorcy będzie iloczynem liczby pracowników objętych wnioskiem i kwoty wynikającej z progu dofinansowania. Wsparcie może być przyznane na okres 3 miesięcy, przypadających od miesiąca złożenia wniosku. Środki wypłacane są w okresach miesięcznych na podstawie oświadczenia pracodawcy o zatrudnianiu pracowników.

Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego (za miesiąc uważać się będzie także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych).

Jednym z warunków udzielenia dofinansowania jest brak zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.

Przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych. Ponadto, przedsiębiorca jest obowiązany do utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie.

W 2020 roku rozpatrzono 1093 wnioski przedsiębiorców, z czego:

- **zawarto 1010 umów**, na podstawie których wypłacono środki w łącznej wysokości **25.149.522,16 zł**, po zwrotach środków w kwocie 35 206,07 zł ostateczna wysokość dofinansowania wyniosła **25.114.316,09 zł**, z czego: **1.603.145,88 zł** w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” PO WER 2014-2020, **1.370.707,95 zł** w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” RPO WM 2014-2020 oraz **22.140.462,26 zł** w ramach środków rezerwy,
- 83 wnioski rozpatrzono negatywnie.

3. Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych – art. 15zzc specustawy.

Podobne wsparcie mogą też uzyskać przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi, niezatrudniający pracowników, z przeznaczeniem na dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Obowiązują także trzy progi poziomu dofinansowania w zależności od poziomu spadku obrotów gospodarczych (pojęcie spadku obrotów j.w.), tj.:

- w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę (gdy spadek obrotów wyniesie co najmniej 30%),
- w wysokości 70% minimalnego wynagrodzenia za pracę (gdy spadek obrotów wyniesie co najmniej 50%),
- w wysokości 90% minimalnego wynagrodzenia za pracę (gdy spadek obrotów wyniesie co najmniej 80%).

Dofinansowanie przysługuje uprawnionym przedsiębiorcom na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, przypadające od miesiąca złożenia wniosku o dofinansowanie i jest wypłacane w okresach miesięcznych.

Przedsiębiorca jest obowiązany do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie.

W 2020 roku rozpatrzono 1294 wnioski z czego:

- zawarto **1210 umów**, na podstawie których wypłacono środki w łącznej kwocie **6.627.400,- zł**, zwrócone zostały środki w wysokości 5.460 zł, w związku z czym ostateczna kwota udzielonego wsparcia wyniosła **6.621.940,- zł**, z czego 77 Wnioskodawcom w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” PO WER 2014-2020 w wysokości **411.060,- zł**, 126 Wnioskodawcom w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” RPO WM 2014-2020 w wysokości **667.160,- zł** oraz 1003 Wnioskodawcom w ramach środków rezerwy w wysokości **5.543.720,- zł**.
- 84 wnioski rozpatrzono negatywnie.

4. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych – art. 15zże, art. 15zże² specustawy.

Działający w imieniu Starosty powiatowy urząd pracy może, na podstawie zawartej umowy, przyznać dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników na stosunku pracy, jak i współpracowników na tzw. zleceniach, oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19:

- **organizacji pozarządowej lub podmiotowi**, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – **art. 15zże specustawy**,
- **kościelnej osobie prawnej** działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, oraz jej jednostce organizacyjnej – **art. 15zże² specustawy** (obowiązuje od 24 czerwca 2020 r.).

Wsparcie obejmuje okres nie dłuższy niż 3 miesiące przypadające od miesiąca złożenia wniosku (włącznie). Nie ma wskazania minimalnego procentu wsparcia, ale podobnie jak dla przedsiębiorców są trzy górne limity wsparcia zależne od stopnia spadku przychodów. Maksymalnie 50% dla min. 30% spadku, 70% dla min. 50%, i 90% dla min. 80% spadku.

Przez spadek przychodów z działalności statutowej rozumie się zmniejszenie przychodów z tej działalności obliczone jako stosunek łącznych przychodów z działalności statutowej w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych przychodów z działalności statutowej z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Wnioskodawca nie może zalegać w regulowaniu zobowiązań podatkowych i wszelkich składek do trzeciego kwartału 2019.

Beneficjent jest zobowiązany do utrzymania w zatrudnieniu pracowników przez okres, na który zostało przyznane dofinansowanie.

Nie można otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

W 2020 roku rozpatrzono 18 wniosków z czego:

- zawarto **13 umów**, na podstawie których wypłacono środki w łącznej kwocie **622.227,03 zł**, w tym: 4 organizacjom pozarządowym przekazano dofinansowanie na łączną kwotę **161.625,58 zł**, z czego **14.408,26 zł** w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (V)” PO WER 2014-2020, **41 888,45 zł** w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (VI)” RPO WM 2014-2020 oraz **105.328,87 zł** w ramach środków rezerwy oraz 7 kościelnym osobom prawnym przekazano dofinansowanie na łączną kwotę **460.601,45 zł**.
- 5 wniosków rozpatrzono negatywnie.

5. Jednorazowa dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla mikro i małych przedsiębiorców – art. 15 z z e⁴ specustawy.

W dniu 16 grudnia 2020 r. weszła w życie tzw. Tarcza 6.0 (Tarcza branżowa), która umożliwiła wsparcie dla branż szczególnie dotkniętych obostrzeniami w związku z pandemią COVID-19, obejmujące m.in. branże: gastronomiczną, kulturalną i rozrywkową (estradową, filmową, muzealną, fotograficzną), sportową (siłownie, kluby fitness, baseny, aquaparki, uzdrowiska), sprzedaż detaliczną (odzież oraz sprzedaż na straganach i targowiskach), turystyczną (hotele, piloci wycieczek i przewodnicy turystyczni, organizatorzy turystyki), transportową (firmy autokarowe, taksówkarze), edukacyjną czy cateringową.

Główne, nowe rozwiązanie realizowane przez powiatowe urzędy pracy to bezzwrotna dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw w wysokości **do 5 tys. zł.**

Dotację mogli otrzymać przedsiębiorcy, którzy:

- na dzień 30 września 2020 r. prowadzili działalność gospodarczą, oznaczoną określonymi w ustawie kodami Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007 jako rodzaj przeważającej działalności,
- przychód z ich działalności uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r.,
- nie mieli zawieszonyj działalności gospodarczej na okres obejmujący dzień 30 września 2020 r.

Wnioski mogły być składane do dnia 31 stycznia 2021 r.

W okresie od 16 do 31 grudnia 2020 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach wpłynęło 101 wniosków, z czego rozpatrzono pozytywnie **43 wnioski na łączną kwotę 215.000,- zł.** Pozostałe zostały rozpatrzone w styczniu 2021 r.

Szczegółowe zestawienie przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 19. Szczegóły wsparcia udzielonego w ramach Tarczy Antykryzysowej

PUP Wadowice - Tarcza Antykryzysowa	Liczba wniosków, które wpłynęły do Urzędu	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Rozpatrzone pozytywnie			Wypłacone			
			Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Łączna liczba zatrudnionych pracowników / przedsiębiorców ujęta we wnioskach rozpatrzonych pozytywnie	Kwota dofinansowania w PLN we wnioskach rozpatrzonych pozytywnie	Liczba podmiotów, którym wypłacono dofinansowanie	Łączna liczba zatrudnionych pracowników ujęta we wnioskach podmiotów, którym wypłacono dofinansowanie	Kwota wypłaconego dofinansowania w PLN	w tym zwroty środków
Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników – mikro, małego i średniego przedsiębiorcy (Art. 15zzb)	1 093	83	1 010	7 137	27 263 000,00	1 008	7 137	25 149 522,16	35 206,07
Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności (Art. 15zzc)	1 294	84	1 210	1 210	6 627 400,00	1 210	xxx	6 627 400,00	5 460,00
Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (Art. 15zdd i 15zda)	8 080	347	7 733	7 733	38 564 448,95	7 730	xxx	38 564 448,95	35 206,07
Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników (Art. 15zze i 15zze ²)	18	5	13	155	635 503,54	13	155	622 227,03	0,00
Dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (Art. 15zze ⁴)	101	0	43	43	215.000,00	43	xxx	215.000,00	0,00
RAZEM	10 586	519	10 009	16 278	73 305 352,49	10 004	7 292	71 178 598,14	75 872,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z wykorzystania rozwiązań zawartych w ustawie o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w zakresie wniosków rozpatrywanych przez powiatowe urzędy pracy

Od kwietnia do grudnia 2020 r. **obsłużono 10.586 wniosków**. Do 31 grudnia 2020 roku wydatkowaliśmy **ponad 71 milionów złotych** na wsparcie dla przedsiębiorców z powiatu wadowickiego związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem skutków pandemii COVID-19. Dzięki wszystkim instrumentom Tarczy Antykryzysowej ochroniono **ponad 16 tysięcy miejsc pracy**.

Jednocześnie, w dniu 16 grudnia 2020 r. weszły w życie przepisy, które wydłużyły termin udzielania wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej do 30 czerwca 2021 r.

Wnioski o przyznanie wsparcia, o których mowa w art. 15zzb-15zze oraz art. 15zze², moga być składane do dnia 10 czerwca 2021 r.

Natomiast na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19, wnioski o dotacje na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mogły być składane do 31 marca 2021 r. Z kolei Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 – przedłużyło tę możliwość do 31 maja 2021 r. O dotację udzielaną na podstawie Rozporządzenia można wnioskować dwu- lub trzykrotnie. Jej udzielenie zależne jest od kodu PKD jako rodzaj przeważającej działalności.

Za wdrażanie Tarczy Antykryzysowej w 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach został wyróżniony przez Wiceprezesa Rady Ministrów – Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii **Jarosława Gowina**.

VIII. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – PFRON.

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu mogą ubiegać się o wsparcie w ramach funduszu celowego PFRON, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie.

W 2020 roku sfinansowano ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych dla 3 osób, w tym:

- 1 osobę niepełnosprawną skierowano na staż,
- 2 osoby niepełnosprawne otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Łącznie na realizację zadań w ramach środków PFRON w 2020 r. wydatkowano kwotę **87.355,30 zł**.

IX. Informacja o działalności administracyjnej Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach.

Działania związane z obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy (a także innych osób, organów, instytucji i organizacji spełniających określone w ustawie warunki) pod względem formalno-prawnym prowadzone są na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 4, pkt 13 i pkt 14 ustawy (*Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy: (...) - rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy; - przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia; - wydawanie decyzji (...) [administracyjnych, dotyczących między innymi przyznania i utraty statusu oraz przyznawania, utraty, zawieszenia i wstrzymania świadczeń];*) oraz innych obowiązujących aktów prawnych, spośród których jako jedne z ważniejszych należy wymienić Kodeks Postępowania Administracyjnego, ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych i ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W ramach tych działań prowadzone są między innymi:

- rejestracja osób bezrobotnych i poszukujących pracy,

- sporządzanie i wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących przyznania i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych i stypendiów,
- zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych i członków ich rodzin.
- prowadzenie spraw dotyczących odwołań,
- przyjmowanie oświadczeń o wszelkich zmianach faktycznych i prawnych w sytuacji bezrobotnego,
- wydawanie i przyjmowanie zaświadczeń mających wpływ na status zainteresowanej osoby,
- naliczanie zasiłków dla bezrobotnych, stypendiów, dodatków aktywizacyjnych i innych świadczeń,
- sporządzanie informacji o uzyskanych dochodach,
- prowadzenie według właściwości korespondencji z osobami, organami, instytucjami i organizacjami kierującymi pisma do urzędu.

1. Formalna obsługa osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz współpraca instytucjonalna z innymi jednostkami.

Obsługa osób bezrobotnych i poszukujących rozpoczyna się od dokonania procesu rejestracji jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy. W całym 2020 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach zgłosiło się **4850** osób, które nabyły status osoby bezrobotnej, a jednocześnie z różnych przyczyn wyłączono z ewidencji **4281** osób.

W miesiącu **styczniu 2020 r.** w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowano **594 osoby**, z czego 574 osoby bezrobotne i 20 osób poszukujących pracy. W miesiącu **lutym 2020 r.** zarejestrowano **475 osób**, z czego 461 osób bezrobotnych i 20 osób poszukujących pracy. Ilość zarejestrowanych osób w początkowych miesiącach 2020 r. była porównywalna do ilości zarejestrowanych osób w okresie: styczeń, luty 2019 r. W marcu 2020 roku zderzyliśmy się z nową rzeczywistością. Pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 dotarła do Polski. Rząd wprowadził nowe zasady bezpieczeństwa, które miały ograniczyć rozprzestrzenianie się wirusa wywołującego chorobę Covid19. Najważniejsze dotyczyły możliwości swobodnego przemieszczania się, zamknięto granice państwa, ograniczono do niezbędnego minimum działalność galerii handlowych, zawieszono zostały zajęcia edukacyjne. Wprowadzone na środki prewencyjne, polegające w przeważającej części na zakazie prowadzenia określonej działalności, dotknęły bezpośrednio przedsiębiorców wielu branż. Fakt ten odzwierciedla ilość zarejestrowanych osób w tut. Urzędzie w miesiącach **marzec 2020 r. – 498 osób** (bezrobotni: 479 osób, poszukujący pracy: 18 osób), **kwiecień 2020 r. – 778 osób**

(bezrobotni: 747 osób, poszukujący pracy: 31 osób), **maj 2020 r. – 497 osób** (bezrobotni: 487 osób, poszukujący pracy: 10 osób), czerwiec 2020 r. – **466 osób** (bezrobotni: 448 osób, poszukujący pracy: 18 osób), kiedy w porównywalnym okresie 2019 r., ilość dokonanych rejestracji była prawie o 50% niższa. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach – w obliczu zagrożenia zdrowia – również został zmuszony do zmiany nie tylko obsługi klientów, ale całej organizacji pracy.

Rejestracji jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy można dokonać w następujących formach:

- 1) pełna rejestracja elektroniczna**, która polega na wniesieniu do urzędu pracy, za pośrednictwem formularza elektronicznego zamieszczonego na portalu praca.gov.pl, wniosku wraz z załącznikami (czytelne skany lub zdjęcia dokumentów) w postaci elektronicznej i opatrzeniu ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, profilem zaufanym lub podpisem osobistym,
- 2) prerejestracja**, która polega na złożeniu do urzędu pracy, za pośrednictwem formularza elektronicznego na portalu praca.gov.pl, wniosku wraz z załącznikami w postaci elektronicznej (czytelne skany lub zdjęcia dokumentów), bez podpisywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, profilem zaufanym lub podpisem osobistym; w tym przypadku rejestracji dokonuje się w dniu przeprowadzenia przez pracownika Urzędu rozmowy telefonicznej z klientem w celu potwierdzenia poprawności przekazanych danych (bez konieczności wizyty w Urzędzie).
- 3) rejestracja osobista w Urzędzie**,

przy czym ten ostatni sposób, w pierwszym miesiącu epidemii **ograniczono do wizyty w Urzędzie wyłącznie po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu miejsca i terminu**, a następnie skorzystano z rozwiązania zaakceptowanego przez ministerstwo, a mianowicie dopuszczono możliwość rejestracji poprzez pobranie umieszczonych na stronie internetowej Urzędu dokumentów rejestracyjnych, wydrukowanie ich, wypełnienie, podpisanie, a następnie wrzucenie kompletu (wraz z wymaganymi załącznikami) do skrzynek znajdujących się przy wejściu do budynku Urzędu oraz Filii w Andrychowie.

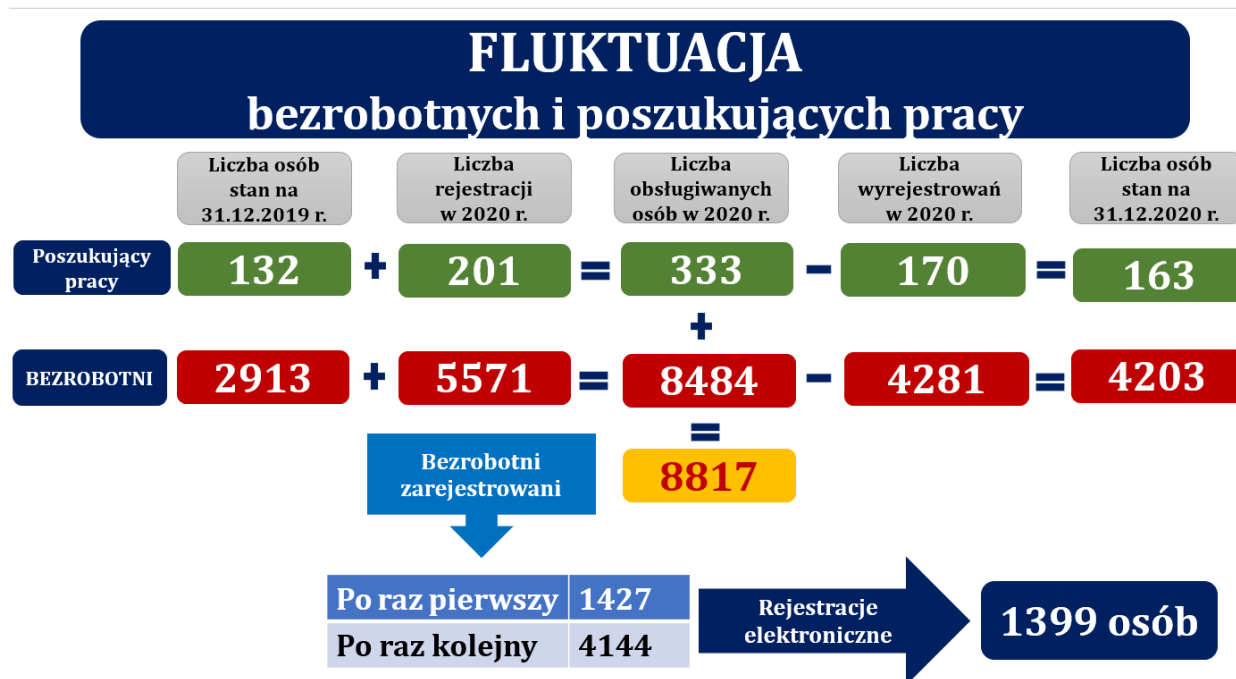
W połowie czerwca ub. roku, po dokonaniu stosownego przygotowania na parterze budynku Sali Obsługi Klienta, powróciliśmy do tradycyjnej formy rejestracji tzn. po zgłoszeniu się klienta do Urzędu w umówionym wcześniej terminie lub poprzez platformę praca.gov.pl.

W drugim półroczu 2020 r. ilość zarejestrowanych w tut. Urzędzie osób utrzymywała się na podobnym poziomie co w 2019 r. W okresie **od lipca 2020 r. do grudnia 2020 r.** zarejestrowało się w tut. Urzędzie **2448 osób**, w tym 2375 bezrobotnych oraz 73 osoby poszukujące pracy, w Wadowicach – 1358 osób, w Andrychowie – 1004 osoby.

Ogółem w 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowano **5772 osoby**, z czego:

- **5571 osób** uzyskało status osoby bezrobotnej, w tym 127 osób został włączonych do ewidencji po zakończeniu stażu lub szkolenia),
- **201 osób** uzyskało status osoby poszukującej pracy.

Rysunek 8. Fluktuacja bezrobotnych i poszukujących pracy w 2020 roku

Z formy elektronicznej w 2020 roku skorzystało 1399 osób, z czego 1066 osób w Wadowicach i 333 osoby w Andrychowie. W całym 2019 r. elektronicznie zarejestrowało się 168 osób, z czego 108 osób w Wadowicach i 60 osób w Andrychowie.

Mogłoby się wydawać, że zwiększenie liczby osób rejestrujących się poprzez portal praca.gov.pl usprawni proces rejestracji. Nic bardziej złudnego. Osoby rejestrujące się drogą elektroniczną, bardzo często wybierały zły status np. osoby poszukującej pracy zamiast bezrobotnej. Załączone dokumenty były nieczytelne, a ponadto, jak same twierdziły w rozmowach telefonicznych, wpisywały nie zawsze właściwe dane „byle tylko rejestracja przeszła”. Dotyczyło to zarówno osób posiadających profil zaufany jak i dokonujących prerejestracji. Utrudniało to i znacznie wydłużało cały proces weryfikacji rejestracji. Pracownicy dokonujący rejestracji w wielokrotnych rozmowach telefonicznych albo inną dostępną drogą wraz z klientem „kompletowali” wymagane dokumenty, by dokonać poprawnej weryfikacji i przyznać odpowiedni status oraz ewentualne prawo do zasiłku.

**7-krotny wzrost
rejestracji elektronicznych**

Osobom, rejestrującym się jako bezrobotne po pracy za granicą w państwach Unii Europejskiej, Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii Powiatowy Urząd Pracy wydaje decyzje o uznaniu za osobę bezrobotną, natomiast sprawa przyznania świadczeń z tytułu bezrobocia pozostaje w gestii samorządu województwa (wojewódzkiego urzędu pracy), który podejmuje decyzję w sprawie przyznania lub odmowy prawa do zasiłku w oparciu o zasady koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W takiej sytuacji tut. Urząd przesyła wnioski osób bezrobotnych do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie. W 2020 roku z tej możliwości skorzystało **310 osób**, z czego 199 osób zarejestrowanych w Placówce w Wadowicach i 111 osób zarejestrowanych w Filii w Andrychowie.

Proces wydania decyzji o przyznaniu lub odmowie prawa do zasiłku dla bezrobotnych bardzo często jest długotrwały. Aby okres przepracowany w jednym z krajów członkowskich UE lub EOG mógł zostać dodany do okresu wymaganego do przyznania prawa do polskiego zasiłku dla bezrobotnych, osoba musi uzyskać w tym państwie formularz U1 (wcześniej E 301). Jest on jedynym uznawanym dokumentem potwierdzającym okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia przebyte w tych państwach. Z wnioskiem o wydanie formularza należy wystąpić do instytucji odpowiedzialnej w danym państwie za przyznanie i wypłacanie zasiłków dla bezrobotnych. Jeśli zainteresowany nie zrobi tego samodzielnie wówczas wojewódzki urząd pracy w Polsce, po złożeniu przez bezrobotnego dokumentów od zagranicznego pracodawcy, uzyska te informacje na specjalnych dokumentach SED od instytucji właściwej z odpowiedniego państwa UE.

Marszałek Województwa Małopolskiego (Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie) w 2020 roku wydał 290 decyzji w sprawach dotyczących zarówno bieżącego roku i lat poprzednich, co kształtowało się następująco:

Tabela 20. Liczba decyzji wydanych przez WUP w Krakowie w zakresie świadczeń z tytułu bezrobocia po pracy za granicą

Wyszczególnienie	Wnioski z lat		
	2018	2019	2020
Decyzje o przyznaniu prawa do zasiłku	0	20	31
Decyzje o odmowie przyznania prawa do zasiłku	2	44	62
Decyzje o umorzeniu postępowania	0	14	117
RAZEM	2	78	210
Sprawy, które na 31.12.2020 r. pozostały w toku postępowania	0	6	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP

W ramach współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie, pracownicy tut. Urzędu na bieżąco monitorują i przekazują w formie pisemnej informację o posiadaniu bądź ewentualnej utracie statusu osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy, której sprawa jest w toku postępowania.

Inna procedura dotyczy osób, które uzyskały prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia w państwie ostatniego zatrudnienia (UE, EOG lub Szwajcarii), ale zamierzają poszukiwać pracy w Polsce. Po przyjeździe do kraju osoba rejestruje się jako osoba poszukująca pracy i ma prawo do transferu zasiłku dla bezrobotnych. Transfer zasiłku może trwać trzy miesiące, a maksymalnie może być przedłużony do sześciu miesięcy. Świadczenia te nie są wypłacane przez tut. Urząd, lecz przez instytucję właściwą w państwie, z którego transferowany jest zasiłek.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. w PUP w Wadowicach zarejestrowało się **ogółem 21 osób z prawem do transferu zasiłku dla bezrobotnych**, z czego: 9 osób w Wadowicach oraz 12 osób w Andrychowie.

Każde rozstrzygnięcie merytoryczne Powiatowego Urzędu Pracy dotyczące przyznawanych świadczeń i statusu bezrobotnego ma postać decyzji administracyjnej wydawanej przez organ administracyjny tj. Starostę Wadowickiego – Dyrektora, Z-cę Dyrektora PUP lub inne osoby działające na podstawie pełnomocnictwa, udzielonego im przez Starostę. Decyzje te są zaskarżalne w administracyjnym toku instancji do Wojewody Małopolskiego. Od decyzji Wojewody przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie.

Pracownicy są odpowiedzialni za właściwą weryfikację dokumentów podczas ustalania należnych klientom świadczeń, zapewniając stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, umożliwiając im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W 2020 roku wydano **15 345 decyzji** dotyczących uznania lub odmowy uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statutu bezrobotnego, przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium lub dodatku aktywizacyjnego.

Zgodnie z *Kodeksem postępowania administracyjnego*, od każdej decyzji administracyjnej wydanej przez organ I instancji wnioskodawca, czyli osoba, która domaga się rozstrzygnięcia w sprawie ma możliwość złożenia odwołania. W 2020 roku do tut. Urzędu wpłynęły **24 odwołania**, które zostały rozstrzygnięte w następujący sposób:

Tabela 21. Odwołania od wydanych decyzji administracyjnych

<i>Odwołania</i>	<i>Liczba</i>
<i>Przyjęte do PUP– organu I instancji z tego:</i>	24
<i>Przekazane do Wojewody Małopolskiego – organu II Instancji, z tego:</i>	11
▪ <i>Utrzymane w mocy przez organ II Instancji –Wojewodę Małopolskiego</i>	6
▪ <i>Uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia</i>	2
▪ <i>Uwzględnione przez organ II instancji – wydano decyzje o przyznaniu statusu i prawa do zasiłku dla bezrobotnych</i>	3
<i>Uchylone lub zmienione przez organ I instancji we własnym zakresie w trybie art. 132 Kpa</i>	13

Źródło: Opracowanie własne

W ramach realizacji obowiązku nałożonego na płatnika składek, przy pomocy programu „PŁATNIK”, służącemu obsłudze ubezpieczeń społecznych, wygenerowanych i przesłanych do ZUS-u zostało **16 745 druków ZUS**, z czego 10.345 dla osób zarejestrowanych w Wadowicach i 6.400 dla osób.

Wszystkie należne świadczenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy wypłacane są na podstawie list wypłat generowanych przy pomocy systemu informatycznego SYRIUSZ.

W omawianym okresie wygenerowano **270 list** zasiłkowych oraz list z wypłatą stypendium stażowego, szkoleniowego oraz dodatków aktywizacyjnych (z czego 131 w Placówce w Wadowicach i 139 list w Filii w Andrychowie), **120 list** dotyczących samej składki zdrowotnej (z czego 96 list w Wadowicach i 24 listy w Andrychowie). Naliczeniu wszelkiego rodzaju świadczeń przysługujących osobom bezrobotnym towarzyszyło sporządzanie wykazu potrąceń komorniczych, a także wyliczanie nienależnie pobranych świadczeń.

Ciągłe zmiany zachodzące w sytuacji osób bezrobotnych powodują, że rośnie liczba sporządzanych korekt składek należnych ZUS. W 2020 roku sporządzono **501 list korekcyjnych** dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z czego 310 w Wadowicach i 191 w Andrychowie. Łącznie w roku 2020 wygenerowano z systemu informatycznego Syriusz **891 list**. W 2020 roku sporządzane były również wnioski KOA mające na celu uporządkowanie okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu na kontach osób zarejestrowanych.

Dodatkową funkcjonalnością udostępnioną przez ZUS jest możliwość generowania raportów ZUS pod symbolami U1, U2 oraz U3 otrzymywanych za pośrednictwem SI Syriusz. Raporty służą do prowadzenia postępowań wyjaśniających w stosunku do osób jednocześnie posiadających status osoby bezrobotnej i ubezpieczenie z innego tytułu (zatrudnienie, świadczenia OPS, działalność gospodarcza). Pracownicy Urzędu wielokrotnie korzystają z informacji w nich zawartych. Przedstawiają one szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania do ubezpieczeń z innych tytułów i są często kluczowymi w rozstrzygnięciu spraw dotyczących statusu

osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku. Na podstawie wykonanej weryfikacji zostają wytworzone dokumenty, które w zamiarze mają likwidację rozbieżności między okresami podlegania ubezpieczeniu w ZUS i danymi w Urzędzie Pracy. Usługi te umożliwiają nie tylko pozyskiwanie informacji o zbiegach tytułów do ubezpieczeń, ale także pobieranie danych wykorzystywanych w procesie podejmowania decyzji o przyznaniu lub utracie statusu osoby bezrobotnej, oraz pozyskiwanie informacji wymaganych dla dokonania oceny efektywności zatrudnieniowej urzędów pracy. W 2020 roku prowadzono takie postępowania w przypadku **736 osób**, z czego dla 432 osób zarejestrowanych w Placówce w Wadowicach i 304 osób zarejestrowanych w Filii w Andrychowie.

W przypadku stwierdzenia nienależnie pobranego świadczenia przez osoby bezrobotne tut. Urząd przeprowadza postępowanie wyjaśniające i w konsekwencji wydaje **decyzje o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia**. W 2020 roku wydano **108 decyzji**, z czego 75 dla osób zarejestrowanych w Wadowicach i dla 33 osób zarejestrowanych w Andrychowie.

Osobną kategorię stanowią osoby, które pobrały nienależnie świadczenia z uwagi na wsteczne przyznanie świadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w tych przypadkach rozliczenie następuje pomiędzy tut. Urzędem a ZUS. W 2020 roku dokonano 28 takich rozliczeń, z czego z czego 19 dla osób zarejestrowanych w Wadowicach i dla 9 osób zarejestrowanych w Andrychowie.

Ponadto, realizując obowiązki płatnika, pracownicy w styczniu 2020 r. sporządzili, wydali i przesłali pocztą **2047 Informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2019 r. – PIT-11** (1166 dla osób zarejestrowanych w Wadowicach na kwotę brutto: 3.280.746,90 zł, i 881 dla osób zarejestrowanych w Andrychowie na kwotę brutto: 2.384.255,- zł) oraz **2187** rocznych informacji o składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne – **ZUS RMUA** z czego 1261 dla osób zarejestrowanych w Wadowicach 926 dla osób zarejestrowanych w Andrychowie).

Na wniosek osoby zainteresowanej niezwłocznie wydawane są **zaświadczenia** o posiadanym statusie, wysokości pobranych lub pobieranych świadczeń oraz o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu. W 2020 roku wydano **3581 zaświadczeń**, z czego 1843 dla osób zarejestrowanych w Wadowicach i 1738 dla osób zarejestrowanych w Andrychowie. Dodatkowo Urząd wydaje zaświadczenia **Rp-7**, będące podstawą do przyznania świadczeń emerytalo - rentowych przez ZUS. W 2020 roku wydano **470 zaświadczeń**, z czego 300 dla osób zarejestrowanych w Wadowicach i 170 dla osób zarejestrowanych w Andrychowie.

W dniu 21 czerwca 2020 roku w życie weszły przepisy ustawy o *dotatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19*. W myśl ustawy, celem **dotatku solidarnościowego** było przeciwdziałanie negatywnym skutkom COVID-19 poprzez

wsparcie finansowe osób, które straciły pracę ze względu na sytuację gospodarczą spowodowaną kryzysem wywołanym przez pandemię.

Dodatek solidarnościowy, przyznawany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na okres nie dłuższy niż od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r., miał charakter specjalny i był przeznaczony dla osób, które w 2020 r. podlegały ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy przez łączny okres co najmniej 60 dni oraz utraciły zatrudnienie po 15 marca albo po tej dacie ich umowa zawarta na czas określony wygasła.

*Dodatek solidarnościowy
w wysokości 1400,- zł
od 01.06.2020 r. do 31.08.2020 r.*

Nabycie prawa do dodatku solidarnościowego nie stanowiło przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu osoby bezrobotnej.

W przypadku nabycia prawa do dodatku solidarnościowego, prawo do zasiłku dla bezrobotnych z mocy prawa ulegało zawieszeniu na okres pobierania tego dodatku. Przez okres zawieszenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium świadczenia te nie były wypłacane. Ponadto okresu pobierania dodatku solidarnościowego nie wliczało się do okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Oznacza to, że po zakończeniu pobierania dodatku solidarnościowego osoba bezrobotna miała prawo wrócić na ten zasiłek, do którego prawo zostało wcześniej przyznane.

Spośród bezrobotnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach **540 osób nabyło prawo do dodatku solidarnościowego**, z tego:

- 460 osób zarejestrowanych z prawem do zasiłku dla bezrobotnych,
- 80 osób zarejestrowanych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Dla wszystkich **460 osób** posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych, którym przyznany został zasiłek solidarnościowy Urząd wydał **informację w sprawie zawieszenia jego wypłaty**, z czego dla 278 osób zarejestrowanych w Wadowicach i 182 osób zarejestrowanych w Andrychowie, a następnie **informacje o przesunięciu okresu przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych**. Zgodnie z pierwotną interpretacją przepisów zasiłek dla bezrobotnych był zawieszony od dnia nabycia prawa do dodatku solidarnościowego, a po zmianie tej interpretacji – od dnia złożenia wniosku do ZUS. Konsekwencją tej zmiany było to, że zasiłki dla bezrobotnych wstrzymane od pierwszego dnia miesiąca, za który przyznany został dodatek solidarnościowy musiały zostać wyrównane.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, że płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne, rentowe i zdrowotne w okresie pobierania dodatku solidarnościowego był Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W związku z powyższym Powiatowy Urząd Pracy zobligowany został do dokonania stosownych zmian w tym zakresie, i tak dla osób zarejestrowanych:

- bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych ogółem sporządzono 160 druków ZUS ZWUA i ZUS ZZA, z czego dla 58 osób zarejestrowanych w Wadowicach i dla 22 osób zarejestrowanych w Andrychowie,
- z prawem do zasiłku dla bezrobotnych ogółem sporządzono 920 druków ZUS ZWUA i ZUS ZUA, z czego dla 278 dla osób zarejestrowanych w Wadowicach i 182 dla osób zarejestrowanych w Andrychowie.

Osoba uprawniona do dodatku solidarnościowego, posiadająca status bezrobotnego, winna niezwłocznie poinformować właściwy powiatowy urząd pracy o jego przyznaniu. Niedopełnienie powyższego obowiązku skutkowało w **63 przypadkach koniecznością wydania decyzji orzekającej o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia.**

W ramach **współpracy instytucjonalnej** Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach przekazał informacje do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wadowicach dotyczące dokonanych w 2020 roku zwrotów:

- **nienależnie pobranych świadczeń**, które *Współpraca instytucjonalna* uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu (w kwotach uwzględniających podatek), a nie zostały potrącone przez płatnika (ogółem 91 osób dokonało zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, z czego 66 osób zarejestrowanych w Wadowicach i 25 osób zarejestrowanych w Andrychowie),
- **nadpłaconej składki na ubezpieczenie zdrowotne** od nienależnie pobranego, a następnie zwróconego zasiłku dla bezrobotnych (ogółem składkę zdrowotną zwrócono 80-ciu osobom, z czego dla 56 osób zarejestrowanych w Wadowicach i dla 24 osób zarejestrowanych w Andrychowie,
- przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych **w związku z przyznaniem osobie bezrobotnej prawa do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy**, za okres, za który osoby bezrobotne pobierały świadczenia z Funduszu Pracy (ogółem dokonano rozliczeń pomiędzy ZUS a PUP dla 30 osób, z czego dla 21 osób zarejestrowanych w Wadowicach i dla 9 osób zarejestrowanych w Andrychowie).

2. Informacje dotyczące świadczeń wypłacanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach.

2.1. Zasiłki dla bezrobotnych.

Zasiłek dla bezrobotnych przysługuje zasadniczo przez okres 180 dni i jest wypłacany przez urząd pracy zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w różnej wysokości, uzależnionej również od stażu pracy.

Tabela 22. Wysokość zasiłków dla bezrobotnych

Lp.	Rodzaje zasiłków	Wysokość zasiłku (brutto)
Stawki obowiązujące do 31.05.2020 r.		
1.	Zasiłek obniżony – 80% - (staż pracy do 5 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	689,20 541,20
2.	Zasiłek podstawowy – 100% - (staż pracy od 5 do 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	861,40 676,40
3.	Zasiłek podwyższony – 120% - (staż pracy od 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	1.033,70 811,70
Stawki obowiązujące od 01.06.2020 r. do 31.08.2020 r.		
1.	Zasiłek obniżony – 80% - (staż pracy do 5 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	705,10 553,60
2.	Zasiłek podstawowy – 100% - (staż pracy od 5 do 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	881,30 692,00
3.	Zasiłek podwyższony – 120% - (staż pracy od 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	1.057,60 830,40
Stawki obowiązujące od 01.09.2020 r.		
1.	Zasiłek obniżony – 80% - (staż pracy do 5 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	960,00 753,90
2.	Zasiłek podstawowy – 100% - (staż pracy od 5 do 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	1.200,00 942,30
3.	Zasiłek podwyższony – 120% - (staż pracy od 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	1.440,00 1.130,80

Źródło: Opracowanie własne

W dniu 31.12.2020 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach pozostawały **4203 osoby**, spośród których **742** posiadały prawo do zasiłku dla bezrobotnych (co stanowiło 17,65% ogólnej populacji bezrobotnych), a pozostałe **3461** osób zarejestrowanych było bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych. W 2020 roku wypłacono zasiłki dla **2768** osób bezrobotnych, gdzie na ten cel

wydatkowano kwotę w wysokości **11.187.402,20 zł** brutto (w tym składki ZUS). Dla porównania w 2019 roku na wypłatę zasiłków wydatkowano 6.780.037,93 zł.

Środki Funduszu Pracy na wypłatę zasiłków zabezpiecza minister właściwy do spraw pracy, które są przekazywane do wysokości faktycznych potrzeb.

2.2. Stypendia.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 35 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, zwanej dalej ustawą, **stypendium** – oznacza to kwotę wypłacaną z Funduszu Pracy bezrobotnemu lub innej uprawnionej osobie w okresie odbywania **szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, studiów podyplomowych, stażu oraz w okresie nauki w szkole ponadgimnazjalnej albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych.**

Bezrobotnemu w okresie odbywania **szkolenia**, na które został skierowany przez starostę, przysługuje stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy. Wysokość stypendium wynosi miesięcznie 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin; w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, z tym że stypendium nie może być niższe niż 20 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* tj.

Stawki obowiązujące do 31.05.200 r.

172,30 zł + ZUS < stypendium szkoleniowe < 1.033,70 zł + ZUS

Stawki obowiązujące od 01.06.2020 r. do 31.08.2020 r.

176,30 zł + ZUS < stypendium szkoleniowe < 1.057,60 zł + ZUS

Stawki obowiązujące od 01.09.2020 r.

240,00 zł + ZUS < stypendium szkoleniowe < 1.440,00 zł + ZUS

W roku 200 wypłacono stypendia szkoleniowe w wysokości **813,28 zł**.

Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy tj.

do 31.05.2020 r. – 1.033,70 zł + ZUS

od 01.06.2020 r. do 31.08.2020 r. – 1.057,60 zł + ZUS

od 01.09.2020 r. – 1.440,00 zł + ZUS

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. wypłacono stypendia stażowe na łączną kwotę **1.058.385,16 zł** (w 2019 r. – 984.880,35 zł).

2.3. Dodatki aktywizacyjne.

Dodatek aktywizacyjny przysługuje osobom pobierającym zasiłek dla bezrobotnych, które w okresie przysługiwania tego świadczenia z własnej inicjatywy podjęły pracę.

W przypadku podjęcia zatrudnienia za skierowaniem przez PUP, dodatek przysługuje jedynie w przypadku, gdy bezrobotny podejmie pracę w niepełnym wymiarze etatu i będzie otrzymywał wynagrodzenie niższe od minimalnego.

Dodatek aktywizacyjny (w przypadku zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy) przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę, a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek lub w przypadku zatrudnienia z własnej inicjatywy w wysokości do 50% zasiłku, o którym mowa wyżej, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

Aby otrzymać dodatek aktywizacyjny należy złożyć stosowny wniosek wraz z dokumentem potwierdzającym podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W celu przyznania lub odmowy przyznania dodatku sporządzane i wydawane były decyzje administracyjne. W wydawanych decyzjach dokonywana była bieżąca weryfikacja dokumentów osób, które złożyły wnioski.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach sfinansował dodatki aktywizacyjne w kwocie brutto **388.081,80 zł dla 453 osób** (w 2019 r. wypłacono 323.615,05 zł dla 421 osób).

2.4. Świadczenia integracyjne.

Na podstawie art. 108 ust.1 pkt 40 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach przeznacza środki Funduszu Pracy na finansowanie świadczeń integracyjnych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne przyznawanych na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym.

Świadczenie integracyjne oznacza świadczenie pieniężne wypłacane uczestnikowi zajęć w Centrum Integracji Społecznej (CIS) w ramach indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach dokonywał w 2020 roku refundacji świadczeń integracyjnych zarówno w okresie próbnym jak i w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej w Wieprzu.

Okres próbny w Centrum trwa 1 miesiąc. W okresie próbnym uczestnik otrzymuje świadczenie integracyjne w wysokości 50% zasiłku dla bezrobotnych. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum po zakończeniu okresu próbnego może trwać do 11 miesięcy, a w szczególnych przypadkach może być przedłużony o kolejne 6 miesięcy. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum uczestnik otrzymuje świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych.

W 2020 roku tutejszy Urząd wydatkował kwotę **137.327,68 zł** (w 2019 r. – 86.617,97 zł) na finansowanie świadczeń integracyjnych dla uczestników zajęć Centrum Integracji Społecznej w Wieprzu. Środki na świadczenia integracyjne przekazywane były w postaci zaliczek dla CIS, a następnie, po przedstawieniu kompletnej dokumentacji szczegółowo rozliczane.

W 2020 roku świadczenia integracyjne finansowano dla **20 osób** uczestniczących w zajęciach CIS.

2.5. Składka zdrowotna opłacana za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku lub stypendium.

W myśl zapisu art. 66 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* obowiązkowi ubezpieczenia podlegają bezrobotni niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Jednocześnie art. 75 ust. 9 ww. ustawy wskazuje na urząd pracy jako realizatora tego obowiązku, przy czym obowiązek powstaje z dniem uzyskania statusu osoby bezrobotnej, a wygasa z dniem jego utraty (art. 73 ust. 7 powołanej ustawy).

W 2020 r. środki finansowe przeznaczone na składkę na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego przyznano w kwocie 2.487.691,- zł, z tego wydatkowano kwotę wynoszącą **2.478.752,14 zł** (wykorzystanie środków na poziomie 99,64%). Średniomiesięcznie składka zdrowotna odprowadzana była za **3071 osób bezrobotnych**.

Jak wynika z poniższej tabeli na finansowanie ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych w 2020 r. wydatkowano o 558.221 zł więcej niż w roku poprzednim. Obowiązkową składkę na ubezpieczenie zdrowotne w 2020 r. zostało opłacone za 36.849 osobomiesięcy.

Tabela 23. Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za bezrobotnych bez prawa do zasiłku w latach 2019 – 2020

Par.	Nazwa paragrafu	Wykonanie 2019 (w zł)	Wykonanie 2020 (w zł)
4130	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	1.920.531,14	2.478.752,14 zł

Źródło: opracowanie własne

3. Egzekucja i windykacja należności.

Egzekucja to stosowanie przez powołane do tego organy państwowe określonych przepisami prawa środków przymusu w celu uzyskania od dłużnika należnego wierzycielowi świadczenia ustalonego w tytule wykonawczym. Doprowadzenie do odzyskania należności to zwykle proces długotrwały i skomplikowany, na który składa się postępowanie upominawcze, sądowe oraz egzekucja komornicza.

3.1. Postępowanie administracyjne.

W myśl art. 76. ust. 1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, jest obowiązana do jego zwrotu.

Stan należności przekazanych do egzekucji administracyjnej na początek roku 2020 wynosił 7.756,34 zł. W roku 2020 do zwrotu z tytułu nienależnie pobranych świadczeń przypisano kwotę 176.929,84 zł, w stosunku do 18 zobowiązanych wystosowano upomnienia. Spłata zadłużenia w postępowaniu administracyjnym w roku 2020 wyniosła 157.919,86 zł. Wobec bezskuteczności egzekucji i spełnieniu przesłanek przewidzianych w art. 76 ust. 7 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* w 2020 roku wydano 1 decyzję administracyjną o umorzeniu nienależnie pobranego świadczenia na kwotę 2.920,20 zł. W analizowanym okresie 9 nowych spraw skierowano do egzekucji w Urzędzie Skarbowym na podstawie tytułów wykonawczych. **Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniósł 23.846,12 zł.**

3.2. Postępowanie cywilnoprawne.

Stan należności w postępowaniu cywilnoprawnym wobec Powiatowego Urzędu Pracy na początku 2020 roku wynosił **87.790,68**, z tego w wyniku procesu windykacyjnego została spłacona

kwota należności w wysokości 24.288,73 zł. Zwiększenia należności w 2020 roku wynosiły 14.657,58 zł (w tym naliczone zostały odsetki od zobowiązań). W związku z niedotrzymaniem warunków umowy cywilnoprawnej 1 nowa sprawa została skierowana na drogę postępowania sądowego.

Stan należności na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniósł 78.159,53 zł i dotyczy zwrotu pożyczki na działalność gospodarczą, refundacji prac interwencyjnych, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia art. 150f ustawy oraz dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.

Szczegółowe informacje dotyczące należności prezentuje poniższa tabela.

Tabela 24. Stan należności wobec Powiatowego Urzędu Pracy na koniec 2020 roku

Wyszczególnienie	Należności w postępowaniu:		Kwota ogółem (w zł)
	administracyjnym	cywilnoprawnym	
Stan należności na 31.12.2019 r.	7.756,34	87 790,68	95.547,02
Zwiększenia w 2020 r.	176.929,84	14 657,58	191.587,42
Zmniejszenia w 2020 r.	160.840,06	24 288,73	185.128,79
Stan należności na 31.12.2020 r.	23.846,12	78 159,53	102.005,65
w tym:			
<i>Zasiłki dla bezrobotnych wraz z odsetkami</i>			23.846,12
<i>Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia art. 150f ustawy wraz z odsetkami</i>			7.189,81
<i>Refundacja prac interwencyjnych wraz z odsetkami</i>			12.931,73
<i>Pożyczka na działalność gospodarczą wraz z odsetkami</i>			26.823,45
<i>Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wraz z odsetkami</i>			26.142,35
<i>Pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (Tarcza Antykryzysowa) wraz z odsetkami</i>			5.072,19

Źródło: Opracowanie własne

Powiatowy Urząd Pracy na bieżąco współpracuje z organami, które prowadząc postępowania egzekucyjne, dokonują zajęcia z wynagrodzeń za pracę, rachunków bankowych, wierzytelności, ruchomości i nieruchomości dłużników. Jednak w wielu przypadkach stan majątkowy dłużników nie gwarantuje skuteczności egzekucji i postępowania zostają umarzone.

4. Propagowanie idei partnerstwa lokalnego – porozumienia o współpracy.

Jednym ze sposobów na efektywne działanie instytucji jest rozwiązywanie problemów społecznych w sposób całościowy i wieloaspektowy, co umożliwia współpraca między osobami i organizacjami o różnorodnych zakresach działań.

Biorąc powyższe pod uwagę, tutejszy Urząd stara się na bieżąco podejmować działania na rzecz propagowania idei partnerstwa lokalnego, poprzez zawiązywanie partnerstw lokalnych.

W 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy zawarł:

- Porozumienie z Centrum Kultury i Wypoczynku w Andrychowie z dnia 30.01.2020 r. nt. zasad współpracy przy organizacji Powiatowych Targów Pracy (jednorazowe porozumienie),
- Porozumienie zawarte w dniu 03.02.2020 r. z Gminą Kalwaria Zebrzydowska – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kalwarii Zebrzydowskiej nt. współpracy przy realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących uczestnikami Klubu Integracji Społecznej w Kalwarii Z. (okres 01.03.2020 r. do 31.12.2020 r.),
- Porozumienie w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych zawarte w dnia 10.02.2020 r. z Wyższą Szkołą Administracji w Bielsku-Białej na czas nieokreślony,

oraz kontynuował:

- Porozumienie zawarte w dniu 16 lipca 2020 r. o zawiązaniu partnerstwa w związku z realizacją przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie projektu „Wróć z POWERem” (do czasu trwania projektu),
- Umowę partnerską Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego (na czas nieokreślony),
- Porozumienie z dnia 28.12.2012 r. zawarte z Komendą Główną Ochotniczych Hufców Pracy w związku z realizacją Decyzji nr 2 MPiPS z dnia 4 września 2012 r. w sprawie zachowania trwałości rezultatu projektu systemowego realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich pn. „Zielona Linia. Centrum Informacyjno-Konsultacyjne Służb Zatrudnienia” (obowiązuje od 02.01.2013 r. na czas nieokreślony),
- Umowę o wzajemnej współpracy z dnia 23.09.2013 r. z Towarzystwem Oświatowym Ziemi Chrzanowskiej w Chrzanowie (na czas nieokreślony),
- Porozumienie Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Osób Młodych z dnia 15.12.2014 r. z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie.

5. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy.

Jedną z form polityki rynku pracy realizowanej przez władze publiczne na podstawie art. 21 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jest działalność **Powiatowej Rady Rynku Pracy**.

Powiatowa Rada Rynku Pracy jest organem opiniotwórczo - doradczym Starosty w zakresie polityki lokalnego rynku pracy. Głównym zadaniem Rady jest aktywny udział partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy, programowania i monitorowania polityki rynku pracy. Rada współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Wadowicach przy rozwiązywaniu problemów występujących na lokalnym rynku pracy oraz wspiera kształtowanie sytuacji na nim poprzez dialog społeczny.

Kadencja PRRP trwa 4 lata i na taki czas, Zarządzeniem nr 37.2019 z dnia 14 czerwca 2019 roku Starosty Wadowickiego, powołani są jej członkowie (kadencja 2019 – 2023). Rada składa się z 12 osób reprezentujących jednostki samorządu terytorialnego, związki zawodowe, organizacje pracodawców, organizacje rolnicze oraz organizacje pozarządowe. Przewodniczącym PRRP jest Pani Magdalena Barycz - Kobyłańska natomiast wiceprzewodniczącym Pan Piotr Stuglik .

W 2020 roku odbyły się **4 posiedzenia** Rady (w tym 1 zdalne tj. z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających wymianę informacji), podczas których podjęto **9 pozytywnych** uchwał dotyczących:

- wprowadzenia nowego kierunku kształcenia w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wadowicach w zawodzie: technik programista (Uchwała nr 1/20 z dnia 30 stycznia 2020 r.),
- wprowadzenia nowych kierunków kształcenia w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. św. Jana Pawła II w Radoczy w Branżowej Szkole II Stopnia w zawodzie: technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki oraz technik transportu drogowego (Uchwała nr 2/20 z dnia 30 stycznia 2020 r.),
- podziału środków będących w dyspozycji samorządu powiatu z przeznaczeniem na finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia – działania aktywizacyjne i fakultatywne) w 2020 r. (Uchwała nr 3/20 z dnia 30 stycznia 2020 r.)
- wprowadzenia nowego kierunku kształcenia w Niepublicznej Szkole Policealnej Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach w zawodzie: technik bezpieczeństwa i higieny pracy (Uchwała nr 4/20 z dnia 6 marca 2020 r.),

- wprowadzenia nowego kierunku kształcenia w Niepublicznym Technikum w Andrychowie Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach w zawodzie: technik informatyk (Uchwała nr 5/20 z dnia 6 marca 2020 r.),
- przyznania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego dla 5 pracowników Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Izdebniku (Uchwała nr 6/20 z dnia 6 października 2020 r.),
- sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach za 2019 r. (Uchwała nr 7/20 z dnia 26 października 2020 r.),
- umorzenia z urzędu nienależnie pobranego zasiłku dla bezrobotnych w kwocie 2.920,20 zł (Uchwała 10/20 z dnia 10 grudnia 2020 r.)

oraz **3 negatywne** dotyczące:

- umorzenia zwrotu otrzymanej refundacji kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne za skierowanych bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych (Uchwała nr 8/20 z dnia 26 października 2020 r.),
- umorzenia pozostałej kwoty nienależnie pobranego zasiłku w wysokości 686,00 zł (Uchwała nr 9/20 z dnia 10 grudnia 2020 r.),
- umorzenia nienależnie pobranego zasiłku dla bezrobotnych w kwocie 803,20 zł (Uchwała nr 11/20 z dnia 10 grudnia 2020 r.).

PODSUMOWANIE

W rok 2020 weszliśmy z rekordowo niską stopą bezrobocia na poziomie 4,9% i nikt nie spodziewał się, że pandemia koronawirusa, która była dla wszystkich ogromnym zaskoczeniem, zdominuje naszą rzeczywistość odbijając tym samym znaczne piętno na lokalnym rynku pracy.

W początkowych miesiącach: styczeń – luty 2020 r. liczba rejestrujących się bezrobotnych była porównywalna do liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w tym samym okresie roku 2019. Tradycyjnie, w pierwszym kwartale ogłosiliśmy pierwsze nabory wniosków na poszczególne formy wsparcia bezrobotnych i przedsiębiorców. Część naszych klientów zdążyła złożyć wnioski, zawarliśmy również pierwsze umowy.

*Kiedy ogłoszenie pandemii koronawirusa zakłóciło naszą codzienność, a co za tym idzie, także i życie zawodowe wielu Polaków zderzyliśmy się z rosnącą liczbą rejestrujących się bezrobotnych i obawami przedsiębiorców o losy swoich firm. Lockdown, praca zdalna, zamknięte szkoły, przedszkola i uczelnie, ograniczenie przemieszczania się spowodowały również to, że aktywizacja bezrobotnych praktycznie zamarła. Z uwagi na niepewną przyszłość pracodawcy starali się unikać podejmowania zobowiązań, które są warunkiem skorzystania z subsydiowanego zatrudnienia, ponad to w związku z licznymi problemami jakie pojawiły się na rynku dostaw i usług zmuszeni byli raczej do redukcji zatrudnienia niż przyjmowania nowych pracowników. Odzwierciedleniem tego faktu była liczba rejestrujących się osób w tut. Urzędzie w miesiącach: marzec – 479 osób, kwiecień – 747 osób, maj – 487 osób, czerwiec – 448 osób kiedy w porównywalnym okresie 2019 r. liczba dokonanych rejestracji była zdecydowanie niższa. W szczytowym dla rynku pracy momencie, czyli w miesiącu kwietniu liczba zgłoszonych ofert pracy spadła o prawie 67% do roku poprzedniego. Wiele firm ograniczyło zatrudnienie i wstrzymało procesy rekrutacyjne. Poziom bezrobocia w powiecie wadowickim zaczął rosnąć. Wynikająca z zakończenia okresów wypowiedzeń kumulacja systematycznego wzrostu bezrobocia nastąpiła w miesiącu czerwcu. Wówczas zarejestrowanych było **4361 osób bezrobotnych** (na koniec czerwca 2019 r. – 2908 osób).*

W tym czasie na bieżąco wdrażaliśmy zalecane wytyczne niezbędne dla funkcjonowania jednostki w trakcie trwania epidemii SARS-CoV-2. Wdrażane procedury miały na celu zapewnienie dodatkowego zwiększenia bezpieczeństwa pracowników Urzędu oraz jego klientów, zminimalizowanie ryzyka zakażenia m.in. poprzez ograniczenie liczby kontaktów bezpośrednich, zachęcanie do elektronicznej drogi załatwiania spraw, przygotowanie Sali Obsługi Klienta do funkcjonowania w warunkach reżimu

sanitarnego. Wszelkie podejmowane w Urzędzie działania dostosowane były do aktualnych przepisów i stanu zaawansowania epidemii.

W ciągu zaledwie dwóch tygodni od momentu wykrycia pierwszego w Polsce przypadku zarażenia wirusem SARS-CoV-2 został przygotowany przez władze naszego kraju pakiet pomocowy, którego celem było niezwłoczne wprowadzenie rozwiązań ograniczających negatywne skutki pandemii i wywołanej przez nią recesji dla polskich pracowników i przedsiębiorstw. Ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (dalej: *specustawa*) to w przeważającej większości na powiatowe urzędy pracy została skierowana realizacja instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców i innych podmiotów, których celem było i jest ograniczenie negatywnych skutków pandemii Covid-19 w obszarze rynku pracy.

Począwszy od dnia 2 kwietnia 2020 r. nasze siły skupiliśmy na realizacji zadań związanych z łagodzeniem sytuacji kryzysowych wywołanych pandemią koronawirusa czyli tzw. **Tarczą Antykryzysowej**. *Specustawa* wprowadziła następujące formy wsparcia dla przedsiębiorców:

- 1) niskoprocentową pożyczkę dla mikroprzedsiębiorców (art.15zzd),
- 2) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy (art. 15zzb),
- 3) dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników (art. 15zzc),
- 4) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 15zze).

24 czerwca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (*Tarcza Antykryzysowa 4.0*), która wprowadziła:

- 1) niskoprocentowaną pożyczkę z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych (art. 15zzda),
- 2) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnej osoby prawnej działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa

do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, oraz jej jednostce organizacyjnej (art. 15zże²).

Natomiast kolejna nowelizacja specustawy (Tarcza Antykryzysowa 6.0., Tarcza branżowa) od dnia 19 grudnia 2020 r. wprowadziła nową formę wsparcia, a mianowicie dotację na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy określonych branż (art. 15zże⁴).

Wnioski przedsiębiorców w większości składane były w formie papierowej wymagającej ręcznego wprowadzenia danych do systemu, co było czynnością bardzo czasochłonną. Z kolei portal praca.gov.pl, z którego korzystali wnioskodawcy przy elektronicznym składaniu wniosków często nie funkcjonował prawidłowo, zawieszał się, co powodowało powielanie dokumentów. W początkowym okresie brak było też dostatecznie jasnych instrukcji co do wypełniania wniosków, co skutkowało licznymi błędami i brakami. Wiele niewiadomych, brak przejrzystych i jasnych regulacji prawnych, a także ich częste zmiany powodowały, że wielokrotnie musieliśmy kontaktować się z przedsiębiorcami, a Ci przez to dłużej czekali na wsparcie. Pomimo wielu ograniczeń, przedsiębiorcy, których wnioski zawierały błędy lub braki byli zapraszani do Urzędu celem dokonania korekty lub uzupełnienia. Żaden wniosek z tego powodu nie został rozpatrzony negatywnie. Zgodnie z zasadą „wszystkie ręce na pokład” praca w Urzędzie została tak przeorganizowana, aby pomoc sprawnie trafiała do przedsiębiorców. Podjęliśmy zatrudnienie w godzinach nadliczbowych oraz w wolne soboty, aby jak najszybciej uporać się z rozpatrywaniem, weryfikacją i podpisywaniem umów ze wszystkimi, którzy oczekiwali na pomoc. Nad przyznawaniem pomocy pracowała zdecydowana większość pracowników Urzędu mimo, iż jednocześnie cały czas wykonywaliśmy swoje zwykłe, bieżące zadania, świadczyliśmy usługi w pozostałym zakresie wynikającym z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (rejestracji osób bezrobotnych, wypłat zasiłków dla bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych, stypendiów, składek na ubezpieczenia zdrowotne, legalizacji zatrudnienia cudzoziemców, obsługi umów na usługi i instrumenty rynków pracy oraz realizacji zadań z zakresu Krajowego Funduszu Szkoleniowego). Z początkiem trzeciego kwartału ub. r., kiedy odmrażano gospodarkę, która powoli dostosowywała się do pandemicznych warunków i zauważalny był stopniowy wzrost aktywności gospodarczej powróciliśmy do realizacji subsydiowanych miejsc pracy, staży oraz przyznawania jednorazowych środków na działalność gospodarczą. Liczba rejestrujących się bezrobotnych utrzymywała się wówczas na podobnym poziomie co w 2019 r., zmalała liczba napływających do Urzędu wniosków w ramach Tarczy Antykryzysowej, ale był to jednocześnie czas kiedy przystąpiliśmy do weryfikacji warunków umów zawartych w zakresie instrumentów „covidowych” tj. spełnienia warunków do umorzenia pożyczki, prowadzenia działalności gospodarczej przez okres otrzymanego dofinansowania w przypadku wsparcia dla osób samozatrudnionych oraz

rozliczenia otrzymanych środków na rzecz ochrony miejsc pracy w przypadku pracodawców korzystających z dofinansowania do wynagrodzeń.

Podjęte w 2020 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach działania na rzecz przedsiębiorców i pracodawców, których zadaniem było zmniejszenie negatywnego wpływu pandemii koronawirusa na gospodarkę, polegające przede wszystkim na utrzymaniu funkcjonowania działalności gospodarczych, ochronie jak największej liczby miejsc pracy – były znaczące. Zainteresowanie pomocą okazało się bardzo duże. W ramach wszystkich ww. instrumentów wsparcia w 2020 r. wpłynęło do Urzędu łącznie 10 586 wniosków, z tego 10 009 rozpatrzyliśmy pozytywnie. W rezultacie do pracodawców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i kościelnych osób prawnych działających na terenie powiatu wadowickiego trafiło łącznie ponad 71 milionów zł. Zdecydowana większość środków na realizację Tarczy Antykryzysowej pochodziła ze środków rezerwy Funduszu Pracy (67.500.040,- zł), w pozostałym zakresie z funduszy europejskich (4.153.587,- zł) oraz środków przyznanych tzw. algorytmem (380.000,- zł).

Za wdrażanie Tarczy Antykryzysowej w 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach został wyróżniony przez Wiceprezesa Rady Ministrów – Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii Jarosława Gowina.

Z powodu trwającej epidemii COVID-19 rok 2020 dla lokalnego rynku pracy, podobnie jak w całej Polsce był wyjątkowo trudnym czasem. Wprowadzane przez rząd obostrzenia, by powstrzymać rozprzestrzenianie się wirusa Covid-19 znacząco wpłynęły przede wszystkim na wzrost bezrobocia. Na koniec grudnia 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowanych było 4203 bezrobotnych tj. o 1290 osób więcej niż przed rokiem. Rekordowo niska w ostatnich latach stopa bezrobocia w 2020 roku wzrosła o 2 punkty procentowe i na koniec roku 2020 osiągnęła poziom 6,9%. Pomimo, że sytuacja epidemiologiczna znacząco ograniczyła możliwości aktywizacji zawodowej bezrobotnych, to do końca grudnia 2020 r. instrumentami w postaci: prac interwencyjnych, robót publicznych, zatrudnieniem na utworzonych w ramach refundacji kosztów tworzenia nowych stanowisk pracy, dotacjami na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, stażami oraz szkoleniami objęliśmy 524 osoby bezrobotne (23 osoby mniej niż przed rokiem), a kształceniem ustawicznym pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 213 osób (9 osób mniej niż w 2019 r.), wydając na ten cel łącznie 5 384 243,25 zł. Wspieranie zarówno lokalnych pracodawców, jak i osób bezrobotnych w procesie aktywizacji zawodowej, to nasze priorytetowe zadania, które pomimo trudnych warunków staraliśmy się jak najlepiej zrealizować. Przedstawione w niniejszym sprawozdaniu liczby świadczą o ogromie pracy, jaką wykonaliśmy po to, aby wyjść naprzeciw potrzebom naszych klientów. Dzisiaj z perspektywy czasu, możemy śmiało stwierdzić,

iż udało nam się zrealizować zarówno standardowe zadania jak i powierzony nowy obowiązek udzielania wsparcia przedsiębiorcom w ramach Tarczy Antykryzysowej.

Pracownikom, którzy ze zrozumieniem i bez zbędnego zachęcania podeszli do nowego zadania w sposób wzorcowy i profesjonalny składam wyrazy głębokiego szacunku.

Małgorzata Chowaniec

Dyrektor PUP

Niniejsza „Informacja o sytuacji na rynku pracy oraz sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach w 2020 roku” została opracowana na podstawie danych ilościowych i jakościowych przygotowanych i przekazanych przez Kierowników Działów i Referatu w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach oraz na podstawie sporządzanej sprawozdawczości o rynku pracy.

Spis wykresów

- Wykres 1.** Liczba ludności powiatu wadowickiego w latach 20015 – 2019
- Wykres 2.** Migracje na pobyt stały w powiecie wadowickim
- Wykres 3.** Wiek mieszkańców powiatu wadowickiego wg stanu na koniec 2019 roku
- Wykres 4.** Wskaźnik obciążenia demograficznego w powiecie wadowickim w latach 2015 i 2019
- Wykres 4.** Przyrost naturalny w powiecie wadowickim w latach 2017 – 2019
- Wykres 6.** Prognozowana populacja ludności – powiat wadowicki w latach 2025-2050
- Wykres 7.** Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie w latach 2015 – 2019
- Wykres 8.** Porównanie stopy bezrobocia w Polsce, województwie małopolskim oraz powiecie wadowickim w poszczególnych miesiącach 2019 i 2020 roku
- Wykres 9.** Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wg stanu na koniec poszczególnych miesięcy w okresie styczeń 2019 r. – grudzień 2020 r.
- Wykres 10.** Bezrobotni z prawem do zasiłku w poszczególnych miesiącach 2020 roku
- Wykres 11.** Liczba rejestrujących się bezrobotnych w poszczególnych miesiącach od stycznia 2019 r. do grudnia 2020 r.
- Wykres 12.** Porównanie odpływu bezrobotnych w 2019 i 2020 roku
- Wykres 13.** Napływ i odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2020 roku
- Wykres 14.** Wskaźnik płynności bezrobocia w 2020 r.
- Wykres 15.** Napływ i podjęcia pracy przez bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2020 roku
- Wykres 16.** Wskaźnik płynności rynku pracy w 2020 r.
- Wykres 17.** Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących na terenach poszczególnych gmin według stanu na koniec 2019 i 2020 roku
- Wykres 18.** Liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn w latach 2019 – 2020
- Wykres 19.** Udział kobiet i mężczyzn wśród bezrobotnych w latach 2019 – 2020
- Wykres 20.** Liczba bezrobotnych wg kryterium wieku w powiecie wadowickim
- Wykres 21.** Liczba bezrobotnych wg kryterium wykształcenia w powiecie wadowickim
- Wykres 22.** Liczba bezrobotnych wg kryterium stażu pracy w powiecie wadowickim
- Wykres 23.** Liczba bezrobotnych wg kryterium czasu pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim
- Wykres 24.** Liczba bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2019 i 2020 roku
- Wykres 25.** Długotrwale bezrobotni w ujęciu trzyletnim
- Wykres 26.** Bezrobotni do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w ujęciu trzyletnim
- Wykres 27.** Bezrobotni powyżej 50 roku życia w ujęciu trzyletnim
- Wykres 28.** Bezrobotni niepełnosprawni w ujęciu trzyletnim
- Wykres 29.** Oferty pracy zgłoszone w 2019 i 2020 roku
- Wykres 30.** Oferty pracy zgłoszone w poszczególnych miesiącach 2019 i 2020 roku
- Wykres 31.** Liczba kontaktów z pracodawcami nt. sieci EURES na przestrzeni ostatnich pięciu lat
- Wykres 32.** Liczba zgłoszonych ofert i wakatów w ramach sieci EURES w latach 2016 – 2020
- Wykres 33.** Liczba zarejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi w latach 2016 – 2017 oraz o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w latach 2018 – 2020
- Wykres 34.** Liczba zarejestrowanych wniosków o wydanie/ przedłużenie zezwolenia na prace sezonową w latach 2018 – 2020
- Wykres 35.** Oferty pracy zgłoszone w celu przeprowadzenia testu rynku pracy na tle ofert pracy niesubsydiowanej w latach 2018 – 2020
- Wykres 36.** Liczba miejsc pracy w wydanych *Informacjach* po przeprowadzeniu testu rynku pracy w latach 2016 – 2020
- Wykres 37.** Wydatki poniesione na refundację prac interwencyjnych w latach 2018 – 2020
- Wykres 38.** Wydatki poniesione na refundację robót publicznych w latach 2018 – 2020
- Wykres 39.** Wydatki poniesione na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy w latach 2018 – 2020
- Wykres 40.** Wydatki poniesione na dofinansowanie działalności gospodarczej w latach 2018 – 2020
- Wykres 41.** Wydatki poniesione na stypendia stażowe w latach 2018 – 2020
- Wykres 42.** Liczba złożonych wniosków o udzielenie pożyczki – dzienny napływ w miesiącu kwietniu 2020 roku

Spis tabel

- Tabela 1.** Liczba ludności powiatu wadowickiego w końcu 2019 roku
- Tabela 2.** Produkcyjne grupy wieku w powiecie wadowickim
- Tabela 3.** Podmioty gospodarcze zarejestrowane, wyrejestrowane z rejestru REGON oraz z zawieszoną działalnością w latach 2015 - 2019
- Tabela 4.** Podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 9 pracowników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie powiatu wadowickiego w latach 2018 – 2019
- Tabela 5.** Liczba podmiotów gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących w latach 2014 – 2019 w systemie REGON
- Tabela 6.** Podmioty gospodarcze z terenu powiatu wadowickiego zarejestrowane w rejestrze REGON wg gmin w latach 2015-2019
- Tabela 7.** Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji polskiej klasyfikacji działalności (PKD) na koniec 2019 roku
- Tabela 8.** Przyczyny wyrejestrowań z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2019 – 2020
- Tabela 9.** Dane dotyczące wzrostu bezrobocia w poszczególnych gminach względem roku poprzedniego
- Tabela 10.** Struktura bezrobotnych wg wieku w powiecie wadowickim
- Tabela 11.** Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie wadowickim
- Tabela 12.** Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w powiecie wadowickim
- Tabela 13.** Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim
- Tabela 14.** Oferty pracy zgłoszone w roku 2020 - według zawodów (zgłoszone w liczbie co najmniej 20)
- Tabela 15.** Wskaźniki efektywności podstawowych form aktywizacji
- Tabela 16.** Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej w projektach PO WER
- Tabela 17.** Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej w projektach RPO WM
- Tabela 18.** Środki pozyskane na realizację Tarczy Antykryzysowej w 2020 roku
- Tabela 19.** Szczegóły wsparcia udzielonego w ramach Tarczy Antykryzysowej
- Tabela 20.** Liczba wydanych decyzji przez WUP w Krakowie w zakresie świadczeń z tytułu bezrobocia po pracy za granicą
- Tabela 21.** Odwołania od wydanych decyzji administracyjnych
- Tabela 22.** Wysokość zasiłków dla bezrobotnych
- Tabela 23.** Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za bezrobotnych bez prawa do zasiłku w latach 2019 – 2020
- Tabela 24.** Stan należności wobec Powiatowego Urzędu Pracy na koniec 2020 roku